

**ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ ΣΤΗ
ΔΙΟΙΚΗΣΗ & ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ
ΜΟΝΑΔΩΝ**

Διπλωματική Εργασία

**ΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ E-TWINNING:
ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΨΗΦΙΑΚΩΝ ΚΑΙ ΣΥΝΕΡΓΑΤΙΚΩΝ ΙΚΑΝΟΤΗΤΩΝ ΚΑΙ
ΟΦΕΛΗ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥΣ ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΑΣ ΚΑΙ
ΔΕΥΤΕΡΟΒΑΘΜΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ**

της

ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗΣ-ΚΥΡΙΑΚΗΣ ΚΥΡΙΑΚΙΔΟΥ

Επιβλέπων Καθηγητής

Δρ. Χρήστος Γεωργίου

Υποβλήθηκε ως απαιτούμενο για την απόκτηση του μεταπτυχιακού διπλώματος
ειδίκευσης στη διοίκηση & οργάνωση εκπαιδευτικών μονάδων

Θεσσαλονίκη, Ιούνιος 2021

Η παρούσα Διπλωματική Εργασία καλύπτεται στο σύνολό της νομικά από δημόσια άδεια πνευματικών δικαιωμάτων Creative Commons:

Αναφορά Δημιουργού - Μη Εμπορική Χρήση - Παρόμοια Διανομή

Μπορείτε να:

- Μοιραστείτε: αντιγράψτε και αναδιανέμετε το παρόν υλικό με κάθε μέσο και τρόπο
- Προσαρμόστε: αναμείξτε, τροποποιήστε και δημιουργήστε πάνω στο παρόν υλικό

Υπό τους ακόλουθους όρους:

- Αναφορά Δημιουργού: Θα πρέπει να καταχωρίσετε αναφορά στο δημιουργό, με σύνδεσμο της άδειας, και με αναφορά αν έχουν γίνει αλλαγές. Μπορείτε να το κάνετε αυτό με οποιονδήποτε εύλογο τρόπο, αλλά όχι με τρόπο που να υπονοεί ότι ο δημιουργός αποδέχεται το έργο σας ή τη χρήση που εσείς κάνετε.
- Μη Εμπορική Χρήση: Δε μπορείτε να χρησιμοποιήσετε το υλικό για εμπορικούς σκοπούς.
- Παρόμοια Διανομή: Αν αναμείξετε, τροποποιήσετε, ή δημιουργήσετε πάνω στο παρόν υλικό, πρέπει να διανείμετε τις δικές σας συνεισφορές υπό την ίδια άδεια CreativeCommonsόπως και το πρωτότυπο.

Αναλυτικές πληροφορίες νομικού κώδικα στην ηλεκτρονική διεύθυνση:

<https://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/4.0/legalcode>

Υπεύθυνη Δήλωση

Με ατομική μου ευθύνη και γνωρίζοντας τις κυρώσεις που προβλέπονται από τον Κανονισμό Σπουδών του Μεταπτυχιακού Προγράμματος στη Διοίκηση & Οργάνωση Εκπαιδευτικών Μονάδων του Διεθνούς Πανεπιστημίου Ελλάδος, δηλώνω υπεύθυνα ότι:

- Η παρούσα Διπλωματική Εργασία αποτελεί έργο αποκλειστικά δικής μου δημιουργίας, έρευνας, μελέτης και συγγραφής.
- Για τη συγγραφή της Διπλωματικής μου Εργασίας δεν χρησιμοποίησα ολόκληρο ή μέρος έργου άλλου δημιουργού ή τις ιδέες και αντιλήψεις άλλου δημιουργού χωρίς να γίνεται σαφής αναφορά στην πηγή προέλευσης(βιβλίο, άρθρο από επιστημονικό περιοδικό, ιστοσελίδα κλπ.).

Θεσσαλονίκη, 1^η Ιουνίου 2021

Η Δηλούσα: Αικατερίνη-Κυριακή Κυριακίδου

ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΕΣ

Θα ήθελα να ευχαριστήσω τον επιβλέποντα καθηγητή Δρ. Χρήστο Γεωργίου για την εξαιρετική συνεργασία και την υποστήριξη καθ' όλη τη διάρκεια εκπόνησης της εργασίας. Ιδιαίτερα σημαντική ήταν η βοήθεια και καθοδήγηση από τον κ. Σπύρο Αβδημιώτη, αναπληρωτή καθηγητή του Τμήματος Διοίκησης Οργανισμών, Μάρκετινγκ και Τουρισμού του Διεθνούς Πανεπιστημίου της Ελλάδος, στην υλοποίηση των τεχνικά απαιτητικών διαδικασιών της στατιστικής ανάλυσης των αποτελεσμάτων της έρευνας. Παράλληλα θα ήθελα να ευχαριστήσω την οικογένειά μου για τη στήριξη και την κατανόηση που έδειξε όλο αυτό το διάστημα. Ειδικές ευχαριστίες θα επιθυμούσα να εκφράσω προς τον Εθνικό Οργανισμό Υποστήριξης eTwinning και ειδικότερα προς την κ. Χρύσα Καπράλου για την πολύτιμη βοήθεια στη διανομή του ερωτηματολογίου της έρευνας προς τα μέλη της ελληνικής κοινότητας του eTwinning.

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Η παρούσα εργασία έχει ως στόχο να διερευνήσει τα οφέλη που προκύπτουν για τους εκπαιδευτικούς που συμμετέχουν στο Πρόγραμμα eTwinning, το οποίο αποτελεί μια δράση που ενθαρρύνει τα σχολεία της Ευρώπης και τους εκπαιδευτικούς τους να αναπτύσσουν μεταξύ τους συνεργασίες κάνοντας χρήση των Τεχνολογιών της Πληροφορικής και της Επικοινωνίας (ΤΠΕ). Για το σκοπό αυτό αναπτύχθηκε ένα ερευνητικό μοντέλο, το οποίο με τη βοήθεια κατάλληλων ερευνητικών υποθέσεων εξετάζει την βελτίωση των ψηφιακών ικανοτήτων, την βελτίωση των συνεργατικών ικανοτήτων και την βελτίωση της αυτο-αποτελεσματικότητας των εκπαιδευτικών ως απόρροια της συμμετοχής τους στο Πρόγραμμα eTwinning. Στο πλαίσιο αυτό διεξήχθη μια ποσοτική έρευνα στο χώρο της ελληνικής Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας, Δημόσιας και Ιδιωτικής Εκπαίδευσης, η οποία μέσω ενός ερωτηματολογίου συνέλεξε δεδομένα από 407 εκπαιδευτικούς που συμμετέχουν ή έχουν συμμετάσχει στο παρελθόν στο Πρόγραμμα eTwinning. Η ανάλυση των δεδομένων με χρήση της μεθοδολογίας των μοντέλων δομικών εξισώσεων SEM (Structural Equation Modeling) κατέδειξε την εγκυρότητα του ερευνητικού μοντέλου και επιβεβαίωσε τις ερευνητικές υποθέσεις που είχαν τεθεί, αναδεικνύοντας τα οφέλη του eTwinning τόσο στην ανάπτυξη των ψηφιακών και συνεργατικών ικανοτήτων των εκπαιδευτικών όσο και στην βελτίωση της αυτο-αποτελεσματικότητάς τους. Τα ευρήματα της έρευνας επιβεβαιώνουν την αξία του Προγράμματος eTwinning για το χώρο της ελληνικής Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης και οδηγούν στην εξαγωγή χρήσιμων συμπερασμάτων και προτάσεων δράσης για τους εκπαιδευτικούς, τους διευθυντές σχολικών μονάδων και τους υπεύθυνους χάραξης της εκπαιδευτικής πολιτικής της χώρας μας.

Λέξεις κλειδιά: eTwinning, ψηφιακές ικανότητες, συνεργατικές ικανότητες, αυτο-αποτελεσματικότητα, πρωτοβάθμια εκπαίδευση, δευτεροβάθμια εκπαίδευση, μοντέλα δομικών εξισώσεων

ABSTRACT

The present thesis aims to examine the benefits for the teachers that result from their participation in the eTwinning program, an action that encourages European schools and their teachers to develop partnerships and cooperative projects with the use of ICT (Information and Communication Technologies). For this purpose, a research model with related research hypotheses was developed in order to investigate teacher's improvement of digital and collaborative competences as well as the improvement of their perceived self-efficacy as a result of their eTwinning engagement. Relevant data were collected through a quantitative research effort that was undertaken in the Greek Primary and Secondary Education sectors with the participation of 407 teachers serving at public as well as private schools. The analysis of the data was performed on the basis of Structural Equation Modeling (SEM), which verified the validity of the research model and confirmed the associated hypotheses, indicating eTwinning's beneficial impact on teacher's digital and collaborative competences as well as on their perceived self-efficacy. The findings of the thesis highlight the value that eTwinning adds to the Greek Primary and Secondary Education sectors and lead to several conclusions and implications for teachers, school directors and policy makers of our country.

Keywords: eTwinning, digital competences, collaborative competences, self-efficacy, primary education, secondary education, Structural Equation Modeling

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

1	ΕΙΣΑΓΩΓΗ	11
2	ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΚΗ ΑΝΑΣΚΟΠΗΣΗ ΚΑΙ ΘΕΩΡΗΤΙΚΟ ΥΠΟΒΑΘΡΟ	13
	2.1 ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑ ΣΤΗΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ	13
	2.2 ΤΠΕ ΚΑΙ ΨΗΦΙΑΚΕΣ ΙΚΑΝΟΤΗΤΕΣ ΣΤΗΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ	14
	2.3 Η ΣΥΜΒΟΛΗ ΤΟΥ E-TWINNING	15
	2.4 ΠΑΡΑΚΙΝΗΣΗ ΚΑΙ ΑΥΤΟ-ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ	16
	2.5 ΕΡΕΥΝΕΣ ΣΤΟ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΤΟΥ E-TWINNING	18
3	ΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ E-TWINNING	22
	3.1 ΓΕΝΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΔΡΑΣΗ E-TWINNING	22
	3.1.1 Συμμετοχή στο eTwinning	24
	3.1.2 Επίπεδα δράσης του eTwinning	26
	3.2 ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ ΤΟΥ E-TWINNING	27
	3.2.1 Κεντρική Υπηρεσία Υποστήριξης (ΚΥΥ)	27
	3.2.2 Εθνικοί Οργανισμοί Υποστήριξης (ΕΟΥ)	29
	3.2.3 Πρεσβευτές eTwinning (eTwinning Ambassadors)	30
	3.3 ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΑΝΑΔΡΟΜΗ	30
	3.4 ΤΟ E-TWINNING ΣΕ ΑΡΙΘΜΟΥΣ	35
	3.5 ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΕΡΓΩΝ E-TWINNING	38
	3.6 ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΕΣ ΠΟΥ ΠΑΡΕΧΕΙ ΤΟ E-TWINNING	39
	3.7 ΤΟ ΤΡΙΠΤΥΧΟ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ E-TWINNING	43
	3.7.1 Συνεργασία	43
	3.7.2 Εκπαίδευση και επαγγελματική ανάπτυξη	44
	3.7.3 Αναγνώριση	45
	3.8 ΤΟ E-TWINNING ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ	50
4.	ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΕΡΕΥΝΑΣ	55
	4.1 ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΟ ΜΟΝΤΕΛΟ ΚΑΙ ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΕΣ ΥΠΟΘΕΣΕΙΣ	55
	4.2 ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟΥ	57
	4.3 ΠΙΛΟΤΙΚΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΚΑΙ ΕΣΩΤΕΡΙΚΗ ΣΥΝΟΧΗ	58
	4.4 ΣΥΛΛΟΓΗ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ	60
	4.5 ΔΗΜΟΓΡΑΦΙΚΑ ΚΑΙ ΛΟΙΠΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ	60

5 ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ	68
5.1 ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΨΗΦΙΑΚΩΝ ΙΚΑΝΟΤΗΤΩΝ	68
5.2 ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΣΥΝΕΡΓΑΤΙΚΩΝ ΙΚΑΝΟΤΗΤΩΝ	78
5.3 ΕΚΤΙΜΗΣΗ ΑΥΤΟ-ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑΣ	87
5.4 ΑΝΑΛΥΣΗ ΜΟΝΤΕΛΩΝ ΔΟΜΙΚΩΝ ΕΞΙΣΩΣΕΩΝ – SEM	93
6 ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ – ΕΠΙΛΟΓΟΣ	97
ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ	104
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ	111

ΠΙΝΑΚΑΣ ΕΙΚΟΝΩΝ

Εικόνα 1: Οι χώρες που συμμετέχουν στο eTwinning και στο eTwinning Plus.....	25
Εικόνα 2: Τα επίπεδα της δράσης eTwinning.....	27
Εικόνα 3: Η πορεία του eTwinning από το 2005 μέχρι σήμερα (εξέλιξη).....	31
Εικόνα 4: Αριθμός εγγεγραμμένων χρηστών, έργων, μηνυμάτων και σχολίων μεταξύ των χρηστών.....	32
Εικόνα 5: Στατιστικά έργων και χρηστών μεταξύ των ετών 2005 – 2012.....	33
Εικόνα 6: Αριθμός εγγεγραμμένων χρηστών και σχολείων στο eTwinning την περίοδο 2005 – 2015.....	34
Εικόνα 7: Αριθμητικά στοιχεία για την Ευρώπη σήμερα, 2021.....	36
Εικόνα 8: Συγκριτικά στατιστικά για την Ελλάδα και την Ευρώπη.....	37
Εικόνα 9: Στατιστικά για την Ελλάδα.....	37
Εικόνα 10: eTwinning Portfolio ενός εκπαιδευτικού.....	49
Εικόνα 11: Αριθμός εγγραφών από εκπαιδευτικούς ανά έτος στην Ελλάδα.....	52
Εικόνα 12: Αριθμός εγγραφών σχολείων ανά έτος στην Ελλάδα.....	52
Εικόνα 13: Αριθμός έργων ανά έτος στην Ελλάδα.....	53
Εικόνα 14: Η δράση ITE σε αριθμούς.....	54
Εικόνα 15: Ερευνητικό μοντέλο.....	56
Εικόνα 16: Cronbach's alpha για τη μεταβλητή των ψηφιακών ικανοτήτων.....	58
Εικόνα 17: Cronbach's alpha για τη μεταβλητή των συνεργατικών ικανοτήτων.....	59
Εικόνα 18: Cronbach's alpha για τη μεταβλητή της αυτο-αποτελεσματικότητας.....	59
Εικόνα 19: Φύλο συμμετεχόντων στην έρευνα.....	61
Εικόνα 20: Ηλικιακές κατηγορίες συμμετεχόντων στην έρευνα.....	61
Εικόνα 21: Επίπεδο σπουδών συμμετεχόντων στην έρευνα.....	62
Εικόνα 22: Βαθμίδα εκπαίδευσης συμμετεχόντων στην έρευνα.....	62
Εικόνα 23: Κατανομή συμμετεχόντων σε δημόσιες ή ιδιωτικές εκπαιδευτικές Μονάδες.....	63
Εικόνα 24: Κατανομή συμμετεχόντων ανά ειδικότητα.....	63
Εικόνα 25: Κατανομή συμμετεχόντων με βάση την διοικητική περιφέρεια στην οποία ανήκει το σχολείο που υπηρετούν.....	64
Εικόνα 26: Έτη συμμετοχής των εκπαιδευτικών στο Πρόγραμμα eTwinning.....	65
Εικόνα 27: Αριθμός έργων eTwinning στα οποία συμμετείχαν οι εκπαιδευτικοί.....	65
Εικόνα 28: Αριθμός έργων eTwinning τα οποία συντονίσανε οι εκπαιδευτικοί.....	66

Εικόνα 29: Διακρίσεις για έργα eTwinning στα οποία συμμετείχαν οι Εκπαιδευτικοί.....	66
Εικόνα 30: Σχολικές μονάδες με Ετικέτα Σχολείου eTwinning.....	67
Εικόνα 31: Το eTwinning επηρεάζει θετικά τη χρήση ΤΠΕ στη διδασκαλία.....	68
Εικόνα 32: Το eTwinning επηρεάζει θετικά τη χρήση ψηφιακών πηγών στη διδασκαλία.....	69
Εικόνα 33: Το eTwinning επηρεάζει θετικά τη χρήση ΤΠΕ από τους μαθητές για τις ανάγκες του μαθήματος.....	70
Εικόνα 34: Το eTwinning επηρεάζει θετικά τη χρήση λογισμικού στη διδασκαλία.....	71
Εικόνα 35: Το eTwinning επηρεάζει θετικά τη χρήση πολυμέσων στη διδασκαλία.....	72
Εικόνα 36: Το eTwinning επηρεάζει θετικά τη χρήση υπηρεσιών διαδικτύου στη διδασκαλία.....	73
Εικόνα 37: Το eTwinning επηρεάζει θετικά τη χρήση υπηρεσιών διαδικτύου στη διδασκαλία.....	74
Εικόνα 38: Το eTwinning επηρεάζει θετικά την εξοικείωση με την προστασία δεδομένων, τα πνευματικά δικαιώματα και την υπεύθυνη χρήση υλικού.....	75
Εικόνα 39: Το eTwinning επηρεάζει θετικά τη δυνατότητα ανταπόκρισης στις απαιτήσεις της εξ αποστάσεως εκπαίδευσης.....	76
Εικόνα 40: Μέσοι όροι και αποκλίσεις για τα ερωτήματα μέτρησης των ψηφιακών ικανοτήτων.....	77
Εικόνα 41: Το eTwinning επηρεάζει θετικά τον τρόπο συνεργασίας.....	78
Εικόνα 42: Το eTwinning επηρεάζει θετικά τη συμμετοχή και συνεργασία σε διαδικτυακές κοινότητες εκπαιδευτικών.....	79
Εικόνα 43: Το eTwinning επηρεάζει θετικά τη συμμετοχή σε διαδικτυακές ευκαιρίες για επαγγελματική ανάπτυξη.....	80
Εικόνα 44: Το eTwinning επηρεάζει θετικά τη χρήση τεχνολογικών εργαλείων για ομαδική εργασία.....	81
Εικόνα 45: Το eTwinning επηρεάζει θετικά τον τρόπο που οι εκπαιδευτικοί οργανώνουν τους μαθητές σε μια συνεργατική δραστηριότητα.....	82
Εικόνα 46: Το eTwinning επηρεάζει θετικά τη χρήση διαφορετικών διαδικτυακών καναλιών επικοινωνίας και συνεργατικών χώρων.....	83
Εικόνα 47: Το eTwinning επηρεάζει θετικά τη συνεργασία με τους γονείς των Μαθητών.....	84
Εικόνα 48: Το eTwinning επηρεάζει θετικά τη δημιουργία συνεργασιών μεταξύ της τάξης και άλλων ενδιαφερομένων.....	85

Εικόνα 49: Μέσοι όροι και αποκλίσεις για τα ερωτήματα μέτρησης των συνεργατικών Ικανοτήτων.....	86
Εικόνα 50: Οι εκπαιδευτικοί είναι σε θέση να κερδίζουν την εμπιστοσύνη και την εκτίμηση των συναδέλφων τους.....	87
Εικόνα 51: Οι εκπαιδευτικοί είναι ικανοί να ξεπερνάνε όλες τις προκλήσεις που συναντούν για την επίτευξη των διδακτικών τους στόχων.....	88
Εικόνα 52: Οι εκπαιδευτικοί είναι ικανοί να λαμβάνουν αναγνώριση και εκτίμηση από τους μαθητές τους.....	89
Εικόνα 53: Οι εκπαιδευτικοί έχουν την ικανότητα να κάνουν τους μαθητές τους να σέβονται τους κανόνες και τους κώδικες συμπεριφοράς.....	90
Εικόνα 54: Οι εκπαιδευτικοί έχουν την ικανότητα να εμπλέξουν με επιτυχία ακόμη και τους πιο απρόθυμους και δύσκολους μαθητές.....	91
Εικόνα 55: Μέσοι όροι και αποκλίσεις για τα ερωτήματα μέτρησης της αυτο-αποτελεσματικότητας των εκπαιδευτικών.....	92
Εικόνα 56: Μοντέλο Μέτρησης SEM AMOS.....	94
Εικόνα 57: Δείκτες καλής προσαρμογής SEM AMOS.....	95
Εικόνα 58: Ανάλυση παλινδρόμησης SEM AMOS.....	96

1 ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η χρήση καινοτόμων μεθόδων στην εκπαίδευση είναι ένα αντικείμενο που ανέκαθεν θεωρούσα συναρπαστικό. Αναζητώντας τρόπους και εργαλεία που μπορούν να υποστηρίξουν έναν εκπαιδευτικό της Πρωτοβάθμιας ή Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης ώστε να εισάγει τέτοιες μεθόδους στη διδακτική του πρακτική, ασχολήθηκα με το Πρόγραμμα eTwinning. Η ενασχόληση αυτή απέφερε πολλαπλά οφέλη τόσο σε εμένα, όσο και στους μαθητές μου και στη σχολική μονάδα στην οποία υπηρετώ. Επιθυμώντας να συμβάλω στη διάδοση του Προγράμματος αυτού, ανέλαβα τον ρόλο της Πρέσβειρας eTwinning, ο οποίος μου ανατέθηκε από το Υπουργείο Παιδείας με περιοχή ευθύνης τα σχολεία Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης της Ανατολικής Θεσσαλονίκης. Επιπλέον, μέσα από την εκπόνηση της παρούσας εργασίας επιδίωξα να διερευνήσω τα οφέλη του Προγράμματος, πραγματοποιώντας μία πανελλαδική έρευνα που απευθύνεται σε εκπαιδευτικούς της Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας, Δημόσιας και Ιδιωτικής εκπαίδευσης.

Στο πλαίσιο εκπόνησης της εργασίας ασχολήθηκα αρχικά με το θεωρητικό σκέλος, το οποίο περιλαμβάνει την ανάπτυξη του θεωρητικού υποβάθρου και τη βιβλιογραφική ανασκόπηση, μια αναλυτική παρουσίαση του Προγράμματος eTwinning, αναφορές στη σημασία των ψηφιακών και συνεργατικών δεξιοτήτων και στοιχεία από τις θεωρίες της παρακίνησης και της αυτο-αποτελεσματικότητας, που θα χρησιμοποιηθούν για να αναδειχθούν τα οφέλη του Προγράμματος. Μελετώντας τη σχετική βιβλιογραφία διαπίστωσα ότι έχουν πραγματοποιηθεί μερικές πανευρωπαϊκές έρευνες από την Κεντρική Υπηρεσία Υποστήριξης του eTwinning (Central Support Service – CSS), οι οποίες ανέδειξαν κάποια οφέλη του Προγράμματος, σε εθνικό όμως επίπεδο δεν έχουν διερευνηθεί επαρκώς οι παράμετροι αυτές. Επιπλέον, οι έρευνες που έγιναν εστιάζουν σε συγκεκριμένες ικανότητες, όπως ψηφιακές, συνεργατικές ή παιδαγωγικές ικανότητες, χωρίς να επεκτείνονται σε θέματα αποτελεσματικότητας της εκπαιδευτικής διαδικασίας. Η διερεύνηση των θεμάτων αυτών είναι σημαντικό να γίνει συνδυαστικά και μάλιστα σε εθνικό επίπεδο, διότι η κάθε χώρα διαθέτει το δικό της εκπαιδευτικό σύστημα με διαφοροποιήσεις ως προς τις υποδομές και ως προς το επίπεδο των ικανοτήτων των εκπαιδευτικών που το πλαισιώνουν. Έτσι θα μπορέσουν να εξαχθούν χρήσιμα συμπεράσματα, να αναδειχθούν τα συνολικά οφέλη και να σχεδιαστούν στοχευμένες παρεμβάσεις για την κάθε χώρα ξεχωριστά, ώστε να εκμεταλλευτεί στο

μεγαλύτερο δυνατό βαθμό τις δυνατότητες της δράσης του eTwinning στην κατεύθυνση της βελτίωσης της ποιότητας της εκπαιδευτικής διαδικασίας. Ιδιαίτερα την σημερινή εποχή, όπου η εκδήλωση της πανδημίας COVID-19 άλλαξε ριζικά τα δεδομένα στην εκπαίδευση και απαιτεί από τους εκπαιδευτικούς να αναπτύξουν πρόσθετες ικανότητες, ώστε να ανταπεξέλθουν με επιτυχία στις προκλήσεις της εξ αποστάσεως εκπαίδευσης, η παρούσα έρευνα αποκτά ιδιαίτερα σημαντικό όσο και επίκαιρο χαρακτήρα.

Για την υλοποίηση των στόχων αυτών αναπτύχθηκε ένα ερευνητικό μοντέλο και ορίστηκαν οι ερευνητικές υποθέσεις, για τη διερεύνηση των οποίων διεξήχθη μία ποσοτική έρευνα μέσω συμπλήρωσης ενός ηλεκτρονικού ερωτηματολογίου. Ακολούθησε η ανάλυση των δεδομένων της έρευνας, στην οποία συμμετείχαν 407 εκπαιδευτικοί της Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης, τόσο από δημόσια όσα και από ιδιωτικά σχολεία από όλη την Ελλάδα. Κάνοντας χρήση της μεθοδολογίας των μοντέλων δομικών εξισώσεων SEM (Structural Equation Modeling) αναλύθηκαν τα δεδομένα που συλλέχθηκαν, επαληθεύτηκε το ερευνητικό μοντέλο και οι ερευνητικές υποθέσεις, και εξήχθησαν διάφορα σημαντικά συμπεράσματα.

Τα αποτελέσματα επιβεβαίωσαν τη συσχέτιση μεταξύ της συμμετοχής εκπαιδευτικών της Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης σε έργα eTwinning και της βελτίωσης των ψηφιακών και συνεργατικών τους δεξιοτήτων, καθώς και της εκτίμησης της αυτο-αποτελεσματικότητάς τους. Η παρούσα εργασία συμβάλει κατά τον τρόπο αυτό στην ανάδειξη των συνολικών οφελών του Προγράμματος eTwinning για το χώρο της ελληνικής εκπαίδευσης και παρέχει πρόσθετα κίνητρα στους εκπαιδευτικούς, ώστε να υιοθετήσουν αντίστοιχες πρακτικές στο πλαίσιο της διδασκαλίας των μαθημάτων τους και να ανταπεξέλθουν στις σύγχρονες απαιτήσεις της εκπαιδευτικής διαδικασίας.

2 ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΚΗ ΑΝΑΣΚΟΠΗΣΗ ΚΑΙ ΘΕΩΡΗΤΙΚΟ ΥΠΟΒΑΘΡΟ

2.1 ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑ ΣΤΗΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

Σύμφωνα με τον Ευρωπαϊκό Επίτροπο για θέματα εκπαίδευσης, πολιτισμού, νεολαίας και αθλητισμού Tibor Navracsics, τα εκπαιδευτικά συστήματα ανά την Ευρώπη αντιμετωπίζουν δομικές προκλήσεις, οι οποίες εντείνονται με την οικονομική κρίση: κερματισμός, υπο-επενδύσεις, έλλειψη εκπαιδευτικών και νέες τεχνολογικές εξελίξεις απαιτούν νέα μοντέλα μάθησης. Οι προκλήσεις αυτές θα πρέπει να αντιμετωπιστούν μέσα από καινοτομίες και μέσα από το μετασχηματισμό των εκπαιδευτικών συστημάτων, ώστε να ανταποκρίνονται καλύτερα στις νέες κοινωνικές ανάγκες. Σε καιρούς αλλαγών, η εκπαίδευση αποτελεί τον καθοριστικό μακροπρόθεσμο παράγοντα (Navracsics, 2015).

Όσον αφορά στην έννοια της καινοτομίας, η βιβλιογραφία αναφέρει πολλούς διαφορετικούς ορισμούς, οι οποίοι εστιάζουν στην καινοτομία μέσα από διαφορετικές οπτικές. Ο ΟΟΣΑ (Οργανισμός Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης) ορίζει την καινοτομία ως τη μετατροπή μιας νέας ιδέας σε ένα νέο εμπορεύσιμο προϊόν ή υπηρεσία, για μια νέα ή βελτιωμένη λειτουργία, μέθοδο παραγωγής ή διανομής ή ακόμη και σε μια νέα μέθοδο παροχής μιας κοινωνικής υπηρεσίας (OECD, 2002). Για το χώρο της εκπαίδευσης πιο συγκεκριμένα, ως καινοτομία μπορεί να θεωρηθεί η υιοθέτηση και εφαρμογή πρωτοβουλιών και νέων αντιλήψεων για την έκφραση της εκπαιδευτικής αλλαγής που συνδέεται κυρίως με την εκπαιδευτική μονάδα και την εκπαιδευτική διαδικασία (Σιακοβέλη, 2011). Η εισαγωγή μιας καινοτομίας αποτελεί μια προσπάθεια αλλαγής των συνθηκών που επικρατούν στη παροχή του εκπαιδευτικού έργου, αλλά μπορεί να αποτελεί και μια προσπάθεια ανανέωσης της καθιερωμένης πρακτικής και των ορίων που η καθημερινότητα έχει ήδη επιβάλλει (Παπακωνσταντίνου, 2008). Παραδείγματα εκπαιδευτικών καινοτομιών μπορεί να είναι η περιβαλλοντική εκπαίδευση, η αγωγή υγείας, η ευέλικτη ζώνη, οι ερευνητικές εργασίες, το πρόγραμμα eTwinning, ο διαδραστικός πίνακας κ. ά. Σύμφωνα με την Τάτσιου (2017), οι καινοτομίες θα πρέπει να είναι εναρμονισμένες με τους στόχους και τις επιδιώξεις της εκπαίδευσης και να αποσκοπούν στη δημιουργία ενός σχολείου που μαθαίνει και στη μεγιστοποίηση του εκπαιδευτικού αποτελέσματος μέσα από τη

σύνδεση της εκπαίδευσης με τις σύγχρονες απαιτήσεις της προετοιμασίας των μαθητών για την «κοινωνία της γνώσης» και της «δια βίου εκπαίδευσης».

2.2 ΤΠΕ ΚΑΙ ΨΗΦΙΑΚΕΣ ΙΚΑΝΟΤΗΤΕΣ ΣΤΗΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

Στη σύγχρονη εποχή, η χρήση ΤΠΕ (Τεχνολογίες Πληροφορικής και Επικοινωνιών) θεωρείται ως το βασικό εργαλείο που μπορεί να υποστηρίξει την καινοτομία στην εκπαίδευση και γενικότερα στη δια βίου μάθηση (Brecko et al., 2014). Με τον όρο ΤΠΕ περιγράφονται οι τεχνολογίες που δίνουν πρόσβαση σε πληροφορίες μέσω τηλεπικοινωνιακών μέσων, όπως το διαδίκτυο, τα ασύρματα δίκτυα και τα κινητά τηλέφωνα (Christensson, 2018). Σύμφωνα με τους Dudeney et al. (2013), η επίδραση των ΤΠΕ στην εκπαίδευση είναι τεράστια και μεταβάλλεται με ραγδαίους ρυθμούς, απαιτώντας από τους εμπλεκόμενους στην εκπαιδευτική διαδικασία να αναπτύξουν καινούριες δεξιότητες και στρατηγικές για να εκμεταλλευτούν τις δυνατότητες που τους παρέχουν τα νέα αυτά εργαλεία. Επομένως, η σωστή χρήση και αξιοποίηση των εργαλείων αυτών απαιτεί από τους εκπαιδευτικούς και τους εκπαιδευόμενους την απόκτηση νέων ικανοτήτων, οι οποίες ορίζονται ως ψηφιακές ικανότητες ή ως ψηφιακός γραμματισμός (Walker & White, 2013). Για τους σκοπούς της παρούσης εργασίας θα χρησιμοποιηθεί ο όρος «ψηφιακές ικανότητες», καθώς αποτελεί τον όρο που έχει καθιερωθεί στο Ευρωπαϊκό Πλαίσιο Αναφοράς για τη Διά Βίου Μάθηση. Σύμφωνα με το πλαίσιο αυτό, το οποίο αναπτύχθηκε από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης (2006), ορίζονται οκτώ βασικές ικανότητες για τους Ευρωπαίους πολίτες. Πρόκειται για τις εξής βασικές ικανότητες, οι οποίες αποτελούν έναν συνδυασμό γνώσεων, δεξιοτήτων και στάσεων και τις οποίες χρειάζονται όλοι για την προσωπική τους ολοκλήρωση και ανάπτυξη, την ενεργό ιδιότητα του πολίτη, την κοινωνική ένταξη και την απασχόληση:

- 1) Επικοινωνία στη μητρική γλώσσα
- 2) Επικοινωνία σε ξένες γλώσσες
- 3) Μαθηματική ικανότητα και βασικές ικανότητες στην επιστήμη και την τεχνολογία
- 4) Ψηφιακή ικανότητα
- 5) Μεταγνωστικές ικανότητες (Learning to learn)
- 6) Κοινωνικές ικανότητες και ικανότητες που σχετίζονται με την ιδιότητα του πολίτη
- 7) Πρωτοβουλία και επιχειρηματικότητα
- 8) Πολιτισμική συνείδηση και έκφραση

Οι ικανότητες αυτές μπορούν να αλληλεπικαλύπτονται και να αλληλοσυνδέονται και θεωρούνται εξίσου σημαντικές, επειδή κάθε μία εξ αυτών μπορεί να συντελέσει σε μια επιτυχημένη εξέλιξη εντός της κοινωνίας της γνώσης. Σύμφωνα με το Ευρωπαϊκό Πλαίσιο Αναφοράς για τη Διά Βίου Μάθηση, η ψηφιακή ικανότητα στηρίζει τη δημιουργικότητα και την καινοτομία και περιλαμβάνει τη χρήση της Τεχνολογίας της Κοινωνίας της Πληροφορίας (ΤΚΠ) για την εργασία, τη ψυχαγωγία και την επικοινωνία. Σχετίζεται με τις βασικές δεξιότητες ΤΠΕ, τη χρήση Η/Υ για τη διαχείριση πληροφοριών και για την επικοινωνία και τη συμμετοχή σε δίκτυα συνεργασίας μέσω του Διαδικτύου. Συμπεριλαμβάνει επίσης α) τις κύριες εφαρμογές πληροφορικής, όπως την επεξεργασία κειμένου, τα λογιστικά φύλλα, τις βάσεις δεδομένων, β) την αποθήκευση και διαχείριση πληροφοριών, καθώς και την κατανόηση των ευκαιριών και των δυνητικών κινδύνων του Διαδικτύου και της επικοινωνίας με ηλεκτρονικά μέσα (ηλεκτρονικό ταχυδρομείο, εργαλεία δικτύου) για την εργασία και τη ψυχαγωγία, γ) τη διάδοση πληροφοριών και τη συνεργασία στα πλαίσια δικτύων (collaborative networking), δ) τη μάθηση και την έρευνα, καθώς και ε) τα θέματα που αφορούν την εγκυρότητα και την αξιοπιστία των διαθέσιμων πληροφοριών και τις νομικές και ηθικές αρχές που διέπουν τη διαδραστική χρήση της ΤΚΠ. (European Parliament & Council of the European Union, 2006).

2.3 Η ΣΥΜΒΟΛΗ ΤΟΥ E-TWINNING

Στο πλαίσιο αυτό έρχεται να διαδραματίσει σημαντικό ρόλο το Πρόγραμμα eTwinning, το οποίο αποτελεί την Κοινότητα των Σχολείων της Ευρώπης, και το οποίο προωθεί υπό την αιγίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης τη συνεργασία των εκπαιδευτικών και των σχολείων μέσω της χρήσης των ΤΠΕ. Το eTwinning ιδρύθηκε το 2005, σε συνέχεια μιας πρότασης που αναπτύχθηκε το 2002 στο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο της Βαρκελώνης για την αδερφοποίηση σχολείων, με σκοπό την προαγωγή των ψηφιακών δεξιοτήτων των μαθητών και της κατανόησης του ευρωπαϊκού πλουραλισμού (Crawley et al., 2009). Ένα σημαντικό ορόσημο στην πορεία του eTwinning αποτέλεσε το έτος 2008, όταν εισήγαγε μια καινούρια ηλεκτρονική πλατφόρμα, η οποία περιλάμβανε νέα εργαλεία επικοινωνίας και δικτύωσης, επιλογές συνεργασίας και ευκαιρίες επαγγελματικής ανάπτυξης, όπως διαδικτυακά σεμινάρια και workshops και διαδικτυακές ομάδες εκπαιδευτικών (Scimeca, 2010). Η απήχηση του eTwinning έχει έκτοτε αυξηθεί με ραγδαίους ρυθμούς και έχει φτάσει στο σημείο να θεωρείται ένα

σημαντικό εργαλείο για την βελτίωση των ψηφιακών ικανοτήτων τόσο των μαθητών όσο και των καθηγητών (Αραμπατζής, 2020).

Εκτός από τις ψηφιακές ικανότητες, το eTwinning εστιάζει στην ανάπτυξη συνεργατικών ικανοτήτων, καθώς η υλοποίηση συνεργατικών έργων αποτελεί έναν σημαντικό πυλώνα προστιθέμενης αξίας που προσφέρεται μέσα από το Πρόγραμμα (Galvin et al., 2006). Μέσω της πλατφόρμας και των εργαλείων του eTwinning οι εκπαιδευτικοί συνεργάζονται μεταξύ τους εντός κι εκτός της σχολικής αίθουσας, ακολουθώντας σύγχρονες παιδαγωγικές προσεγγίσεις, οι οποίες δίνουν έμφαση στο χτίσιμο και τη δημιουργία της γνώσης και δεν περιορίζονται στην απλή μεταφορά της (Harasim, 2012). Η συμμετοχή στην κοινότητα του eTwinning μπορεί να προσφέρει στους εκπαιδευτικούς υποστήριξη, αναγνώριση και έμπνευση για καλύτερη δουλειά (Velea, 2016). Το ίδιο ισχύει και για τους μαθητές, οι οποίοι έχουν σημαντικά οφέλη μέσω της ανάπτυξης και συμμετοχής σε συνεργατικά έργα, τα οποία αποτελούν ένα κατάλληλο εκπαιδευτικό εργαλείο για την επίτευξη του στόχου της ανάπτυξης των βασικών ικανοτήτων τους (Gilleran & Kearney, 2014). Το πρόγραμμα eTwinning και οι ποικίλες παράμετροί του θα παρουσιαστούν αναλυτικά στο κεφάλαιο 3 της παρούσης εργασίας.

2.4 ΠΑΡΑΚΙΝΗΣΗ ΚΑΙ ΑΥΤΟ-ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ

Πέραν της στόχευσης του Προγράμματος eTwinning στην ανάπτυξη ψηφιακών και συνεργατικών ικανοτήτων, μία άλλη παράμετρος ωφέλειάς του που είναι σημαντικό να εξεταστεί και να διερευνηθεί, είναι το κατά πόσο το eTwinning λειτουργεί παρακινητικά για τους εκπαιδευτικούς, ώστε να επιδιώξουν να βελτιώσουν την ποιότητα της εκπαιδευτικής εμπειρίας και διαδικασίας. Σε όλες τις προσεγγίσεις για το αποτελεσματικό σχολείο, η παρακίνηση των εκπαιδευτικών φαίνεται να είναι θεμελιώδους σημασίας (Πασιαρδής, 2004). Σύμφωνα με τον Abrahamsson (1993), η παρακίνηση των εργαζομένων γενικότερα, η οποία συνδέεται με τις ανθρώπινες ανάγκες και συνιστά βασική ψυχολογική διαδικασία, αποτελεί διαχρονικό στόχο της διοίκησης, καθότι αδιαμφισβήτητα ανήκει στις πιο κρίσιμες παραμέτρους για την παραγωγή ικανοποιητικού έργου και για την αποτελεσματικότητα μιας οργάνωσης. Ειδικότερα για το χώρο της εκπαίδευσης, θα πρέπει κατά τον Σπανό (2014) α) να παρέχονται στους εκπαιδευτικούς ευκαιρίες για επαγγελματική ανέλιξη και προσωπική

ανάπτυξη ως ισχυρή παρακινητική δύναμη για τη βελτίωση των ικανοτήτων τους, β) να δίνεται στους εκπαιδευτικούς η δυνατότητα ανάληψης πρωτοβουλιών και η αίσθηση της «ιδιοκτησίας», δηλαδή να αισθάνονται οι εκπαιδευτικοί ότι αυτό που κάνουν είναι «δικό τους», και γ) να αναγνωρίζονται οι προσπάθειες και τα επιτεύγματα των εκπαιδευτικών στο χώρο του σχολείου. Αυτό επιβεβαιώνεται και από σχετικές μελέτες, οι οποίες υποστηρίζουν ότι η παρακίνηση των εκπαιδευτικών του σχολείου με άμεσα αποτελέσματα στην αύξηση της επίδοσης επιτυγχάνεται κυρίως με: α) την ενθάρρυνση για συλλογική εργασία, β) την συμμετοχή των εκπαιδευτικών στη διαδικασία λήψης αποφάσεων, (γ) τη διάθεση του διευθυντή να δείχνει εμπιστοσύνη στους εκπαιδευτικούς και να παραχωρεί μέρος της εξουσίας του προς εκείνους, (δ) τη στήριξη, αναγνώριση και ανταμοιβή των προσπαθειών των εκπαιδευτικών και τη δημιουργία κατάλληλων συνθηκών για αποδοτική εργασία, και (ε) την ενίσχυση της αυτο-εκτίμησής των εκπαιδευτικών, ώστε να αναλαμβάνουν πρωτοβουλίες και να αξιοποιούν τις δυνατότητές τους (Γουρναρόπουλος, 2007).

Η τελευταία παράμετρος της αυτοεκτίμησης αποτελεί το βασικό πυρήνα πίσω από κάποιες από τις πιο σύγχρονες θεωρίες περί παρακίνησης, όπως είναι η θεωρία της αυτο-αποτελεσματικότητας του Bandura (1977). Σύμφωνα με την θεωρία αυτή, η πίστη στις προσωπικές ικανότητες επηρεάζει σημαντικά τις ενέργειες των ατόμων και τα άτομα καθοδηγούνται βασιζόμενα στα πιστεύω τους για τις ικανότητές τους (Μαστροθανάσης, 2018). Η κοινωνική γνωστική αυτή θεωρία του Bandura αναδεικνύεται ως μία από τις πιο σημαντικές ψυχολογικές θεωρίες των κινήτρων και συνδυάζει στοιχεία τόσο από τις συμπεριφοριστικές όσο και από τις γνωστικές θεωρίες (Δημητρακοπούλου, 2015).

Ειδικότερα για το χώρο της εκπαίδευσης, όπου οι εκπαιδευτικοί έρχονται πολλές φορές αντιμέτωποι με εκτιμήσεις για τη διδακτική τους ικανότητα, ιδιαίτερα σημαντικός είναι ο τρόπος που οι ίδιοι αξιολογούν την ικανότητα που έχουν να επηρεάζουν την ακαδημαϊκή πρόοδο των μαθητών τους (Φουτσιτζή κ.ά., 2015). Η εκτίμησή τους αυτή ως προς την αυτο-αποτελεσματικότητά τους, αφορά τις πεποιθήσεις τους όσον αφορά την ικανότητά τους να επιτυγχάνουν τους διδακτικούς τους στόχους οργανώνοντας και εκτελώντας αποδοτικές διδακτικές παρεμβάσεις (Tschannen-Moran & Woolfolk-Hoy, 2001). Η αυτο-αποτελεσματικότητα των εκπαιδευτικών έχει αποκτήσει σταδιακά έναν σημαντικό ρόλο λόγω της επίδρασής της στην αποτελεσματικότητα της διδασκαλίας και στις μαθησιακές επιδόσεις (Klassen & Tze, 2014). Επιπλέον, διάφορες ερευνητικές

εργασίες έχουν δείξει ότι εκπαιδευτικοί με υψηλό βαθμό αυτο-αποτελεσματικότητας εμφανίζουν υψηλότερα επίπεδα εργασιακής ικανοποίησης και χαμηλότερα επίπεδα εργασιακού στρες (Barni et al., 2019). Επομένως, η επίδραση του Προγράμματος eTwinning στην εκτίμηση της αυτο-αποτελεσματικότητας των εκπαιδευτικών που συμμετέχουν σε αυτό, αποτελεί ένα σημαντικό στοιχείο προς διερεύνηση, διότι μπορεί να αναδείξει επιπλέον οφέλη του Προγράμματος πέραν των στόχων του για βελτίωση των ψηφιακών και συνεργατικών ικανοτήτων.

2.5 ΕΡΕΥΝΕΣ ΣΤΟ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΤΟΥ E-TWINNING

Παρά την σχετικά πρόσφατη ίδρυσή του, το πρόγραμμα eTwinning έχει συγκεντρώσει μεγάλο ενδιαφέρον και έχει αποτελέσει το αντικείμενο διαφόρων ερευνητικών εργασιών. Οι εργασίες αυτές κυμαίνονται από εργασίες μικρής κλίμακος (Μπούκλα, 2018; Akdemir, 2017) μέχρι έρευνες μεγάλης κλίμακος (European Commission & Education for Change, 2013) και δημοσιεύσεις της Κεντρικής Υπηρεσίας Υποστήριξης CSS (Central Support Service) και των Εθνικών Υπηρεσιών Υποστήριξης NSS (National Support Service) του Προγράμματος eTwinning (Kearney, 2016; Kearney & Gras-Velázquez, 2015; Kearney & Gras-Velázquez, 2017).

Το 2013, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή διεξήγαγε την πρώτη μεγάλη έρευνα για το πώς το eTwinning επιδρά σε εκπαιδευτικούς, μαθητές και σχολεία (European Commission & Education for Change, 2013). Η έρευνα διήρκεσε 21 μήνες και συμπεριέλαβε στοιχεία από 24 μελέτες περίπτωσης σχολικών μονάδων από 13 ευρωπαϊκές χώρες και από ένα ερωτηματολόγιο που συμπληρώθηκε από 5.956 εγγεγραμμένους χρήστες της πλατφόρμας eTwinning. Τα ευρήματα της έρευνας έδειξαν ότι η πλειοψηφία των εκπαιδευτικών είχε ρεαλιστικές και θετικές προσδοκίες από το πρόγραμμα, οι οποίες επιβεβαιώθηκαν σε γενικές γραμμές. Διαπιστώθηκε θετική επίδραση στους ακόλουθους πέντε βασικούς τομείς: α) δικτύωση μεταξύ εκπαιδευτικών ανά την Ευρώπη, β) απόκτηση νέων και βελτίωση ήδη υπαρχόντων ψηφιακών δεξιοτήτων, γ) βελτίωση των δεξιοτήτων και κινητοποίηση των μαθητών, δ) δημιουργία της αίσθησης στους εμπλεκόμενους ότι είναι μέλη μιας διεθνούς μαθησιακής κοινότητας και ε) βελτίωση δεξιοτήτων ξένων γλωσσών. Οι περισσότεροι εκπαιδευτικοί δεν διαπίστωσαν βελτιωμένη συνεργασία και συναδελφικές σχέσεις με τους συναδέλφους τους εντός της σχολικής μονάδας ως αποτέλεσμα της ενασχόλησής τους με το

eTwinning. Σε σχέση με τους μαθητές, η συμμετοχή τους σε έργα eTwinning έδειξε ότι συμβάλλει στην ανάπτυξη της ικανότητας συνεργασίας στο πλαίσιο ετερογενών ομάδων, στην καλύτερη επικοινωνία και χρήση ξένων γλωσσών και στη βελτίωση των ψηφιακών τους δεξιοτήτων. Τέλος, αναφορικά με τις σχολικές μονάδες, τα ευρήματα έδειξαν ότι απαιτείται η ενεργή ανάμιξη της διεύθυνσης για να υπάρχει θετικός αντίκτυπος για το σύνολο του σχολείου (European Commission & Education for Change, 2013).

Αντίστοιχη σχετική έρευνα που ξεκίνησε από την Κεντρική Υπηρεσία Υποστήριξης του eTwinning CSS (Central Support Service) το 2015, είχε σκοπό να μετρήσει την πρόοδο που σημείωσαν οι εκπαιδευτικοί στο πλαίσιο της συμμετοχής τους σε έργα eTwinning όσον αφορά στις παιδαγωγικές και ψηφιακές τους ικανότητες. Η έρευνα είχε χρονικό ορίζοντα δύο ετών και κατέγραψε τις εκτιμήσεις περίπου 6.000 εκπαιδευτικών στην αρχή και στο τέλος της, καταλήγοντας στο συμπέρασμα ότι το eTwinning επιδρά θετικά στις δεξιότητες των εκπαιδευτικών και στη μαθησιακή διαδικασία (Kearney & Gras-Velázquez, 2015; Kearney & Gras-Velázquez, 2017). Ωστόσο, σχετικά με την αρχική καταγραφή, οι διαφοροποιήσεις στο τέλος δεν ήταν μεγάλες, καθώς ήταν είτε ίδιες είτε ήταν υψηλότερες ως προς κάποιες μόνο εκ των παραμέτρων υπό εξέταση (Kearney & Gras-Velázquez, 2017).

Για τον σκοπό της δημιουργίας ενός εργαλείου που θα βοηθάει τους εκπαιδευτικούς να αξιολογούν την βελτίωσή τους στις παιδαγωγικές και ψηφιακές ικανότητες, αναπτύχθηκε παράλληλα από την Κεντρική Υπηρεσία Υποστήριξης του eTwinning CSS (Central Support Service) το *Monitoring eTwinning Practice (MeTP) Maturity Model* (Kearney, 2016). Με βάση την ανατροφοδότηση που υπήρξε από τους εκπαιδευτικούς που χρησιμοποίησαν το εργαλείο, δημιουργήθηκε στη συνέχεια μια δεύτερη έκδοση, το MeTP 2.0 Framework, η οποία επεκτάθηκε σε σχέση με την πρώτη έκδοση, ώστε να συμπεριλάβει και συνεργατικές ικανότητες (Pateraki, 2018a). Για την ενσωμάτωση της συνιστώσας των συνεργατικών ικανοτήτων, το MeTP 2.0 βασίστηκε σε μια μεθοδολογία που αναπτύχθηκε στο πλαίσιο της δράσης MENTEP (Mentoring Technology Enhanced Pedagogy), η οποία χρηματοδοτήθηκε από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή μέσω του Προγράμματος Erasmus+. Σκοπός της δράσης αυτής ήταν η χάραξη πολιτικών που θα δώσουν τη δυνατότητα στους εκπαιδευτικούς να εισάγουν καινοτομίες στην εκπαίδευση αξιοποιώντας τις ΤΠΕ, καθώς και η συλλογή στοιχείων σχετικών με τις ψηφιακές τους ικανότητες. Μέσω της δράσης MENTEP αναπτύχθηκε

το TET-SAT (Technology Enhanced Teaching Self-Assessment Tool), ένα εργαλείο αυτο-αξιολόγησης των ψηφιακών ικανοτήτων των εκπαιδευτικών, το οποίο εξετάζει τις ακόλουθες τέσσερις διαστάσεις: 1) την ψηφιακή παιδαγωγική, 2) τη χρήση και παραγωγή περιεχομένου, 3) τη συνεργασία και επικοινωνία, και 4) την ψηφιακή πολιτότητα (Abbiati et al., 2018). Στο πλαίσιο της εφαρμογής του εργαλείου MeTP 2.0 εξετάστηκε σε ένα δείγμα 407 εκπαιδευτικών από 32 χώρες το πώς αυτό-αξιολόγησαν τις ικανότητές τους στην αρχή της διαδικασίας καθώς και μετά 8-10 μήνες συμμετοχής στις δράσεις του eTwinning. Τα ευρήματα έδειξαν ότι υπήρξαν εκπαιδευτικοί που αναβάθμισαν τις παιδαγωγικές τους ικανότητες (8%), τις ψηφιακές τους ικανότητες (13%) και τις συνεργατικές τους ικανότητες (21%) (Pateraki, 2018a).

Πέραν των ερευνών που διεξήγαγε η Ευρωπαϊκή Επιτροπή και η Κεντρική Υπηρεσία Υποστήριξης του eTwinning CSS (Central Support Service), στη διεθνή βιβλιογραφία υπάρχουν και κάποιοι άλλοι ερευνητές, οι οποίοι ασχολήθηκαν με το eTwinning και την καινοτομία στην ευρωπαϊκή εκπαίδευση (Παπαδάκης, 2016; Kampylis et al., 2012), την επίδραση του eTwinning στην εκπαιδευτική διαδικασία (Akdemir, 2017), την επίδραση του eTwinning στη δικτύωση των εκπαιδευτικών (Vuorikari et al., 2015), το eTwinning και τη διαπολιτισμικότητα (Camilleri, 2016), καθώς και το eTwinning και τη μάθηση βασισμένη σε έργα (project based learning) (Leto, 2018). Πρόκειται για αναλύσεις και ποιοτικές έρευνες μικρής κλίμακας βασισμένες σε μελέτες περίπτωσης, οι οποίες εστιάζουν σε διάφορες παραμέτρους του Προγράμματος eTwinning.

Συνοπτικά, οι παραπάνω έρευνες έχουν δείξει ότι το eTwinning έχει θετική επίδραση σε διάφορες πτυχές του επαγγέλματος του εκπαιδευτικού καθώς ενσωματώνει διάφορα καινοτόμα εργαλεία και πρακτικές. Το μέγεθος της θετικής επίδρασης εξαρτάται από διαφορετικούς παράγοντες, όπως για παράδειγμα από τις ιδιαιτερότητες του εκπαιδευτικού συστήματος της κάθε χώρας και από το προφίλ των ικανοτήτων του μέσου εκπαιδευτικού της. Για το λόγο αυτό στις γενικευμένες μεγάλης κλίμακας έρευνες των Kearny και Gras-Velázquez (2017) δίνεται έμφαση στο ότι θα πρέπει να διεξαχθούν έρευνες σε εθνικό επίπεδο, ώστε να μπορέσουν να εξαχθούν αντίστοιχα συμπεράσματα και στοχευμένες προτάσεις δράσης για την κάθε ευρωπαϊκή χώρα. Επομένως, η παρούσα εργασία έχει ως στόχο να αναπτύξει ένα ερευνητικό μοντέλο, το οποίο θα χρησιμεύσει στην διερεύνηση των οφελών από τη συμμετοχή Ελλήνων εκπαιδευτικών της Πρωτοβάθμιας και της Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης στο Πρόγραμμα eTwinning, εστιάζοντας στη βελτίωση των ψηφιακών τους δεξιοτήτων,

στη βελτίωση των συνεργατικών τους δεξιοτήτων και στην βελτίωση της αυτο-αποτελεσματικότητάς τους.

Στη συνέχεια της εργασίας θα παρουσιαστεί αναλυτικά το Πρόγραμμα eTwinning, ώστε να αναδειχθούν οι διάφορες πτυχές του, θα ακολουθήσει η ανάπτυξη της ερευνητικής μεθοδολογίας και η παρουσίαση των αποτελεσμάτων της έρευνας και θα παρουσιαστούν τα τελικά συμπεράσματα.

3 ΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ E-TWINNING

3.1 ΓΕΝΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΔΡΑΣΗ E-TWINNING

Η δράση eTwinning είναι μια πρωτοβουλία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, η οποία δίνει την ευκαιρία σε σχολεία από διαφορετικές ευρωπαϊκές χώρες και από κάποιες γειτονικές χώρες της Ευρώπης να χρησιμοποιούν τις Τεχνολογίες της Πληροφορικής και της Επικοινωνίας (ΤΠΕ), με στόχο τη συνεργασία και κατ' επέκταση την αποκόμιση παιδαγωγικών, κοινωνικών και πολιτισμικών οφελών. Το eTwinning (www.etwinning.net) -ή αλλιώς 'η Κοινότητα των Σχολείων στην Ευρώπη'- είναι μία ψηφιακή πλατφόρμα, μέσω της οποίας τα εγγεγραμμένα μέλη της δύνανται να υλοποιήσουν έργα συνεργασίας, να δημιουργήσουν ένα ευρύ επαγγελματικό δίκτυο επαφών με άτομα που ανήκουν αποκλειστικά στο χώρο της εκπαίδευσης, να ιδρύσουν και να ενταχθούν σε ομάδες συζητήσεων ανάλογα με τα ενδιαφέροντά τους μοιραζόμενοι τις ιδέες τους με άλλους εκπαιδευτικούς. Επιπλέον, οι εκπαιδευτικοί που συμμετέχουν μπορούν να αναβαθμιστούν επαγγελματικά μέσα από τις συνεχείς, πολλές και ενδιαφέρουσες δραστηριότητες επαγγελματικής ανάπτυξης, που τους προσφέρονται δωρεάν διαδικτυακά και δια ζώσης (Παρασκευάς, 2016).

Σύμφωνα με διάφορες μελέτες που έχουν γίνει, το eTwinning είναι μια καινοτόμος και αποτελεσματική δράση, η οποία δίνει την ευκαιρία στα σχολεία να υλοποιούν συνεργατικά έργα, προωθώντας την καλλιέργεια των δεξιοτήτων του 21^{ου} αιώνα τόσο στους εκπαιδευτικούς όσο και στους μαθητές τους (Crawley et al., 2010; Papadakis & Kalogiannakis, 2010; European Commission, 2013a). Ένα από τα σημαντικότερα χαρακτηριστικά που κάνουν το eTwinning να ξεχωρίζει και να γίνεται ολοένα και πιο δημοφιλές στον εκπαιδευτικό χώρο, είναι το γεγονός ότι η διαδικτυακή αυτή πλατφόρμα είναι ελεύθερη για χρήση από το προσωπικό των σχολικών μονάδων και ότι και οι ίδιοι οι μαθητές μπορούν να συμμετέχουν, εφόσον τους εγγράψουν οι καθηγητές τους. Αυτό γίνεται μέσω ενός ειδικού χώρου της πλατφόρμας, ο οποίος ονομάζεται Twinspace (ειδικός δηλαδή διαδικτυακός χώρος συνεργασίας των εταίρων μιας σύμπραξης) και ο οποίος είναι πάνω από όλα ασφαλής, καθώς αφορά σε πλοήγηση σε ένα αποκλειστικά εκπαιδευτικό περιβάλλον.

Η σφύζουσα και ολοένα αυξανόμενη σε μέλη κοινότητα των σχολείων της Ευρώπης εστιάζει σε μία ολοκληρωμένη και συστηματική συνεργασία σχολικών μονάδων σε όλα τα επίπεδα. Όλοι όσοι ανήκουν στην εκπαιδευτική αυτή κοινότητα που αποτελείται από εκπαιδευτικούς, μαθητές και διευθυντές σχολείων, μέσα από τις συνεργατικές συμπράξεις βιώνουν ότι είναι μέλη της πιο πολυπληθούς, δυναμικής κοινότητας μάθησης στην Ευρώπη και μέσα από αυτήν μαθαίνουν μαζί, αναπτύσσουν σχέδια, μοιράζονται τις ιδέες τους και δημιουργούν σχέσεις αλληλεπίδρασης και ειλικρινούς φιλίας.

Το πρόγραμμα eTwinning διαθέτει κατάλληλα εξελιγμένα εργαλεία, χρήσιμες υπηρεσίες και συνεχή υποστήριξη αναφορικά με τις ΤΠΕ, ώστε να είναι εύκολο για τις σχολικές μονάδες και τους εκπαιδευτικούς που εργάζονται σε αυτές, να αναζητούν και να υλοποιούν με επιτυχία συνεργατικές συμπράξεις, συνδέοντας πολλά και διαφορετικά γνωστικά αντικείμενα, δίνοντας μία πρωτοποριακή διάσταση στην εκπαιδευτική διαδικασία και αναβαθμίζοντάς την σε όλα τα επίπεδα (Velea, 2016; Scimeca et al., 2009).

Όσοι γίνονται μέλη της κοινότητας του eTwinning, συνειδητοποιούν ότι πέρα από το γεγονός ότι η πλατφόρμα είναι πολύ φιλική στη χρήση, υπάρχει και ένα μεγάλο δίκτυο υποστήριξης υψηλού επιπέδου, το οποίο βρίσκεται στη διάθεσή τους για να επιλύσει ανά πάσα στιγμή οποιαδήποτε απορία, ερώτηση, προβληματισμό, δυσκολία σχετικά με θέματα που σχετίζονται με το eTwinning μέσω email ή με μήνυμα από την πλατφόρμα του eTwinning Live. Τα ερωτήματα αυτά μπορεί να υποβληθούν τόσο στην Κεντρική Υπηρεσία Υποστήριξης (ΚΥΥ) σε κεντρικό επίπεδο όσο και στον Εθνικό Οργανισμό Υποστήριξης (ΕΟΥ) κάθε χώρας σε εθνικό επίπεδο, αλλά και περιφερειακά στους Πρεσβευτές eTwinning (eTwinning Ambassadors) της εκάστοτε χώρας.

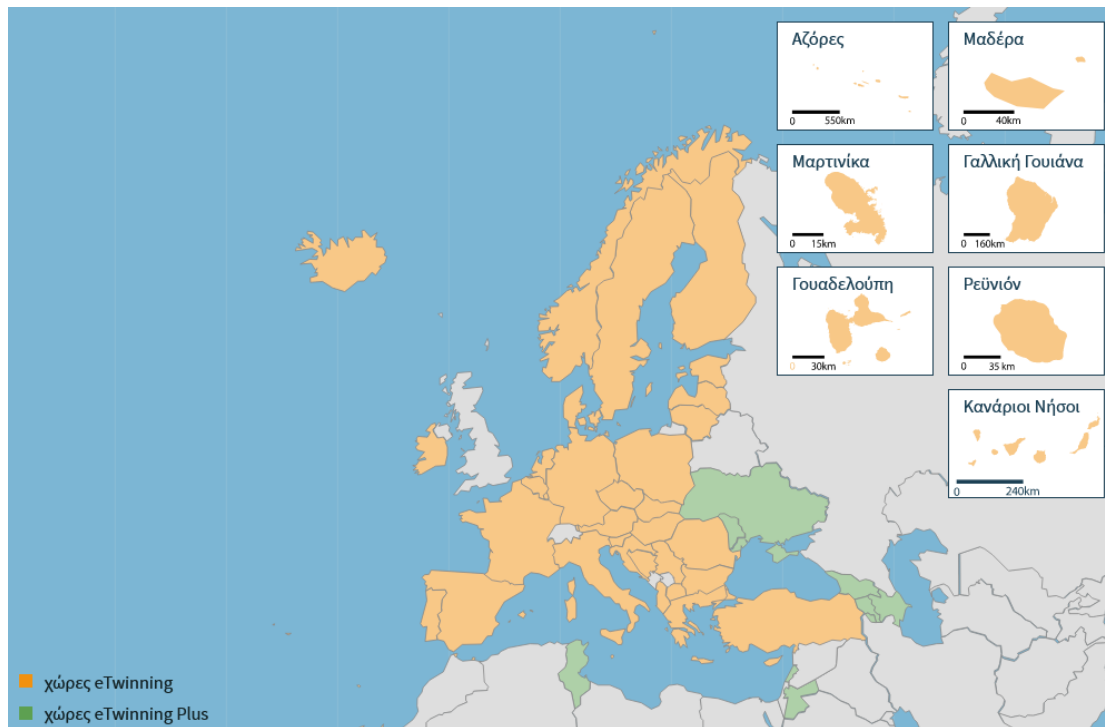
Επιπλέον, αδιαμφισβήτητα πολύτιμη είναι η συμβολή του eTwinning στην αποτελεσματική εκπαίδευση και επαγγελματική εξέλιξη του εκπαιδευτικού προσωπικού των σχολείων. Οι εκπαιδευτικοί χρειάζονται συνεχή επιμόρφωση λόγω των σύγχρονων προκλήσεων και απαιτήσεων που καλούνται να αντιμετωπίσουν, όπως την αλματώδη εξέλιξη της τεχνολογίας στην εκπαίδευση, την αναγκαιότητα παράδοσης μαθημάτων με τηλεεκπαίδευση, την πολυ-πολιτισμικότητα στις σημερινές σχολικές τάξεις, την καλλιέργεια καινούριων δεξιοτήτων ψηφιακού αλφαριθμητισμού, κριτικής ικανότητας και δημιουργικής σκέψης καθώς και την ανάγκη

διαφοροποιημένης διδασκαλίας (Caena, 2014; Αραμπατζής 2020). Όλα τα παραπάνω προσφέρονται χωρίς κάποιο κόστος στους εκπαιδευτικούς που το επιθυμούν. Αρκεί η εγγραφή τους στην πλατφόρμα του eTwinning, από όπου έχουν άμεση πρόσβαση και μπορούν να ενημερωθούν για ευκαιρίες δωρεάν επαγγελματικής ανάπτυξης, όπως σεμινάρια, αυτοδιδασκαλία, παρακολούθηση διαδικτυακών μαθημάτων και εργαστηρίων, συμμετοχή σε εκδηλώσεις μάθησης και συνέδρια.

3.1.1 Συμμετοχή στο eTwinning

Δυνατότητα συμμετοχής στο eTwinning έχουν μόνιμοι, αναπληρωτές και ωρομίσθιοι εκπαιδευτικοί δημοσίων και ιδιωτικών σχολείων που εργάζονται με εκπαιδευόμενους ηλικίας 3 έως και 20 ετών και πάνω (δηλαδή όσοι ανήκουν στην Πρωτοβάθμια (προ-νηπιακή, νηπιακή εκπαίδευση και δημοτικό σχολείο), Δευτεροβάθμια (Γυμνάσιο, Λύκειο, ΕΠΑΛ, ΕΕΕΕΚ, ΕΚΦΕ, ΣΔΕ) και μετα-δευτεροβάθμια εκπαίδευση (ΙΕΚ, «Τάξη Μαθητείας του ΕΠΑΛ»)), όπως επίσης και στελέχη εκπαίδευσης, αποσπασμένοι εκπαιδευτικοί σε διάφορες υπηρεσίες και συντονιστές εκπαιδευτικού έργου.

Το Πρόγραμμα eTwinning, το οποίο έχει στο ενεργητικό του 16 χρόνια παρουσίας και συνεχώς αναπτύσσεται, όπως φαίνεται και από τον χάρτη της εικόνας 1 αποτελεί μια διευρυμένη κοινότητα σχολείων από διαφορετικές χώρες. Ο χάρτης απεικονίζει τις χώρες που συμμετέχουν στο πρόγραμμα καθώς και τις χώρες που ανήκουν στο eTwinning plus, το οποίο ξεκίνησε τον Μάρτιο του 2013 ως επέκταση του eTwinning σε χώρες που γειτονεύουν με την Ευρώπη. Στο eTwinning συμμετέχουν τα ακόλουθα κράτη: Αλβανία, Αυστρία, Βέλγιο, Βόρεια Μακεδονία, Βοσνία-Ερζεγοβίνη, Βουλγαρία, Γαλλία, Γερμανία, Δανία, Ελλάδα, Εσθονία, Ιρλανδία, Ισλανδία, Ισπανία, Ιταλία, Κροατία, Κύπρος, Λετονία, Λιθουανία, Λιχτενστάιν, Λουξεμβούργο, Μάλτα, Νορβηγία Ολλανδία, Ουγγαρία, Πολωνία, Πορτογαλία, Ρουμανία, Σερβία, Σλοβακία, Σλοβενία, Σουηδία και Τουρκία. Το eTwinning Plus επεκτάθηκε με την προσθήκη των εξής 8 χωρών: Αρμενία, Αζερμπαϊτζάν, Γεωργία, Μολδαβία και Ουκρανία από την Ανατολική Εταιρική Σχέση και Λίβανος, Ιορδανία και Τυνησία από την Ευρω-μεσογειακή Συνεργασία.

Εικόνα 1: Οι χώρες που συμμετέχουν στο eTwinning και στο eTwinning Plus

(Πηγή: <https://www.etwinning.net/el/pub/index.htm>)

Στο σύνολό τους οι χώρες που συμμετέχουν είναι 43, αφαιρώντας το Ηνωμένο Βασίλειο που μέχρι πρότινος ανήκε στην κοινότητα των σχολείων eTwinning (από το 2021 δεν ανήκει λόγω Brexit). Για όλες τις παραπάνω χώρες που ανήκουν στο eTwinning και στο eTwinning plus, υπάρχουν οι Εθνικοί Οργανισμοί Υποστήριξης (ΕΟΥ) ή Οργανισμοί Υποστήριξης Εταίρων (ΟΥΕ) που έχουν ως ρόλο την προώθηση του eTwinning, την παροχή συμβουλευτικών υπηρεσιών και καθοδήγησης στους χρήστες της πλατφόρμας, την οργάνωση δραστηριοτήτων και ευκαιριών επαγγελματικής επιμόρφωσης για το προσωπικό των σχολείων και την υποστήριξη των σχολείων σε όλα τα επίπεδα. Σε ευρωπαϊκό επίπεδο, ο συντονισμός του eTwinning γίνεται όπως προαναφέρθηκε από την Κεντρική Υπηρεσία Υποστήριξης (ΚΥΥ) υπό τη διοίκηση του European Schoolnet, μιας κοινοπραξίας 34 Υπουργείων Παιδείας, η οποία έχει στενή συνεργασία με τους ΕΟΥ ή τους ΟΥΕ των χωρών που συμμετέχουν στο πρόγραμμα (Υ.ΠΑΙ.Θ., 2020). Για όλες τις χώρες που συμμετέχουν στο eTwinning υπάρχει διαθέσιμος ένας διαδραστικός χάρτης κάλυψης του eTwinning και στατιστικά στοιχεία ανά χώρα στην ηλεκτρονική διεύθυνση <https://www.etwinning.net/el/pub/community/countries.cfm>.

3.1.2 Επίπεδα δράσης του eTwinning

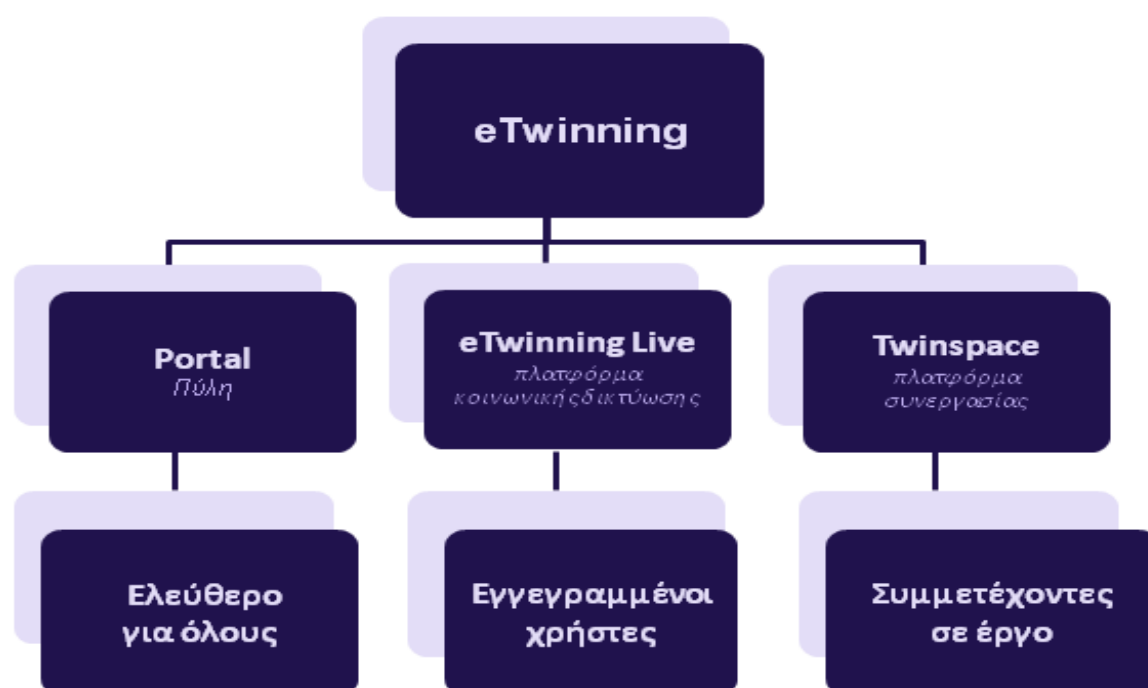
Η δράση του eTwinning περιλαμβάνει τα εξής τρία επίπεδα (εικόνα 2):

α) το eTwinning Portal (Πύλη του eTwinning) αποτελεί την είσοδο στον κόσμο του eTwinning, στην οποία έχουν πρόσβαση όσοι επισκέπτονται την ιστοσελίδα www.etwinning.net, η οποία διατίθεται σε 28 γλώσσες. Η διαδικτυακή πύλη του eTwinning 'eTwinning Portal' δίνει την ευκαιρία στους εκπαιδευτικούς να αναζητήσουν χρήσιμα εργαλεία για την υλοποίηση των έργων τους που εξυπηρετούν στην χρήση των ΤΠΕ, στη συνεργατική εργασία και στην επικοινωνία με τους εκπαιδευτικούς άλλων ευρωπαϊκών σχολείων (Crawley et al., 2010). Στην Πύλη του eTwinning βρίσκει ο επισκέπτης αναρτημένες ειδήσεις από τις χώρες που ανήκουν στο eTwinning, ευκαιρίες για επαγγελματική εξέλιξη, απόψεις και εμπειρίες από eTwinners και έτοιμα πακέτα έργων, ώστε να μπορεί κάποιος να αντλήσει έμπνευση από παραδείγματα επιτυχημένων έργων.

β) το e-Twinning Live είναι ο χώρος όπου έχει πρόσβαση το προσωπικό των σχολικών μονάδων που έχει κάνει εγγραφή στο eTwinning, οπότε απαιτείται η χρήση ψευδώνυμου και κωδικού πρόσβασης. Στον χώρο αυτό οι χρήστες έχουν τη δυνατότητα να κάνουν αναζήτηση εγγεγραμμένων eTwinners και εγγεγραμμένων σχολείων με τα οποία θα μπορούσαν να συνεργαστούν. Μπορούν επίσης να ενημερώνονται για το προφίλ και τις δράσεις τους, να μάθουν για τις ποικίλες εκδηλώσεις που διεξάγονται διαδικτυακά ή δια ζώσης και να διοργανώσουν και δικές τους, να αναζητήσουν ευκαιρίες επαγγελματικής ανάπτυξης που προσφέρονται μέσω της δράσης, όπως οι εκδηλώσεις μάθησης, τα Διαδικτυακά Σεμινάρια και άλλα, και να ενταχθούν σε ομάδες eTwinning.

γ) το Twinspace είναι ένα πολύγλωσσο εργαλείο στο οποίο έχουν πρόσβαση μόνο εκπαιδευτικοί που υλοποιούν ένα συνεργατικό έργο, όπως επίσης και μαθητές τους οποίους έχουν εγγράψει οι καθηγητές τους ως συμμετέχοντες, αφού προηγηθεί η έγκριση του έργου από την ΚΥΥ. Οι συμμετέχοντες εκπαιδευτικοί έχουν την δυνατότητα να προσκαλέσουν και επισκέπτες, ώστε να παρακολουθούν το έργο. Πρόκειται για μία ασφαλή και φιλική προς τον χρήστη πλατφόρμα με πολλές δυνατότητες και εργαλεία που μπορούν να χρησιμοποιήσουν οι εκπαιδευτικοί και οι μαθητές. Η μεγάλη αναβάθμιση του Twinspace έγινε τον Δεκέμβριο του 2018, καθώς

το eTwinning είχε ήδη μεγαλώσει πολύ και έγινε πιο επιτακτική η ανάγκη για την εισαγωγή νέων παιδαγωγικών εργαλείων που θα ενσωματώνονταν στην πλατφόρμα, ώστε να εξυπηρετήσουν καλύτερα τα έργα eTwinning στο κομμάτι της συνεργασίας με τα άλλα σχολεία. Το νέο Twinspace έκανε τη διαχείριση των συνεργατικών έργων ευκολότερη χάρη στον βελτιωμένο σχεδιασμό του, ο οποίος περιείχε χρήσιμα εργαλεία όπως το twinboard για δημοσίευση φωτογραφιών/βίντεο/κειμένων, το forum για δημιουργία συζητήσεων μεταξύ των μελών και το poll για συμμετοχή σε δημοσκοπήσεις.

Εικόνα 2: Τα επίπεδα της δράσης eTwinning

3.2 ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ ΤΟΥ E-TWINNING

Το Πρόγραμμα eTwinning υποστηρίζεται από την Κεντρική Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Υποστήριξης (ΚΥΥ), τους Εθνικούς Οργανισμούς Υποστήριξης (ΕΟΥ) της κάθε χώρας και τους Πρεσβευτές eTwinning.

3.2.1 Κεντρική Υπηρεσία Υποστήριξης (ΚΥΥ)

Το eTwinning υποστηρίζεται κεντρικά από την Κεντρική Υπηρεσία Υποστήριξης (ΚΥΥ), η οποία εδρεύει στις Βρυξέλλες και λειτουργεί υπό το Ευρωπαϊκό Σχολικό

Δίκτυο (European Schoolnet), το οποίο είναι ένα δίκτυο 34 Υπουργείων Παιδείας της Ευρώπης που ασχολείται με την ανάπτυξη της μάθησης για σχολικές μονάδες, εκπαιδευτικούς και μαθητές σε ολόκληρη την Ευρώπη και εργάζεται για την καινοτομία στην εκπαίδευση υπό την αιγίδα της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Το Ευρωπαϊκό Σχολικό Δίκτυο αναπτύχθηκε για να προωθήσει καινοτόμες δράσεις στη διδασκαλία και την μάθηση με τη χρήση των ΤΠΕ και για να προσαρμόσει τις εκπαιδευτικές διαδικασίες στον ψηφιοποιημένο κόσμο του 21 αιώνα (Velea, 2016; Scimeca, et al., 2009; Bacescu, 2016). Είναι ένας μη κερδοσκοπικός οργανισμός, ο οποίος επιπλέον παρέχει παιδαγωγική υποστήριξη, εκπαιδευτικές πρωτοβουλίες και αναγνώριση του έργου των εκπαιδευτικών (Scimeca et al., 2009).

Ο ρόλος της Κεντρικής Υπηρεσίας Υποστήριξης (ΚΥΥ) είναι πολυδιάστατος και πολυσήμαντος, καθώς είναι υπεύθυνη για την προώθηση, την παρακολούθηση, τον εμπλουτισμό και τη συνεχή υποστήριξη της δράσης eTwinning σε όλη την Ευρώπη και σε χώρες που γειτονεύουν με αυτήν. Καλείται λοιπόν να εκπληρώσει πολλές σημαντικές πτυχές του Προγράμματος. Αναλαμβάνει την ευθύνη σχεδιασμού, ανάπτυξης και συνεχούς συντήρησης της Πύλης eTwinning (www.etwinning.net), η οποία έχει καίριο ρόλο, καθώς αποτελεί την είσοδο στον κόσμο του eTwinning. Για να μπορεί να καλύπτει η συγκεκριμένη ψηφιακή πλατφόρμα τις τεράστιες δυνατότητες του προγράμματος eTwinning, απαιτείται: α) να είναι πολύ εξελιγμένη τεχνολογικά, ώστε να μπορούν με ευκολία να κάνουν εγγραφή τα σχολεία που θέλουν να συνάψουν συνεργασίες με άλλα ευρωπαϊκά σχολεία, β) να προσφέρει στους εκπαιδευτικούς διάφορα χρήσιμα ψηφιακά εργαλεία που θα διευκολύνουν την υποστήριξη των έργων που υλοποιούν και θα τους βοηθούν στην αναζήτηση συνεργατών για μελλοντικές συμπράξεις, και γ) να παρέχει ένα ασφαλές για επικοινωνία και συνεργασία περιβάλλον για τους εκπαιδευτικούς, καθώς και μια σειρά από προτεινόμενα πακέτα έργων, που θα βοηθήσουν τους εκπαιδευτικούς να ξεκινήσουν τη διαδικασία ακολουθώντας αξιόπιστα και δοκιμασμένα ως προς την αποτελεσματικότητά τους βήματα.

Μαζί με όλα τα παραπάνω, η πλατφόρμα αυτή θα πρέπει να παρέχει πληθώρα πληροφοριών και ειδήσεων σχετικά με το eTwinning και τις δράσεις που υλοποιούνται στο πλαίσιο του Προγράμματος. Επιπλέον αρμοδιότητες της ΚΥΥ είναι η δημοσίευση μηνιαίου ενημερωτικού δελτίου για τις δράσεις του eTwinning και η διοργάνωση, σε συνεργασία με τις Εθνικούς Οργανισμούς Υποστήριξης (ΕΟΥ), εργαστηρίων

επαγγελματικής κατάρτισης και ανάπτυξης των εκπαιδευτικών που συμμετέχουν στη δράση. Μέσα από την συνεργασία των εκπαιδευτικών σε εργαστήρια επαγγελματικής ανάπτυξης έχει αποδειχτεί ότι προκύπτουν πολλές συνεργασίες (Crawley et al., 2007).

3.2.2 Εθνικοί Οργανισμοί Υποστήριξης (ΕΟΥ)

Το eTwinning, στο οποίο συμμετέχουν σήμερα 43 συνολικά χώρες, υποστηρίζεται σε εθνικό επίπεδο από 38 Εθνικές Υπηρεσίες Υποστήριξης (ΕΥΥ) (National Support Services - NSS), οι οποίες πρόσφατα μετονομάστηκαν σε Εθνικοί Οργανισμοί Υποστήριξης (ΕΟΥ). Κάθε ΕΟΥ διαδραματίζει έναν πολύ σημαντικό ρόλο, καθώς είναι υπεύθυνος για την προώθηση του προγράμματος, εκπαιδύοντας και υποστηρίζοντας παράλληλα τους εκπαιδευτικούς της χώρας ευθύνης του με διάφορες δράσεις. Τέτοιες δράσεις είναι η διοργάνωση εκπαιδευτικών ημερίδων, εργαστηρίων και συνεδρίων, η ενημέρωση για τα νέα της δράσης, η πρόσκληση των εκπαιδευτικών σε εθνικούς διαγωνισμούς και η προβολή της δράσης στα ΜΜΕ με την έκδοση δελτίων τύπου και προωθητικού υλικού και με την συντήρηση της ιστοσελίδας του ΕΟΥ στο διαδίκτυο και στα κοινωνικά δίκτυα (Vuorikari, 2010). Επιπλέον, οι ΕΟΥ ελέγχουν την πρόοδο των σχολείων και παρακολουθούν τις κάρτες προόδου κάθε έργου eTwinning, όπου οι συμμετέχοντες εκπαιδευτικοί οφείλουν να παρέχουν ενημέρωση για την πορεία του έργου που υλοποιούν (Crawley et al., 2007).

Σε ότι αφορά στον Εθνικό Οργανισμό Υποστήριξης της δράσης eTwinning στην Ελλάδα, λειτουργεί υπό το Ινστιτούτο Τεχνολογίας Υπολογιστών και Εκδόσεων «Διόφαντος» (Ι.Τ.Υ.Ε.) σε στενή συνεργασία με το Υπουργείο Παιδείας και Θρησκευμάτων της Ελλάδας. Οι εργαζόμενοι στον ΕΟΥ έχοντας σαφή εικόνα για τα δεδομένα που επικρατούν στη χώρα μας στον τομέα της εκπαίδευσης, με την συνδρομή των μελών του σώματος εθελοντών πρεσβευτών της δράσης, οργανώνουν δράσεις, ημερίδες, συνέδρια, διαδικτυακά μαθήματα και άλλα που θα βοηθήσουν τους εκπαιδευτικούς Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης στην υποστήριξη και στον σχεδιασμό των συνεργατικών έργων, όπως επίσης και στην επαγγελματική τους ανάπτυξη. Ο επίσημος ιστότοπος του ΕΟΥ βρίσκεται στην ηλεκτρονική διεύθυνση <http://www.etwinning.gr> και οι εκπαιδευτικοί μπορούν να υποβάλουν ερωτήματα σχετικά με τη δράση που τους απασχολούν στο etwinning@sch.gr (Υ.ΠΑΙ.Θ., 2020).

3.2.3 Πρεσβευτές eTwinning (eTwinning Ambassadors)

Οι Πρεσβευτές του eTwinning είναι έμπειροι, ενθουσιώδεις και με εξαιρετικές δεξιότητες εκπαιδευτικοί από την Πρωτοβάθμια και την Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση, οι οποίοι είναι πρόθυμοι να παράσχουν υποστήριξη και καθοδήγηση σε όλους τους eTwinners που είναι μέλη της περιοχής ευθύνης τους, όχι μόνο σε τεχνικά αλλά και σε παιδαγωγικά ζητήματα που προκύπτουν. Η αφοσιωμένη ομάδα εκπαιδευτικών που συγκροτούν το σώμα εθελοντών πρεσβευτών της δράσης αποτελείται σήμερα από περισσότερα από 1500 μέλη σε ολόκληρη την Ευρώπη και έχει ως ρόλο της την ενδυνάμωση του eTwinning και τη διάχυση της δράσης μέσω της οργάνωσης διαζώσης και διαδικτυακών επιμορφώσεων, ημερίδων και συνεδρίων για την ανάδειξη καλών πρακτικών σε συνεργασία με τους Εθνικούς Οργανισμούς Υποστήριξης (Υ.ΠΑΙ.Θ., 2020).

3.3 ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΑΝΑΔΡΟΜΗ

Το πρόγραμμα eTwinning ξεκίνησε επίσημα τον Ιανουάριο του 2005 (εικόνα 3) ως βασική δράση του Προγράμματος eLearning της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, το οποίο στόχευε στην υποστήριξη των εκπαιδευτικών αναφορικά με τη σύμπραξη συνεργατικών έργων με άλλα σχολεία της Ευρώπης. Ο σχεδιασμός του eTwinning έγινε με τρόπο που θα διευκόλυνε τους εκπαιδευτικούς στην αναζήτηση συνεργατών από σχολεία της Ευρώπης και στην δημιουργία και υλοποίηση έργων με τη χρήση των ΤΠΕ (Κατσιφάρακη, 2009; Αραμπατζής, 2020), και θα τους ενθάρρυνε για συνεργατικές συμπράξεις παρέχοντάς τους υποστήριξη σε όλα τα επίπεδα (Crawley et al., 2007). Σταδιακά από το 2007 η δράση eTwinning ενσωματώθηκε με απόφαση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης στο πρόγραμμα Δια Βίου Μάθησης Lifelong Learning και στη συνέχεια έγινε μέρος του ευρωπαϊκού προγράμματος Comenius για τα σχολεία (European Council, 2006).

Η πορεία μας από το 2005 -2020

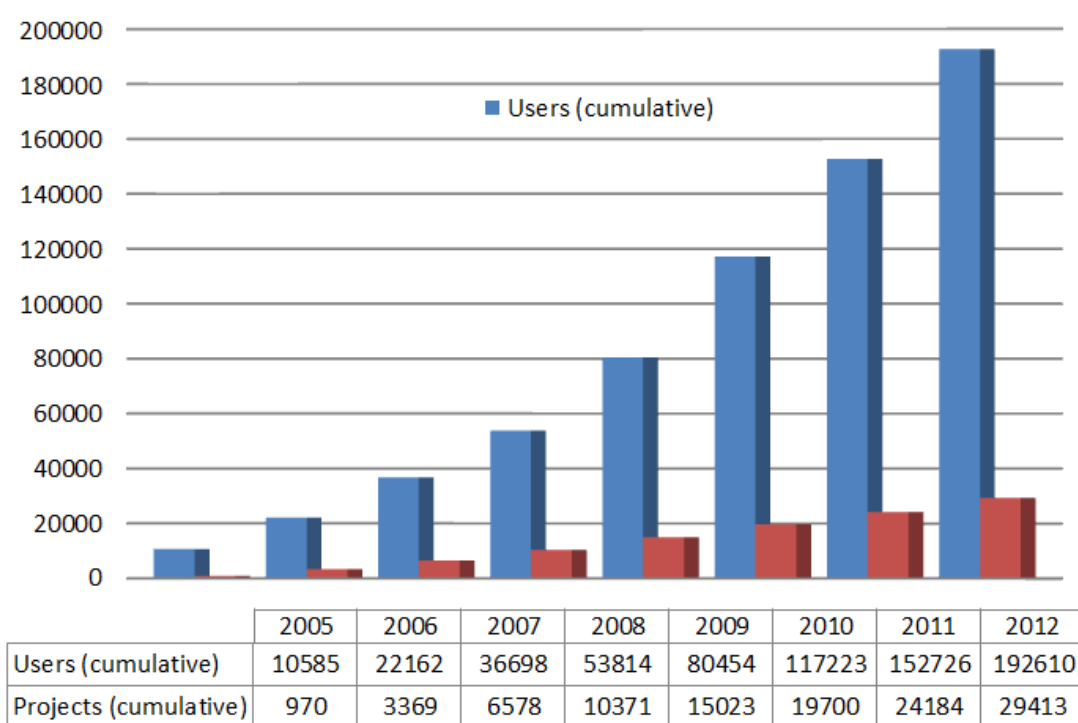
Εικόνα 3: Η πορεία του eTwinning από το 2005 μέχρι σήμερα (εξέλιξη)

Χρονιά σταθμός για την ανάπτυξη του eTwinning ήταν το 2008, καθώς δημιουργήθηκε η καινούρια έκδοση της ψηφιακής πύλης, που έδωσε πρόσβαση στους χρήστες σε αναβαθμισμένες υπηρεσίες Web 2.0, δίνοντας παράλληλα έμφαση στην κοινωνική δικτύωση εντός του έργου (Crawley et al., 2009). Με τις σημαντικές αλλαγές που πραγματοποιήθηκαν στην πλατφόρμα σημειώθηκε αύξηση στον αριθμό των εγγεγραμμένων εκπαιδευτικών, γεγονός πολύ σημαντικό για το πρόγραμμα. Η εντυπωσιακή άνοδος του αριθμού των χρηστών είναι εμφανής από τα σχετικά στοιχεία της δράσης, καθώς κατά τα πρώτα έτη εφαρμογής του eTwinning (2005-2008) παρατηρούνταν σταθερή αύξηση νέων εγγεγραμμένων χρηστών της τάξεως του 80% ανά χρονιά, ενώ το σχολικό έτος 2008-2009 αυξήθηκαν οι νέοι χρήστες σε σχέση με την χρονιά που προηγήθηκε (2007-2008) σε ποσοστό άνω του 300% (Kampylis et al., 2013; Παπαδάκης, 2015).

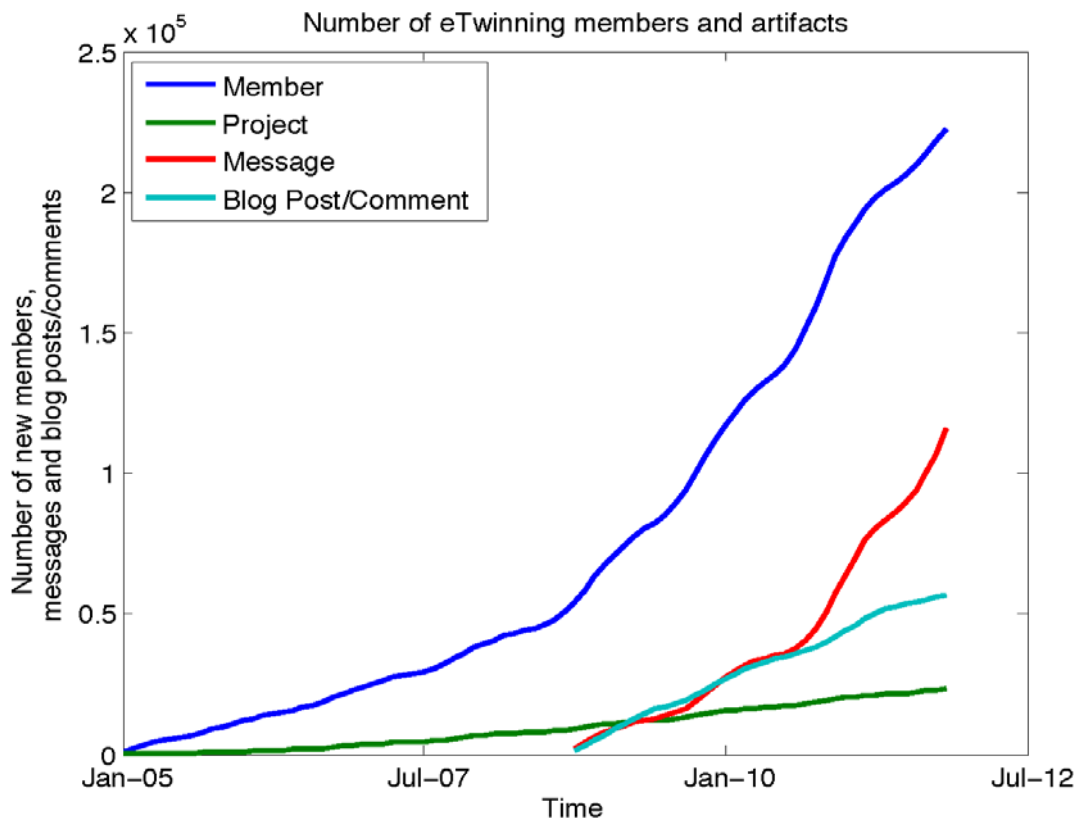
Στο ξεκίνημα του 2009 το eTwinning μετονομάστηκε σε «Κοινότητα για τα σχολεία στην Ευρώπη» από «Συνεργασίες σχολείων στην Ευρώπη» που ίσχυε μέχρι τότε. Προστέθηκαν επίσης νέες δυνατότητες για τους εγγεγραμμένους χρήστες, όπως για παράδειγμα οι 'Ομάδες eTwinning' στις οποίες οι εκπαιδευτικοί μπορούσαν να ανταλλάσσουν καλές πρακτικές και να συζητούν πάνω σε θεματικές που τους ενδιαφέρουν. Επίσης δόθηκε έμφαση στη δυνατότητα επαγγελματικής ανάπτυξης των

εκπαιδευτικών μέσω των «Εκδηλώσεων Εκμάθησης», που προσέλκυσαν μεγάλο αριθμό εκπαιδευτικών, αναδεικνύοντας τη σημασία που αποδίδουν οι εκπαιδευτικοί στην επαγγελματική τους αναβάθμιση και εξέλιξη (Crawley et al., 2010; Παπαδάκης, 2015; Αραμπατζής, 2020).

Το Σεπτέμβριο του 2012, έγινε σημαντική αναδιαμόρφωση του eTwinning Portal, της πύλης δηλαδή του eTwinning, και μετά ακολούθησε η αναβάθμιση του Twinspace των συνεργατικών έργων, ώστε να γίνει πιο φιλικό στην περιήγηση και εύκολο στη χρήση από τους eTwinners. Στις εικόνες 4 και 5 διακρίνεται η διαχρονική αυξητική τάξη καταγεγραμμένων χρηστών και καταχωρημένων έργων eTwinning μεταξύ των ετών 2005 και 2012 (Παπαδάκης, 2015).

Εικόνα 4: Αριθμός εγγεγραμμένων χρηστών και έργων (πηγή: Kampylis et al., 2013).

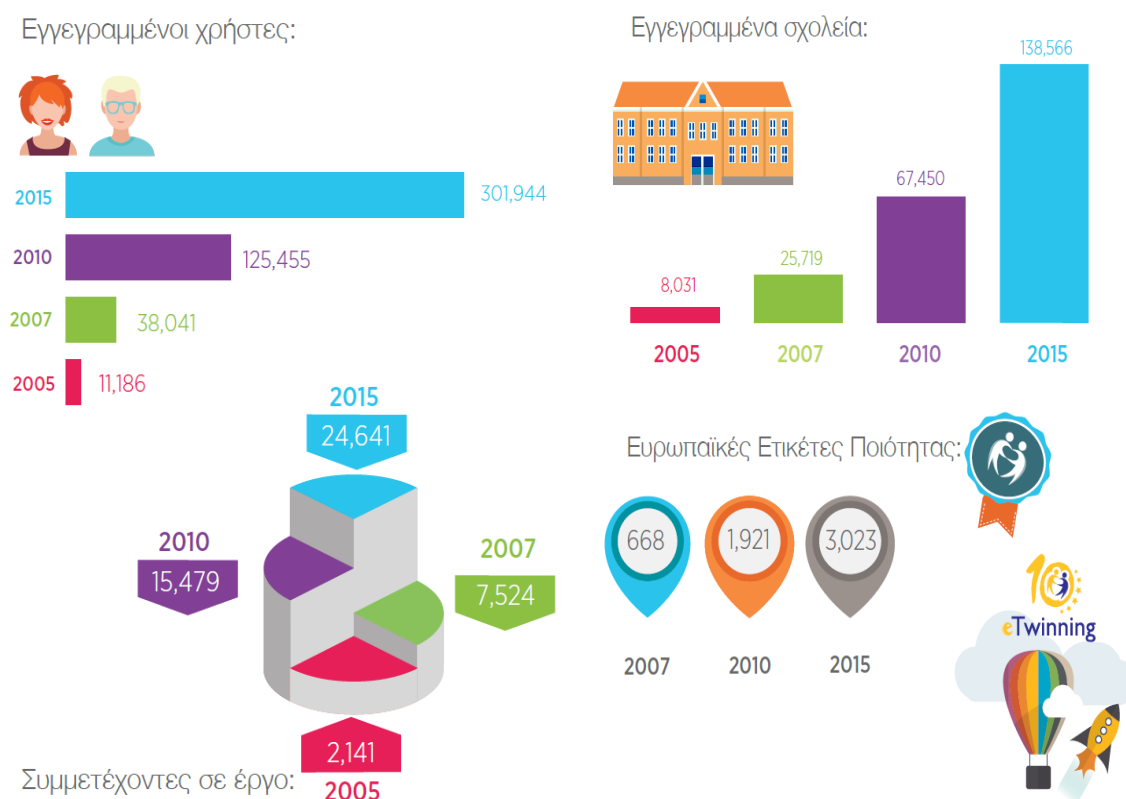

Εικόνα 5: Στατιστικά έργων, χρηστών, μηνυμάτων και σχολίων μεταξύ των ετών 2005 – 2012 (πηγή: Pham et al., 2012)

Τον Ιανουάριο του 2014 αναβαθμίστηκε το Πρόγραμμα eTwinning και οι υπηρεσίες του, καθώς ξεκίνησε η ενσωμάτωσή του στο νέο πρόγραμμα της Ε.Ε για την εκπαίδευση, την κατάρτιση, τη νεολαία και τον αθλητισμό (2014-2020) Erasmus +. (Αγγελόπουλος & Πατεράκη, 2014, Bacescu, 2016, Vuorikari, 2010, Velea, 2016, Scimeca, et al., 2009, Vuorikari, 2010). Με τον τρόπο αυτό η Ευρωπαϊκή Επιτροπή επιδίωξε να γίνει η δράση eTwinning ο συνδετικός κρίκος για την προώθηση ευρωπαϊκών συνεργασιών ανάμεσα σε εκπαιδευτικούς και σχολικές μονάδες (Παπαδάκης, 2015).

Δόθηκε βάση σε τρία σημαντικά ζητούμενα που πρέπει να χαρακτηρίζουν τις συμπράξεις: στην ανάγκη αποτελεσματικής συνεργασίας, στη διάθεση ψηφιακών εργαλείων των ΤΠΕ και στην προβολή της σημασίας της ευρωπαϊκής ταυτότητας. Οι εκπαιδευτικοί μπορούσαν να αντλούν ιδέες για έργα μέσω της ηλεκτρονικής πύλης, να ανταλλάσσουν καλές πρακτικές, να κάνουν συμπράξεις με συναδέλφους τους από άλλες ευρωπαϊκές χώρες, να εξελίσσονται επαγγελματικά μέσω επιμορφώσεων, μέσα από ένα ασφαλές και φιλικό προς τον χρήστη εκπαιδευτικό ψηφιακό περιβάλλον

(Αραμπατζής, 2020). Η αισθητή αύξηση τόσο του αριθμού των ενεργών μελών στο eTwinning όσο και του αριθμού των σχολικών μονάδων που έκαναν εγγραφή από το 2005 μέχρι το 2015 απεικονίζεται στην παρακάτω εικόνα.

Εικόνα 6: Αριθμός εγγεγραμμένων χρηστών και σχολείων στο eTwinning την περίοδο 2005 – 2015 (Πηγή: Cassels et al., 2015; Αραμπατζής, 2020)

Έρευνα της Ευρωπαϊκής Επιτροπής το 2013 για τη διερεύνηση του βαθμού που επηρεάζει το πρόγραμμα eTwinning τους εκπαιδευτικούς, τους μαθητές αλλά και τις σχολικές μονάδες, έδειξε ότι η δράση αυτή είναι αποτελεσματική, καθώς όχι μόνο ενισχύει τις συνεργατικές δράσεις των εκπαιδευτικών αλλά οδηγεί στην υλοποίηση καλών πρακτικών στη διδασκαλία τους και ενθαρρύνει την καλλιέργεια απαραίτητων δεξιοτήτων (European Commission, 2013b; Αραμπατζής, 2020). Τον Μάιο του 2017 τονίστηκε από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή η αναγκαιότητα για καινούριους τύπους συνεργασιών και επαγγελματικής εξέλιξης των εκπαιδευτικών των σχολείων της Ευρώπης, καθώς επίσης και τα αδιαμφισβήτητα οφέλη στην ποιότητα διδασκαλίας που προκύπτουν από τη χρήση νέων τεχνολογιών και από την συμμετοχή των εκπαιδευτικών σε ψηφιακές κοινότητες (European Commission, 2017).

Αξίζει να αναφερθεί μία σημαντική προσθήκη στο Πρόγραμμα eTwinning, όταν κατά το έτος 2012 ξεκίνησε η πιλοτική του δράση «Teacher Training Institutes Action» στην τριτοβάθμια εκπαίδευση για Πανεπιστήμια από διάφορες χώρες της Ευρώπης. Το 2018 η συγκεκριμένη δράση επεκτάθηκε σε όλες τις χώρες που συμμετέχουν στο eTwinning και τη φετινή χρονιά (2021) η δράση απέκτησε τον τίτλο «eTwinning for Future Teachers». Σκοπός της δράσης ήταν να μπει το eTwinning στην αρχική κατάρτιση των εκπαιδευτικών, ώστε τόσο οι καθηγητές όσο και οι φοιτητές τους να ενημερωθούν για τα πλούσια εργαλεία και τις δυνατότητες συνεργασίας που παρέχει η πλατφόρμα, όσο και για τη σύναψη συνεργασιών και την επικοινωνία με άλλα ευρωπαϊκά πανεπιστήμια. Σήμερα το eTwinning παίζει βασικό ρόλο στην υποστήριξη και ενίσχυση κάθε τύπου ευρωπαϊκής συνεργασίας αναφορικά με τη σχολική εκπαίδευση και αποτελεί τη μεγαλύτερη κοινότητα εκπαιδευτικών στην Ευρώπη (Υ.ΠΑΙ.Θ., 2020).

3.4 ΤΟ E-TWINNING ΣΕ ΑΡΙΘΜΟΥΣ

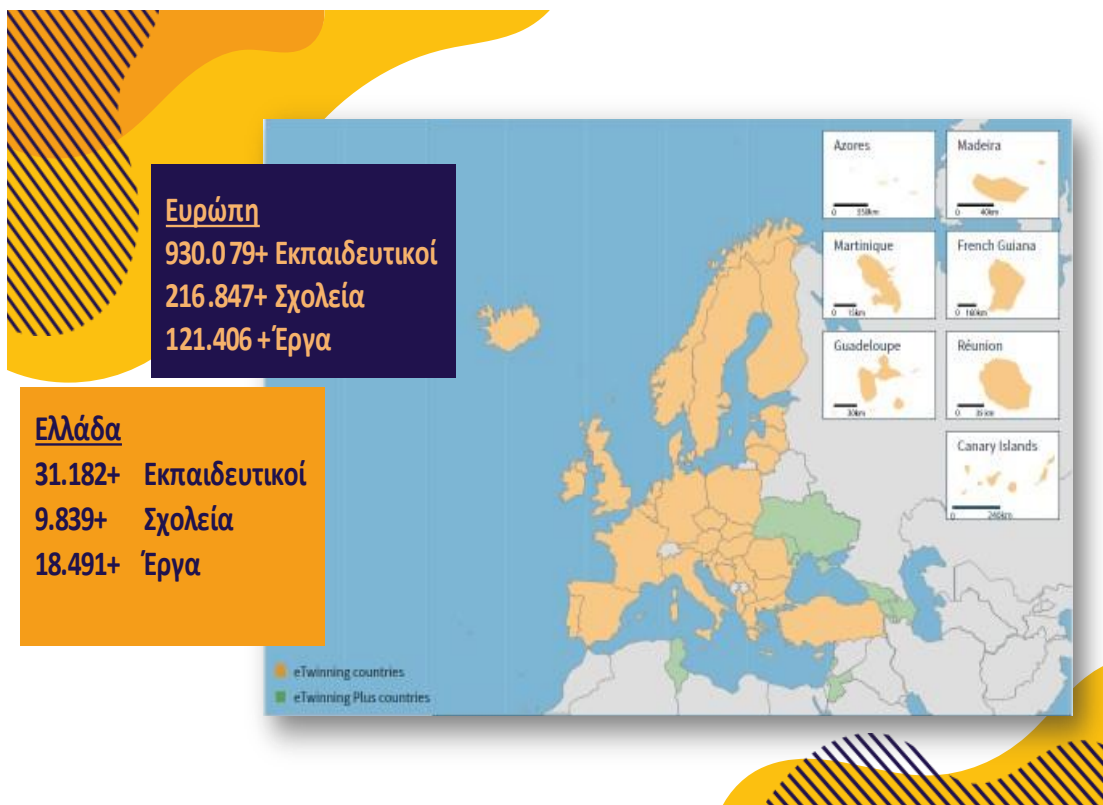
Παρατηρώντας την πορεία του eTwinning από το 2005 μέχρι και σήμερα, διαπιστώνει κανείς ότι το πρόγραμμα με σταθερά, γρήγορα βήματα εξελίχθηκε μέσα στα 16 αυτά χρόνια από ένα απλό εργαλείο αναζήτησης συνεργατικών συμπράξεων για τους εκπαιδευτικούς σε μία πλούσια διευρυμένη, ευρωπαϊκή κοινότητα διδασκαλίας και μάθησης. Επίσης το eTwinning αποτελεί σήμερα το δίκτυο με τη μεγαλύτερη συμμετοχή εκπαιδευτικών στην ιστορία της εκπαίδευσης.

Ακολουθεί αναλυτικά η απεικόνιση της ανοδικής πορείας των έργων eTwinning που υλοποιήθηκαν από το 2005 έως το 2020, των εκπαιδευτικών που είχαν εγγραφεί και των εγγεγραμμένων σχολείων στην Ευρώπη (εικόνα 7). Η αύξηση που σημειώνεται στον αριθμό των εγγεγραμμένων εκπαιδευτικών και σχολείων δίνει μία πρωτοποριακή διάσταση και δυναμική πνοή στην εκπαιδευτική διαδικασία, καθώς μέσω του eTwinning δεν ενισχύεται απλά η σύμπραξη συνεργατικών έργων από εκπαιδευτικούς του εξωτερικού, αλλά παρέχεται και επιμόρφωση στο προσωπικό των σχολείων για να παρακολουθήσουν τις εξελίξεις που λαμβάνουν χώρα στην παιδαγωγική επιστήμη και στη χρήση νέων τεχνολογιών. Επίσης, μέσω των ηλεκτρονικών κοινοτήτων που δημιουργήθηκαν για να προσφέρουν παραδείγματα καλής πρακτικής, υλικό για μελέτη και διαμοιρασμό γνώσης, η μάθηση επιτυγχάνεται μέσα από ένα περιβάλλον κοινωνικής δικτύωσης.

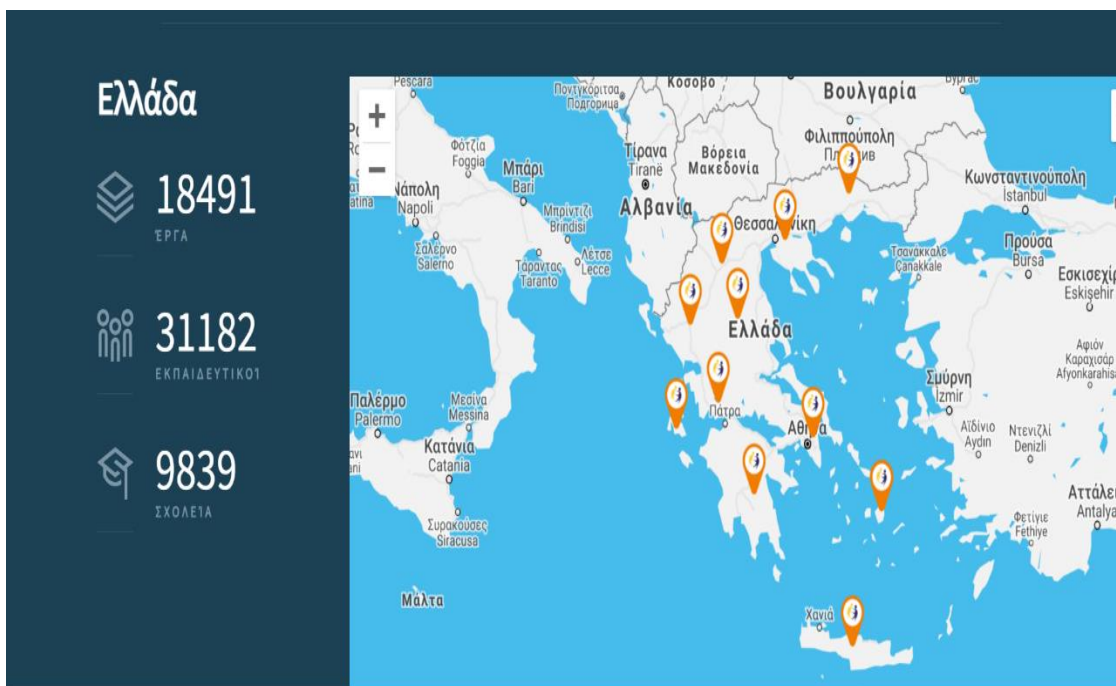

Εικόνα 7: Αριθμητικά στοιχεία για την Ευρώπη
(πηγή: www.etwinning.net)

Το πρόγραμμα eTwinning είναι «μοναδικό σε μέγεθος και σε πεδίο εφαρμογής, και δεν υπάρχει προηγούμενη ή συγκρίσιμη δράση εντός ή εκτός της Ευρώπης» (European Commission, 2014). Στη δράση eTwinning σε ευρωπαϊκό επίπεδο συμμετέχουν από την έναρξή του μέχρι σήμερα περισσότεροι από 930.000 εκπαιδευτικοί, πάνω από 216.000 σχολεία Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης, και έχουν υλοποιηθεί έως τώρα περισσότερα από 121.000 έργα eTwinning (εικόνα 8). Στην χώρα μας είναι εγγεγραμμένοι περισσότεροι από 31.000 εκπαιδευτικοί από περίπου 9.800 σχολικές μονάδες Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης, και έχουν υλοποιηθεί έως σήμερα περίπου 18.500 έργα eTwinning (εικόνα 9).

Εικόνα 8: Συγκριτικά στατιστικά για την Ελλάδα και την Ευρώπη
(πηγή: <https://www.etwinning.net/en/pub/community/countries/country.cfm?c=300>)

Εικόνα 9: Στατιστικά για την Ελλάδα
(πηγή: <https://www.etwinning.net/en/pub/community/countries/country.cfm?c=300>)

3.5 ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΕΡΓΩΝ E-TWINNING

Τα προγράμματα που έχουν την δυνατότητα να πραγματοποιήσουν οι εκπαιδευτικοί που είναι εγγεγραμμένοι στο eTwinning είναι τα παρακάτω:

α) Ευρωπαϊκά έργα eTwinning

Για να υλοποιηθεί ένα ευρωπαϊκό έργο eTwinning απαιτείται η συνεργασία τουλάχιστον δύο εκπαιδευτικών διαφορετικών σχολικών μονάδων από διαφορετικές χώρες που συμμετέχουν στη δράση eTwinning. Οι ιδρυτές/συνιδρυτές του έργου οφείλουν να συγκροτήσουν την παιδαγωγική ομάδα που θα υλοποιήσει το έργο με τέτοιο τρόπο ώστε να είναι εφικτή η συχνή επικοινωνία μεταξύ των εταίρων, ο αποτελεσματικός συντονισμός του έργου και η καλή συνεργασία μεταξύ τους για την υλοποίηση των δραστηριοτήτων που έχουν προγραμματιστεί. Μέσα από τις ευρωπαϊκές συμπράξεις, οι μαθητές των σχολείων -αφού εγγραφούν από τους καθηγητές τους στα έργα- έχουν την ευκαιρία να εξασκήσουν την γλώσσα και τις ικανότητές τους στις ΤΠΕ, να γνωρίσουν τον πολιτισμό και την κουλτούρα των άλλων χωρών και να κατανοήσουν σε βάθος τι σημαίνει να είσαι Ευρωπαίος πολίτης.

Σε κάποια Ευρωπαϊκά έργα eTwinning παρατηρείται το φαινόμενο να συμμετέχουν πολυάριθμοι εκπαιδευτικοί και σχολεία, γεγονός που πρέπει να αποφεύγεται καθώς δυσχεραίνεται η επίτευξη των αρχικών στόχων των έργων, διότι είναι δύσκολη η διαχείριση πολλών εταίρων σε ότι αφορά στην επικοινωνία και στην τήρηση προθεσμιών για την ολοκλήρωση των δραστηριοτήτων. Συχνά τέτοια έργα δεν ολοκληρώνονται, καθώς πολλοί εταίροι εγκαταλείπουν το έργο γιατί χάνουν το ενδιαφέρον τους. Επιπλέον, ο αριθμός των εκπαιδευτικών συνεργατών από μία χώρα σε ευρωπαϊκό έργο δεν πρέπει να είναι μεγαλύτερος από αυτόν των υπολοίπων εταίρων που συμμετέχουν από τις άλλες χώρες, καθώς ένας από τους βασικούς στόχους του προγράμματος eTwinning είναι η ανταλλαγή στοιχείων κουλτούρας και πολιτισμού μέσα από την επαφή με άλλες χώρες της Ευρώπης για την καλλιέργεια της διαπολιτισμικότητας και της Ευρωπαϊκής ταυτότητας.

β) Εθνικά έργα eTwinning

Ως εθνικά έργα ορίζονται τα έργα eTwinning που υλοποιούνται μέσα από τη συνεργασία διαφορετικών σχολείων από την ίδια χώρα. Πρόκειται για συμπράξεις σε

εθνικό επίπεδο, στις οποίες συνεργάζονται τουλάχιστον δύο εκπαιδευτικοί από διαφορετικές σχολικές μονάδες. Ο θεσμός των Εθνικών Έργων eTwinning (National eTwinning) που ξεκίνησε τον Οκτώβριο του 2014 έδωσε την ευκαιρία να υλοποιούνται έργα eTwinning από σχολεία που βρίσκονται στην ίδια χώρα, με αρχικό στόχο την εξοικείωση των εκπαιδευτικών στα εργαλεία και στις δυνατότητες που προσφέρει η πλατφόρμα Twinspace, ώστε μετά να μεταβούν σε ευρωπαϊκά έργα eTwinning.

Ειδικά για την περίοδο της πανδημίας COVID-19 κατά τα σχολικά έτη 2019-2020 και 2020-2021 επιτράπηκε και η υλοποίηση ενδο-σχολικών έργων eTwinning. Λόγω του ότι τα σχολεία στην Ελλάδα και σε άλλες χώρες ήταν κλειστά για μεγάλο χρονικό διάστημα και τα μαθήματα αυτή την περίοδο γίνονταν κατά κύριο λόγο διαδικτυακά, το eTwinning ενέκρινε την υλοποίηση συνεργατικών έργων από εκπαιδευτικούς που εργάζονται στην ίδια σχολική μονάδα και τους επέτρεψε να χρησιμοποιήσουν την πλατφόρμα του eTwinning για την εξ αποστάσεως εκπαίδευση (Υ.ΠΑΙ.Θ., 2020). Έτσι οι εκπαιδευτικοί απέκτησαν τη δυνατότητα να χρησιμοποιούν εργαλεία σύγχρονης και ασύγχρονης εκπαίδευσης, ώστε να ανταποκρίνονται με επιτυχία στις απαιτήσεις της νέας εκπαιδευτικής πραγματικότητας.

3.6 ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΕΣ ΠΟΥ ΠΑΡΕΧΕΙ ΤΟ E-TWINNING

Πέρα από τους τύπους των συνεργατικών έργων που προαναφέρθηκαν και που μπορούν να υλοποιήσουν οι εκπαιδευτικοί που είναι εγγεγραμμένοι στο πρόγραμμα, το eTwinning παρέχει και άλλες δυνατότητες, οι οποίες παρουσιάζονται στη συνέχεια.

α) Επιμορφώσεις

Το eTwinning παρέχει πληθώρα (διαδικτυακών) επιμορφώσεων και μαθημάτων (eLearning), ώστε οι εκπαιδευτικοί να είναι διαρκώς ενημερωμένοι για ότι καινούριο αφορά στη παιδαγωγική επιστήμη και στις νέες τεχνολογίες. Στις μέρες μας το eTwinning έχει αναβαθμιστεί στο κομμάτι αυτό και παρέχει στο προσωπικό των σχολείων πολλές ευκαιρίες επαγγελματικής εξέλιξης σε εθνικό και ευρωπαϊκό επίπεδο, όπως:

- οι **εκδηλώσεις μάθησης** που διεξάγονται διαδικτυακά από την ΚΥΥ και στόχο έχουν να παρακινήσουν τους εκπαιδευτικούς να αλληλεπιδράσουν και να διευρύνουν τους ορίζοντες τους στην παιδαγωγική επιστήμη. Οι εκδηλώσεις αυτές

που έχουν διάρκεια 10 με 15 ημέρες, ξεκίνησαν το 2009 και έχουν ως στόχο να γίνει το eTwinning ένα δίκτυο επαγγελματικής ανάπτυξης των εκπαιδευτικών και να μη αφορά αποκλειστικά και μόνο τη συνεργασία σχολικών μονάδων (Kampylis & Punie, 2013; Song et al., 2011; Vuorikari et al., 2011),

- οι **διαδικτυακοί κύκλοι μαθημάτων** που έχουν διάρκεια περίπου 4 μήνες και γίνονται διαδικτυακά κάθε έτος με την χρήση του moodle. Πρόκειται για μαθήματα πάνω στην online διαχείριση, τη διδασκαλία και τη μάθηση και είναι στα Αγγλικά,
- τα **webinars (διαδικτυακά σεμινάρια)**, τα οποία αφορούν στην παιδαγωγική και σε πτυχές της δράσης eTwinning και διαρκούν από 1-2 ώρες στο eTwinning Live στο πεδίο «Επαγγελματική Ανάπτυξη», πραγματοποιούνται ζωντανά και στους εκπαιδευτικούς δίνεται η δυνατότητα να ανταλλάξουν απόψεις και να μάθουν μαζί,
- τα **εργαστήρια επαγγελματικής ανάπτυξης (ΕΑΑ)**, τα οποία είναι επιμορφωτικές δια ζώσης δράσεις που διαρκούν 2 με 3 ημέρες και οργανώνονται 5 φορές το έτος πανευρωπαϊκά από τους ΕΟΥ σε συνεργασία με την ΚΥΥ,
- τα **θεματικά συνέδρια**, τα οποία είναι διοργανώσεις των ΕΟΥ με την ΚΥΥ που κρατάνε 3 ημέρες και στοχεύουν στην ενημέρωση των εκπαιδευτικών για παιδαγωγικά θέματα και για τη δράση eTwinning. Σε αυτά μπορούν να πάρουν μέρος και εκπαιδευτικοί που δεν είναι εγγεγραμμένοι στο eTwinning,
- τα **ετήσια συνέδρια**, τα οποία είναι εορταστικές εκδηλώσεις μάθησης που διαρκούν 3 ημέρες και προβάλλουν ένα θέμα ευρωπαϊκού ενδιαφέροντος, διαφορετικό κάθε χρονιά. Η διοργάνωσή τους γίνεται είτε από την ΚΥΥ είτε από τους ΕΟΥ κάθε χώρας με σκοπό την προβολή και προώθηση των δράσεων και επιτευγμάτων του eTwinning.

β) Ομάδες / Κοινότητες / Groups

Επιπλέον, το eTwinning με τη δημιουργία των κοινοτήτων (groups) που ξεκίνησε πιλοτικά στα τέλη του 2008, προσφέρει στους εκπαιδευτικούς ελεύθερη πρόσβαση σε δείγματα καλών πρακτικών που έχουν εφαρμόσει συνάδελφοί τους, ανταλλαγή ιδεών και υλικού διδασκαλίας για μελέτη, προτάσεις για καινοτόμες μεθόδους διδασκαλίας και ένα ευρύ περιβάλλον κοινωνικής δικτύωσης που είναι ιδιαίτερα χρήσιμο για τους

εκπαιδευτικούς που θέλουν να διευρύνουν τους ορίζοντες τους. Οι ομάδες είναι εικονικοί χώροι συνάντησης και συζήτησης, στους οποίους εγγράφονται οι εκπαιδευτικοί με βάση τα ενδιαφέροντά τους (φυσικές επιστήμες, τεχνολογία, μηχανική και μαθηματικά, διδασκαλία γλωσσών, επιχειρηματικότητα, προγραμματισμός κ.ά.) (Crawley et al., 2010; Pateraki, 2018b). Σήμερα υπάρχουν 5742 ομάδες στη διάθεση των εκπαιδευτικών eTwinners καθώς επίσης και 14 εξέχουσες ομάδες (featured Groups) που συντονίζονται από την ΚΥΥ και την διαχείριση των οποίων έχουν εκπαιδευτικοί με μεγάλη εμπειρία στη δράση (Crawley et al., 2010; Pateraki, 2018b).

γ) Εργαστήρια Δραστηριοτήτων (πilotική εφαρμογή στην Ελλάδα)

Στην τρέχουσα σχολική χρονιά 2020-2021 ξεκίνησε στην Ελλάδα η pilotική εφαρμογή της δράσης «Εργαστήρια Δεξιοτήτων» στην Πρωτοβάθμια και Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση. Η δράση που εφαρμόζεται φέτος pilotικά σε 218 σχολεία, δίνει την ευκαιρία στα σχολεία να χρησιμοποιήσουν στο υποχρεωτικό ωρολόγιο πρόγραμμα τις δυνατότητες και τα εργαλεία που προσφέρει το eTwinning και να αξιοποιήσουν τρόπους για διερευνητική μάθηση μέσα από νέους θεματικούς κύκλους που έχουν προστεθεί (α. Ζω καλύτερα, β. Φροντίζω το περιβάλλον, γ. Ενδιαφέρομαι και ενεργώ, δ. Δημιουργώ και Καινοτομώ). Οι εκπαιδευτικοί των σχολείων που υλοποιούν φέτος την pilotική δράση, έχουν στη διάθεσή τους το υλικό και τα εργαλεία της πλατφόρμας με τον όρο να γίνεται αναφορά της εφαρμογής τους στο σχέδιο δράσης της σχολικής μονάδας ή στο σχέδιο δράσης του τμήματος που την υλοποιεί.

δ) eTwinning και School Education Gateway

Η δράση eTwinning δίνει στους εκπαιδευτικούς τη δυνατότητα για επαγγελματική εξέλιξη μέσα από το School Education Gateway, που είναι μία σύγχρονη ψηφιακή πλατφόρμα της Ευρώπης για την εκπαίδευση. Συγκεκριμένα, στο Teacher Academy του School Education Gateway υπάρχουν πολλές δυνατότητες κατάρτισης και χρήσιμο υλικό για τα μαθήματα των εκπαιδευτικών. Στο Teacher Academy μπορούν να παρακολουθήσουν δωρεάν online μαθήματα εκπαιδευτικοί, λοιπό προσωπικό που εμπλέκεται στη σχολική εκπαίδευση (από την προσχολική ως την ανώτερη δευτεροβάθμια) και επιμορφωτές εκπαιδευτικών. Έτσι το eTwinning εμπλουτίζει ακόμη περισσότερο τις ευκαιρίες επαγγελματικής σταδιοδρομίας των εκπαιδευτικών μέσα από την ιστοσελίδα <https://www.schooleducationgateway.eu/el/pub/about.htm>.

Το eTwinning Live όπως και η πλατφόρμα School Education Gateway αποτελούν επίσης βασικά εργαλεία για την αναζήτηση προγραμμάτων Erasmus+.

ε) Φίλοι του eTwinning (Friends of eTwinning)

Φίλοι του eTwinning θεωρούνται ιδρύματα, οργανισμοί και πρωτοβουλίες που παρέχουν μεγάλης ποιότητας πόρους, δυνατότητες και ιδέες για να ενισχύσουν τους εγγεγραμμένους εκπαιδευτικούς αναφορικά με τις δεξιότητες και το γνωστικό τους επίπεδο. Φίλοι του eTwinning είναι για παράδειγμα το «Σπίτι της Άννας Φρανκ», τα «Οικολογικά Σχολεία (Eco-Schools)» και το « Σπίτι της Ευρωπαϊκής Ιστορίας».

στ) eTwinning και Erasmus +

Θα πρέπει να αναφερθεί επίσης η σχέση που έχει αναπτύξει το eTwinning με έργα κινητικότητας Erasmus+ KA1 και στρατηγικές συμπράξεις Erasmus+ KA2. Το eTwinning στηρίζει το πρόγραμμα Erasmus+, καθώς παρέχει την ψηφιακή πλατφόρμα μέσω της οποίας οι εταίροι μπορούν να επικοινωνούν, να συνεργάζονται σύγχρονα και ασύγχρονα, να αποθηκεύουν το υλικό έρευνάς τους και να κάνουν διάχυση των αποτελεσμάτων των δραστηριοτήτων τους. Πιο συγκεκριμένα, οι εκπαιδευτικοί που ενδιαφέρονται να υλοποιήσουν προγράμματα Erasmus+ KA2, χρησιμοποιώντας την πύλη του eTwinning μπορούν: α) να αναζητήσουν εταίρους για στρατηγικές συμπράξεις KA2 μεταξύ σχολείων, β) να ιδρύσουν οι ίδιοι ή να συμμετέχουν ως εταίροι σε ένα eTwinning έργο που θα ιδρυθεί για να υποστηρίξει το Erasmus+ πρόγραμμά τους, ώστε να εκμεταλλεύονται τα ψηφιακά εργαλεία και τις δυνατότητες που παρέχει δωρεάν το eTwinning για την επικοινωνία με τους συνεργάτες τους και την διάχυση των αποτελεσμάτων του έργου. Αν οι εκπαιδευτικοί ενδιαφέρονται για τη δράση KA1, μπορούν μέσω της πλατφόρμας eTwinning να αναζητήσουν σχολεία υποδοχής για να διδάξουν καλές πρακτικές ή και για να καταρτιστούν μέσω παρακολούθησης εργασίας (job shadowing). Και στις δύο περιπτώσεις διαφαίνεται ότι η καινοτόμος δράση eTwinning μπορεί να εμπλουτίσει τις δράσεις που πραγματοποιούνται στο πλαίσιο του ευρωπαϊκού προγράμματος Erasmus+ (Υ.ΠΑΙ.Θ., 2020).

3.7 ΤΟ ΤΡΙΠΤΥΧΟ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ E-TWINNING

Το τρίπτυχο που χαρακτηρίζει τα Προγράμματα eTwinning αποτελείται από τη συνεργασία, την επαγγελματική ανάπτυξη και την αναγνώριση.

3.7.1 Συνεργασία

Αυτό που κυρίαρχα χαρακτηρίζει τη δράση eTwinning είναι η καλλιέργεια της κουλτούρας συνεργασίας σε όλα τα επίπεδα. Οι εκπαιδευτικοί, οι μαθητές, τα σχολεία, οι γονείς και η τοπική κοινότητα μαθαίνουν μέσα από το πρόγραμμα αυτό τι σημαίνει να θέτω έναν κοινό στόχο και πώς μπορώ μέσω της καλής συνεργασίας να το πετύχω, έτσι ώστε όλοι οι εμπλεκόμενοι να αποκομίσουν σημαντικά οφέλη. Αυτό προϋποθέτει την ανάληψη ρόλων, την αλληλεπίδραση, τη λήψη αποφάσεων, την απόκτηση δεξιοτήτων του 21^{ου} αιώνα και όλα αυτά με την επίδειξη σεβασμού και αποδοχής του άλλου και διαφορετικού. Μέσα από το καινοτόμο αυτό πρόγραμμα δίνεται έμφαση στην διαθεματικότητα και στο project-based learning (συνθετικές εργασίες), τα οποία εκ της φύσεως τους απαιτούν την καλλιέργεια συνεργατικότητας ανάμεσα στους εκπαιδευτικούς και στους μαθητές τους. Μέσω της συνεργασίας οι μαθητές αποκτούν την ελευθερία να επικοινωνήσουν με τους συνομήλικούς τους από διαφορετικές χώρες και κουλτούρες, να επιλύσουν προβλήματα, να εξωτερικεύσουν τη δημιουργικότητα τους και να νιώσουν ότι είναι και οι ίδιοι υπεύθυνοι, άρα και υπόλογοι για την επιτυχία του έργου (Gilleran & Kearney, 2014; Kampylis & Punie, 2013). Η ενεργή συμμετοχή τους στις συνεργατικές αυτές συμπράξεις αν και φαντάζει δύσκολη στο ξεκίνημα μιας συνεργασίας, στη συνέχεια αλλάζει και γίνεται πιο εύκολη. Καθώς ανταλλάσσουν πληροφορίες και υλικό που συγκεντρώνουν ατομικά μέσα από την έρευνά τους, πορεύονται για την ολοκλήρωση του έργου νιώθοντας ότι υπάρχει αλληλοϋποστήριξη στα μετέπειτα βήματά τους (Galvin et al., 2006). Χωρίς την συνεργασία δεν μπορεί να υλοποιηθεί ένα έργο eTwinning, επομένως μέσω της συνεργατικής μάθησης που προσφέρει το eTwinning γίνεται καλύτερη η μαθησιακή διαδικασία, γεγονός που έχει θετική επίπτωση και στη συνολική επίδοση των μαθητών.

Πέρα από τη συνεργασία, σύμφωνα με τους Galvin et al. (2006) η συμμετοχή σε έργα eTwinning προσθέτει αξία σε τέσσερις ακόμη τομείς της εκπαιδευτικής διαδικασίας και μάθησης:

Αυθεντική μάθηση: Οι μαθητές συμμετέχουν με μεγαλύτερο ζήλο στη μαθησιακή διαδικασία όταν παίρνουν μέρος σε αυθεντικές και με νόημα δραστηριότητες.

Ευρωπαϊκή διάσταση: Η συμμετοχή σε έργα eTwinning βοηθάει τους εμπλεκόμενους σε αυτά (μαθητές, καθηγητές, γονείς κ.ά.) να κατανοήσουν τη διαπολιτισμικότητα, να αποδέχονται και να σέβονται άλλους πολιτισμούς και κουλτούρες, καθώς έρχονται σε στενή επικοινωνία και συνεργασία με άτομα από διαφορετικές χώρες. Παίζει πολύ σημαντικό και κρίσιμο ρόλο η επικοινωνία των ανθρώπων, ώστε να ευδοκιμήσει στις σχέσεις τους αμοιβαίος σεβασμός και διαπολιτισμική συνείδηση.

Χρήση νέων τεχνολογιών: Ο Ευρωπαίος Επίτροπος Tibor Navracsics (2016) υπογράμμισε τη σημαντικότητα της ανάπτυξης της ψηφιακής ιθαγένειας και την τεράστια δύναμη που προσφέρουν τα τεχνολογικά μέσα στα άτομα νεαρής ηλικίας, ώστε να τους δίνεται η δυνατότητα ενεργής συμμετοχής στα κοινά για την εκπλήρωση των καθηκόντων τους ως υπεύθυνοι πολίτες. Το eTwinning είναι ένα πρόγραμμα ηλεκτρονικής μάθησης που ενσωματώνει τη χρήση των νέων τεχνολογιών στην εκπαίδευση και δίνει την ευκαιρία στους συμμετέχοντες να αναπτύξουν και να εξελίξουν τις ψηφιακές δεξιότητές τους. Η μάθηση γίνεται εύκολη, δεδομένου ότι το eTwinning παρέχει στους χρήστες πρόσβαση σε μία ολοκληρωμένη ηλεκτρονική πλατφόρμα με πολλές δυνατότητες και χρήσιμα ψηφιακά εργαλεία που μπορούν να χρησιμοποιήσουν για να συνεργαστούν και να μοιραστούν τις γνώσεις τους (Cook & Smith, 2004; Bacescu, 2016).

3.7.2 Εκπαίδευση και επαγγελματική ανάπτυξη

Όπως προαναφέρθηκε, το 2008 σημειώθηκε μία σημαντική αλλαγή πλεύσης στο eTwinning, γιατί εκτός από Κοινότητα των σχολείων στην Ευρώπη που ήταν μέχρι τότε με στόχο τη συνεργασία των σχολείων για τη υλοποίηση κοινών έργων με χρήση των ΤΠΕ, ξεκίνησε να δείχνει μεγάλο ενδιαφέρον για τη δημιουργία και την ισχυροποίηση ενός δικτύου που θα μπορούσε να εξελίξει επαγγελματικά τους εγγεγραμμένους εκπαιδευτικούς (Vuorikari et al., 2011; Kampylis & Punie, 2013). Η πύλη του eTwinning (eTwinning Portal) αναβαθμίστηκε και άρχισε να δίνει την ευκαιρία στο εγγεγραμμένο εκπαιδευτικό προσωπικό να ανακαλύψει καινούργιο υλικό διδασκαλίας και πρακτικές μάθησης μέσα από ένα πλήθος εκδηλώσεων eTwinning, συμμετέχοντας σε διεθνή Εργαστήρια Επαγγελματικής Ανάπτυξης, διαδικτυακές

ομάδες μάθησης και Ετήσια Συνεδρία και παρακολουθώντας Εκδηλώσεις Μάθησης και Διαδικτυακά Σεμινάρια από εξέχουσες προσωπικότητες της εκπαίδευσης (Παπαδάκης, 2016). Σύμφωνα με τον Bacescu (2016), η δια βίου μάθηση και η συνεχής επαγγελματική αναβάθμιση αποτελεί μία αποτελεσματική διαδικασία που φέρνει επαγγελματική ωρίμανση στους εκπαιδευτικούς. Εν κατακλείδι, η πληθώρα των ευκαιριών που αφορούν στον τομέα της παιδαγωγικής, της διδασκαλίας και της μάθησης μέσα από τις οποίες μπορούν να εξελιχθούν επαγγελματικά οι εκπαιδευτικοί που είναι εγγεγραμμένοι στο eTwinning τούς ενισχύει με πολλούς τρόπους (Αραμπατζής 2020; Bacescu, 2016; Galvin, 2009; Kampylis & Punie, 2013).

3.7.3 Αναγνώριση

Ένα από τα μεγάλα οφέλη της συμμετοχής στο πρόγραμμα eTwinning είναι η αναγνώριση της δουλειάς των εκπαιδευτικών και των σχολείων τοπικά, εθνικά και πανευρωπαϊκά. Το eTwinning επιβραβεύει τους εκπαιδευτικούς, τους μαθητές και τις σχολικές μονάδες που υλοποιούν επιτυχημένα έργα eTwinning με Εθνικές και Ευρωπαϊκές Ετικέτες Ποιότητας, με Εθνικά και Ευρωπαϊκά βραβεία eTwinning, με την Ετικέτα Σχολείου eTwinning (eTwinning School Label) και με τον ατομικό φάκελο eTwinning (eTwinning Portfolio), που είναι ένα είδος βιογραφικού σημειώματος, όπου αναφέρονται οι δραστηριότητες και τα επιτεύγματα του εκπαιδευτικού eTwinner στο πρόγραμμα (www.etwinning.net). Οι Ετικέτες Ποιότητας του eTwinning (Εθνικές και Ευρωπαϊκές) απονέμονται στους εκπαιδευτικούς που έχουν υλοποιήσει έργα eTwinning με τέτοιο τρόπο, ώστε να ανταποκρίνονται με επιτυχία σε ορισμένα εθνικά και ευρωπαϊκά πρότυπα.

- **Εθνική Ετικέτα Ποιότητας**

Η Εθνική Ετικέτα Ποιότητας είναι η έμπρακτη αναγνώριση που λαμβάνουν οι εκπαιδευτικοί, οι μαθητές και τα σχολεία για το υψηλό επίπεδο ποιότητας των έργων eTwinning που υλοποιούν. Προϋπόθεση για την υποβολή αίτησης για Εθνική Ετικέτα Ποιότητας είναι να πληρούνται μία σειρά από κριτήρια που έχουν τεθεί από την ΚΥΥ σε συνεργασία με τους αντίστοιχους ΕΟΥ (Pateraki, 2018b).

Τα κριτήρια είναι τα εξής (www.etwinning.gr):

- το έργο να επιδεικνύει κοινή στοχοθεσία και κοινό σχέδιο

- να έχει ολοκληρωθεί ή να είναι κοντά χρονικά στην ολοκλήρωσή του
- ο εκπαιδευτικός που το υλοποιεί και οι μαθητές που έχει εγγράψει στο Twinspace του έργου να έχουν ενεργή συμμετοχή και συνεισφορά στο έργο
- να τεκμηριώνεται επαρκώς η συνεργασία ανάμεσα στους εταίρους σε όλες τις δραστηριότητες του έργου
- οι συμμετέχοντες στο έργο να έχουν λάβει υπόψη τους το θέμα της ψηφιακής ασφάλειας και της προστασίας των πνευματικών δικαιωμάτων

Εφόσον τα έργα ανταποκρίνονται στα παραπάνω, οι ΕΟΥ για να απονείμουν την Εθνική Ετικέτα Ποιότητας αξιολογούν τα έργα με βάση τις εξής παραμέτρους (www.etwinning.gr):

- την παιδαγωγική καινοτομία
- την ενσωμάτωση στη διδακτέα ύλη
- τη συνεργασία μεταξύ των σχολείων εταίρων
- τη χρήση της τεχνολογίας
- τα αποτελέσματα, τον αντίκτυπο και την τεκμηρίωση των έργων

• **Ευρωπαϊκή Ετικέτα Ποιότητας**

Η Ευρωπαϊκή Ετικέτα Ποιότητας είναι η δεύτερη κατά σειρά ένδειξη επιτυχίας ενός έργου eTwinning του οποίου η ποιότητα έχει ήδη αναγνωριστεί σε εθνικό επίπεδο. Η Ευρωπαϊκή Ετικέτα Ποιότητας καταδεικνύει ότι το έργο αυτό ανταποκρίνεται σε ένα ορισμένο Ευρωπαϊκό πρότυπο και απονέμεται από την ΚΥΥ χωρίς να χρειάζεται να υποβληθεί αίτηση από τον εκπαιδευτικό. Το έργο προτείνεται για Ευρωπαϊκή Ετικέτα Ποιότητας από τους Εθνικούς Οργανισμούς Υποστήριξης μέσα από μία διαδικασία επιλογής και προϋπόθεση αποτελεί να έχουν λάβει τουλάχιστον δύο εταίροι από διαφορετικές χώρες την Εθνική Ετικέτα Ποιότητας. Η απονομή των Ευρωπαϊκών Ετικετών Ποιότητας γίνεται μία φορά τον χρόνο το φθινόπωρο.

• **Ευρωπαϊκά Βραβεία eTwinning**

Για να συμμετάσχει ένα έργο eTwinning στο διαγωνισμό για ένα από τα ευρωπαϊκά βραβεία θα πρέπει να έχει λάβει πρώτα την Ευρωπαϊκή Ετικέτα Ποιότητας. Οι εκπαιδευτικοί που ενδιαφέρονται πρέπει να κάνουν αίτηση για να συμμετάσχουν στον διαγωνισμό που διοργανώνεται από την ΚΥΥ. Ο διαγωνισμός χωρίζεται σε τέσσερις

ηλικιακές κατηγορίες μαθητών: έως 6 χρονών, 7-11 χρονών, 12-15 χρονών και 16-19 χρονών. Εκτός από τις ηλικιακές κατηγορίες υπάρχουν και ειδικές κατηγορίες βραβείων, όπως α) το Βραβείο Ισπανικής Γλώσσας, β) το Βραβείο Γαλλικής Γλώσσας, γ) το Βραβείο Marie Skłodowska Curie, δ) το Βραβείο Ιθαγένειας και ε) το Βραβείο “Peyo Yavorov”.

- **Εθνικά Βραβεία eTwinning**

Οι Εθνικοί Οργανισμοί Υποστήριξης διοργανώνουν κάθε χρόνο τον Εθνικό Διαγωνισμό έργων eTwinning με στόχο την αναγνώριση και την προβολή των καλύτερων έργων eTwinning που υλοποιούν εκπαιδευτικοί της χώρας τους. Τα υποψήφια έργα αξιολογούνται από τα μέλη του εκάστοτε ΕΟΥ της δράσης. Οι προϋποθέσεις συμμετοχής στον διαγωνισμό για Εθνικά Βραβεία eTwinning είναι το έργο που προτείνεται να μην είναι εθνικό αλλά ευρωπαϊκό (δηλαδή να υπάρχει συνεργασία με τουλάχιστον έναν ευρωπαϊκό εταίρο), να έχει ήδη βραβευτεί με την Εθνική Ετικέτα Ποιότητας και να μην έχει βραβευθεί σε προηγούμενους Εθνικούς ή Ευρωπαϊκούς διαγωνισμούς. Για τα ελληνικά Εθνικά Βραβεία υπάρχουν επίσης τέσσερις ηλικιακές κατηγορίες μαθητών που βραβεύονται: 4-5 (νηπιαγωγείο), 6-12 (δημοτικό), 13-15 (γυμνάσιο) και 16-19 (ΓΕΛ/ΕΠΑΛ/ΕΠΑΣ/ΤΕΕ/ΕΕΕΕΚ) (Αραμπατζής, 2020).

- **Ετικέτα Σχολείου eTwinning (eTwinning School Label)**

Ο θεσμός της απονομής της Ετικέτας Σχολείου eTwinning ξεκίνησε το φθινόπωρο του 2017. Η απόκτησή της βασίζεται στην πρόοδο που σημειώνουν τα σχολεία στην ενσωμάτωση του προγράμματος eTwinning στις πολιτικές, στην παιδαγωγική και στην στρατηγική ανάπτυξή τους, με την υποστήριξη της διεύθυνσης του σχολείου. Τα σχολεία που παίρνουν αυτόν τον τίτλο επιδεικνύουν πώς το σύνολο μιας σχολικής μονάδας μπορεί να ωφεληθεί από το eTwinning μέσα από την προώθηση των αξιών και των παιδαγωγικών πρακτικών του eTwinning (Υ.ΠΑΙ.Θ., 2020)

Η επιτυχία αυτή συντελείται από ομάδες αφοσιωμένων εκπαιδευτικών και όχι από μεμονωμένους εκπαιδευτικούς, οι οποίοι συνεργάζονται με τους διευθυντές τους, έχοντας κοινό όραμα την πρόοδο και ευημερία του σχολείου. (Pateraki, 2018b). Τα Σχολεία eTwinning προβάλλονται όχι μόνο σε εθνικό, αλλά και σε ευρωπαϊκό επίπεδο και θεωρούνται ηγέτες αναφορικά με την ψηφιακή πρακτική, την πρακτική ψηφιακής

ασφάλειας, τις καινοτόμες και δημιουργικές προσεγγίσεις της παιδαγωγικής, την προώθηση της συνεχούς επαγγελματικής ανάπτυξης του προσωπικού των σχολείων και την προώθηση πρακτικών συνεργατικής μάθησης σε προσωπικό και μαθητές.

Προϋπόθεση για να αιτηθεί ένα σχολείο την Ετικέτα Σχολείου eTwinning είναι να έχει εγγραφεί στο eTwinning για πάνω από 2 χρόνια, 2 τουλάχιστον εκπαιδευτικοί να είναι συνδεδεμένοι με το σχολείο και να έχουν συμμετοχή σε έργα που τρέχει το σχολείο, οι εκπαιδευτικοί να έχουν συμμετάσχει σε εκδηλώσεις επαγγελματικής εξέλιξης που προσφέρει το πρόγραμμα και να έχει απονεμηθεί η Εθνική Ετικέτα Ποιότητας σε ένα ευρωπαϊκό έργο eTwinning που υλοποίησε το σχολείο σε διάστημα μέχρι 2 χρόνων πριν από την ημερομηνία της αίτησης. Αν πληρούνται οι παραπάνω προϋποθέσεις, το σχολείο δύναται μέσω ενός εκπαιδευτικού του να υποβάλει το έντυπο αυτο-αξιολόγησης του σχολείου για να διεκδικήσει την ετικέτα και τα προνόμια που απορρέουν από αυτή. Η λίστα των βραβευμένων Σχολείων eTwinning δημοσιεύεται συνήθως στο τέλος Μαρτίου με αρχές Απριλίου.

- **eTwinning Portfolio**

Το eTwinning Portfolio μοιάζει με ένα βιογραφικό σημείωμα, το οποίο αφορά συγκεκριμένα στην πορεία των εκπαιδευτικών στο eTwinning (εικόνα 10). Σε αυτό αυτόματα συμπεριλαμβάνονται όλες οι δραστηριότητες των εκπαιδευτικών που αφορούν στο πρόγραμμα, όπως: α) έργα που υλοποίησαν και τα οποία βραβεύθηκαν με Εθνική ή Ευρωπαϊκή Ετικέτα Ποιότητας, βραβεία eTwinning, β) την Ετικέτα Σχολείου eTwinning που έχει πάρει το σχολείο τους, γ) τις εκδηλώσεις μάθησης στις οποίες έχουν συμμετάσχει, δ) τις εκδηλώσεις επαγγελματικής ανάπτυξης που παρακολούθησαν σε εθνικό ή ευρωπαϊκό επίπεδο, ε) σεμινάρια, συνέδρια, διαδικτυακούς κύκλους μαθημάτων και εργαστήρια που διοργανώθηκαν από το eTwinning και στ) συμμετοχές σε ομάδες ως συντονιστές και διαχειριστές. Η ΚΥΥ σφραγίζει το eTwinning Portfolio και έτσι ο εκπαιδευτικός έχει ένα επίσημο έγγραφο που πιστοποιεί την συμμετοχή και την πορεία του στο πρόγραμμα.

Erasmus+ **eTwinning**

John Smith

Joined eTwinning on 14.09.2015

Central Support Service (CSS), Brussels - Belgium
eTwinning Live Animator
Awarded eTwinner
Ambassador

SCHOOL(S)
Central Support Service (CSS), Brussels - Belgium
School Number 2, Gent - Belgium

PROJECT(S)

EUROPEAN QUALITY LABEL PROJECT(S)

- **Me, my Friends and my Family!**
Registered on 10.09.2018, closed on 12.05.2019
Role: Member
Number of project members: 12
Countries involved: Finland, Poland, Portugal, Turkey, Ukraine.
- **Migrants and Refugees**
Registered on 10.09.2016, closed on 05.04.2017
Role: Founder
Number of project members: 10
Countries involved: France, Germany, Netherlands, Norway.
Awards: **eTwinning Prize 2017**

NATIONAL QUALITY LABEL PROJECT(S)

- **A.B.C.: Active Book Club**
Registered on 10.10.2016, closed on 10.05.2017
Role: Founder
Number of project members: 8
Countries involved: Armenia, Belgium, Bulgaria, Greece, Sweden, Turkey.
Awards: **eTwinning Prize 2017**
- **BE TWIN ! - Twinning up the everyday lesson**
Registered on 05.06.2015, closed on 05.04.2016
Role: Admin
Number of project members: 4
Countries involved: Hungary, Italy.

Εικόνα 10: eTwinning Portfolio ενός εκπαιδευτικού
(Πηγή: <https://www.etwinning.net/el/pub/benefits/recognition/portfolio.htm>)

Εκτός από την επίσημη αναγνώριση που μπορούν να λάβουν τα eTwinning έργα και κατ' επέκταση οι εκπαιδευτικοί, οι μαθητές τους και τα σχολεία από την ΚΥΥ ή τους ΕΟΥ της δράσης, υπάρχει και η άμεση αναγνώριση της σκληρής προσπάθειας και της αφοσίωσης που οι εκπαιδευτικοί επιδεικνύουν καθ' όλη την πορεία των έργων και οδηγεί στην επιτυχία τους. Η αναγνώριση αυτή μπορεί να προέρχεται από τη διεύθυνση του σχολείου, τον Σύλλογο Γονέων, τους ίδιους τους μαθητές και τους γονείς τους. Αυτού του τύπου η αναγνώριση λειτουργεί ως παρακίνηση ώστε οι εκπαιδευτικοί να συνεχίσουν να προσπαθούν για την υλοποίηση ακόμη περισσότερων ποιοτικών έργων τα οποία θα διαφημίσουν τη δουλειά τους και το σχολείο τους και να επιδιώκουν την επαγγελματική τους εξέλιξη που θα τους οδηγήσει στο να αισθάνονται ότι είναι αυτο-αποτελεσματικοί. (Vuorikari, 2010; Velea, 2016; Αραμπατζής 2020).

3.8 TO E-TWINNING ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

Στην Ελλάδα η δράση eTwinning είναι πολύ διαδεδομένη ανάμεσα στους εκπαιδευτικούς και στα σχολεία καθότι υπάρχει ενεργή υποστήριξη από τον Ελληνικό Εθνικό Οργανισμό Υποστήριξης, ο οποίος φροντίζει να κάνει διάχυση των αποτελεσμάτων της δράσης σε συνέδρια και μέσα κοινωνικής δικτύωσης. Έτσι προσελκύει ολοένα και περισσότερους εκπαιδευτικούς και σχολεία, υποστηρίζοντάς τους τεχνικά και παιδαγωγικά στην προσπάθειά τους αυτή. Σκοπός του ΕΟΥ είναι να αποκτήσει το eTwinning αναγνωσιμότητα στην χώρα μας, να αναπτύξει και να εμπλουτίσει την ψηφιακή πλατφόρμα του eTwinning και να προσφέρει κατάρτιση στους εκπαιδευτικούς αναφορικά με τις ΤΠΕ.

Στο πλαίσιο αυτό οργανώνεται κάθε χρονιά πλήθος δράσεων από την Ελληνικό Εθνικό Οργανισμό Υποστήριξης, όπως σεμινάρια εξεύρεσης συνεργατών, δια ζώσης και διαδικτυακά σεμινάρια, εργαστήρια, εθνικά συνέδρια, σεμινάρια επαγγελματικής ανάπτυξης που οργανώνονται με τη συνδρομή της ΚΥΥ, δημοσίευση παιδαγωγικών οδηγιών στους οποίους εμπεριέχονται καλές πρακτικές εκπαιδευτικών και άλλες χρήσιμες κατευθύνσεις για τους εκπαιδευτικούς, εκστρατείες ενημέρωσης και διαγωνισμοί, μαθήματα διαδικτυακά για τη χρήση ψηφιακών εργαλείων, καθώς και τηλεεκπαιδεύσεις, οι οποίες αποδείχθηκαν ιδιαίτερα χρήσιμες την περίοδο της πανδημίας. Η δράση eTwinning στην Ελλάδα σημειώνει μεγάλη επιτυχία, καθώς υπάρχουν 31.182 εγγεγραμμένοι εκπαιδευτικοί και 9.839 εγγεγραμμένα σχολεία. Οι αριθμοί αυτοί είναι πολύ σημαντικοί και αποδεικνύουν την επιτυχία της καινοτόμου αυτής δράσης (www.etwinning.net). Άλλο στοιχείο που συνηγορεί υπέρ της επιτυχίας της δράσης είναι οι βραβεύσεις των έργων που υλοποιούν τα ελληνικά σχολεία σε συνεργασία με σχολεία της Ευρώπης.

Από την έναρξη της δράσης eTwinning μέχρι και το 2010, σύμφωνα με τους Papadakis & Kalogiannakis (2010) η χώρα μας βρισκόταν σε αριθμό συνεργατικών έργων που υλοποιούνταν σταθερά στις 5 πρώτες χώρες ανάμεσα στις 20 χώρες που συμμετείχαν αρχικά. Τα συνεργατικά έργα στα οποία συμμετείχαν Έλληνες εκπαιδευτικοί εκτός από πολυάριθμα ήταν και ποιοτικά, αν λάβουμε υπόψη μας και τον αριθμό των ευρωπαϊκών ετικετών και ευρωπαϊκών βραβείων που είχαν αποσπάσει από το 2006 έως το 2010 (Papadakis & Kalogiannakis, 2010).

Η συνεχής παρουσία των ελληνικών σχολείων σε βραβεύσεις και η αναγνώρισή τους πανευρωπαϊκά συνεχίζεται και μετά το 2010, όπως φαίνεται από την έκθεση της ελληνικής Εθνικής Υπηρεσίας Υποστήριξης (νυν ΕΟΥ) (EACEA, 2014). Σύμφωνα με τα δημοσιευμένα στοιχεία (EACEA, 2014), η Ελλάδα βρισκόταν και πάλι στις πρώτες θέσεις ανάμεσα σε 33 ευρωπαϊκές χώρες μέχρι και το 2014 ως προς τον αριθμό των εκπαιδευτικών που ήταν εγγεγραμμένοι και ως προς τον αριθμό των υλοποιημένων συνεργατικών έργων (Παπαδάκης, 2015). Πιο αναλυτικά, ενώ στα τέλη του Ιανουαρίου 2013, τα εγγεγραμμένα ελληνικά σχολεία ήταν 4.524 και οι σχολικές συμπράξεις στις οποίες συμμετείχαν Έλληνες εκπαιδευτικοί ήταν 4.156, ένα χρόνο αργότερα, στο τέλος του Ιανουαρίου 2014, τα εγγεγραμμένα ελληνικά σχολεία ήταν 5.889 και οι αντίστοιχες σχολικές συμπράξεις ήταν 5.319. Τα αποτελέσματα αυτά μεταφράζονται σε 1.365 νέα εγγεγραμμένα σχολεία και σε 1.163 νέες σχολικές συμπράξεις. Αντίστοιχα, οι εκπαιδευτικοί οι οποίοι εγγράφηκαν για πρώτη φορά το έτος 2013 ήταν 2.548 (EACEA, 2014). Η αυξητική τάση συνεχίστηκε και για το έτος 2015, όπως μπορούμε να πληροφορηθούμε από τον ιστότοπο του eTwinning και την μελέτη των αντίστοιχων στατιστικών δεικτών.

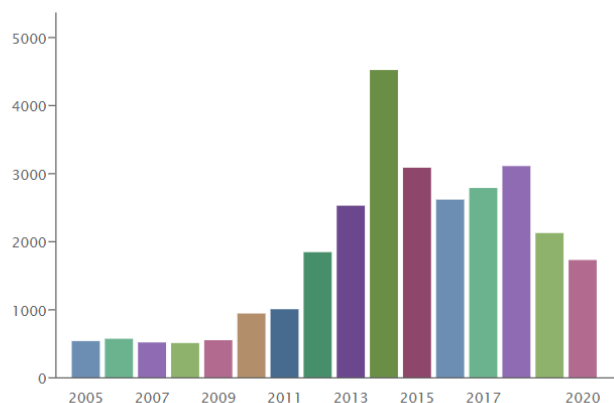
Πηγαίνοντας στο πιο πρόσφατο παρελθόν, το 2020 αποτέλεσε μια δύσκολη χρονιά για την υλοποίηση ευρωπαϊκών εκπαιδευτικών προγραμμάτων, οπότε ήταν αναμενόμενη η μειωμένη συμμετοχή των εκπαιδευτικών στο πρόγραμμα. Η πρωτοφανής συγκυρία της πανδημίας Covid-19 είχε ως αποτέλεσμα πολλά σχολεία της Ευρώπης να μη λειτουργούν ή να υπολειτουργούν για μεγάλο χρονικό διάστημα. Τα μαθήματα δε γίνονταν δια ζώσης αλλά διαδικτυακά, οπότε η ενασχόληση των μαθητών με το πρόγραμμα δεν ήταν πάντα εφικτή, καθώς σε πολλές περιπτώσεις η συνεργασία με τα σχολεία της Ευρώπης που αντιμετώπιζαν την ίδια κατάσταση ήταν αδύνατη.

Κατά την χρονική στιγμή συγγραφής της παρούσης διπλωματικής εργασίας (Απρίλιος, 2021) υπάρχουν στην Ελλάδα 9.839 εγγεγραμμένες σχολικές μονάδες και 31.182 εγγεγραμμένοι εκπαιδευτικοί. Ο αριθμός των ενεργών έργων αυτή τη στιγμή είναι 18.491 (έτος 2021), ενώ στα 15 χρόνια ύπαρξης του προγράμματος έχουν υλοποιηθεί 17.077 έργα (2005-2020).

Στις παρακάτω εικόνες 11, 12 και 13 φαίνεται αναλυτικά για κάθε έτος από το 2005 έως το 2020 ο αριθμός των εγγεγραμμένων εκπαιδευτικών, των εγγεγραμμένων σχολείων και των έργων που υλοποιήθηκαν στη χώρα μας.

By region / By year

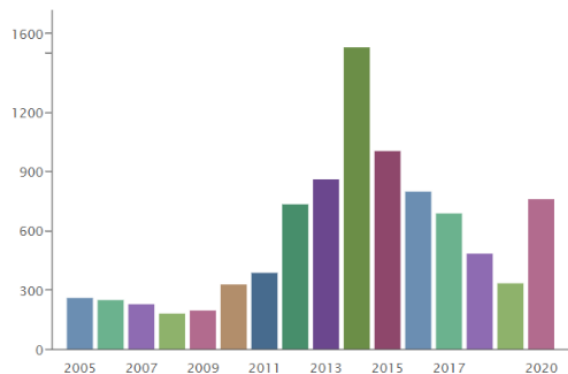
	#
2005	550
2006	584
2007	530
2008	521
2009	563
2010	955
2011	1018
2012	1856
2013	2539
2014	4532
2015	3097
2016	2628
2017	2799
2018	3121
2019	2137
2020	1741

Εικόνα 11: Αριθμός εγγραφών από εκπαιδευτικούς ανά έτος στην Ελλάδα
(Πηγή: Εθνική Υπηρεσία Υποστήριξης eTwinning, 2020)

By region / By year

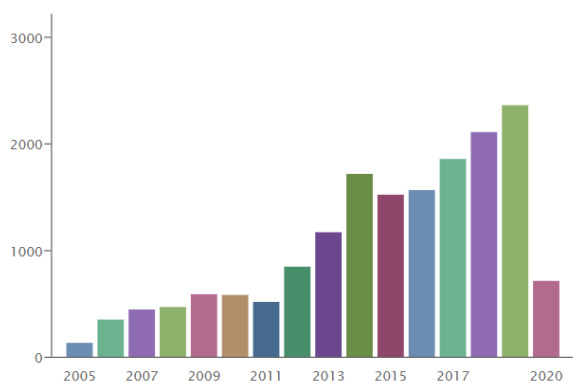
	#
2005	264
2006	253
2007	232
2008	185
2009	200
2010	332
2011	391
2012	737
2013	863
2014	1531
2015	1007
2016	802
2017	691
2018	488
2019	338
2020	763

Εικόνα 12: Αριθμός εγγραφών σχολείων ανά έτος στην Ελλάδα
(Πηγή: Εθνική Υπηρεσία Υποστήριξης eTwinning, 2020)

By region / By year

	#
2005	141
2006	359
2007	454
2008	477
2009	597
2010	590
2011	525
2012	855
2013	1178
2014	1725
2015	1530
2016	1573
2017	1865
2018	2117
2019	2369
2020	722

Εικόνα 13: Αριθμός έργων ανά έτος στην Ελλάδα
(Πηγή: Εθνική Υπηρεσία Υποστήριξης eTwinning, 2020)

Το eTwinning εμπλουτίζεται συνεχώς με νέες δράσεις και εξελίσσεται. Στην Ελλάδα ξεκίνησε στις αρχές του 2021 η εισαγωγή του eTwinning στην τριτοβάθμια εκπαίδευση. Από το 2012 το eTwinning εφάρμοσε ευρωπαϊκά την πιλοτική δράση «Teacher Training Institutes Action» για τη συγκέντρωση εκπαιδευτικών Πανεπιστημιακών Ιδρυμάτων από διάφορες ευρωπαϊκές χώρες, με σκοπό να συμπεριληφθεί το eTwinning στην αρχική κατάρτιση των εκπαιδευτικών. Ο Εθνικός Οργανισμός Υποστήριξης της δράσης προτείνει μεταξύ άλλων τα εξής μοντέλα για την εισαγωγή του eTwinning, τα οποία διαφοροποιούνται από χώρα σε χώρα:

- α) την «Εισαγωγή στο eTwinning» ως μάθημα στο πρόγραμμα σπουδών του Πανεπιστημίου για την αρχική κατάρτιση των εκπαιδευτικών, και
- β) την υλοποίηση πραγματικών και εικονικών συνεργατικών έργων eTwinning για εξάσκηση μεταξύ των καθηγητών του τμήματος ή/και μεταξύ των φοιτητών/τριών (σε τοπικό, εθνικό, διεθνές επίπεδο).

Το 2021 ξεκίνησε στην Ελλάδα η δράση Initial Teacher Education (ITE), η οποία αφορά σε συνεργασία του eTwinning με Πανεπιστημιακά Ιδρύματα της Ελλάδας (ΕΚΠΑ, Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων, Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης, Πανεπιστήμιο Κρήτης) (εικόνα 14). Μέσω των πρεσβευτών της δράσης έχουν προγραμματιστεί και υλοποιούνται τηλεεκπαιδύσεις στα

πανεπιστημιακά τμήματα που έχουν εκδηλώσει ενδιαφέρον, ώστε να έχουν την δυνατότητα να εμπλακούν στο eTwinning μετά από την απαραίτητη εκπαίδευση των καθηγητών τους και οι φοιτητές των τμημάτων αυτών. Σε ότι αφορά στο μέλλον, αναμένεται ακόμη πιο ενεργή η διάχυση της δράσης και η ενσωμάτωσή της στην εκπαιδευτική διαδικασία της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης.

Εικόνα 14: Η δράση ITE σε αριθμούς
(Πηγή: <https://twinspace.etwinning.net/122414/pages/page/1429369>)

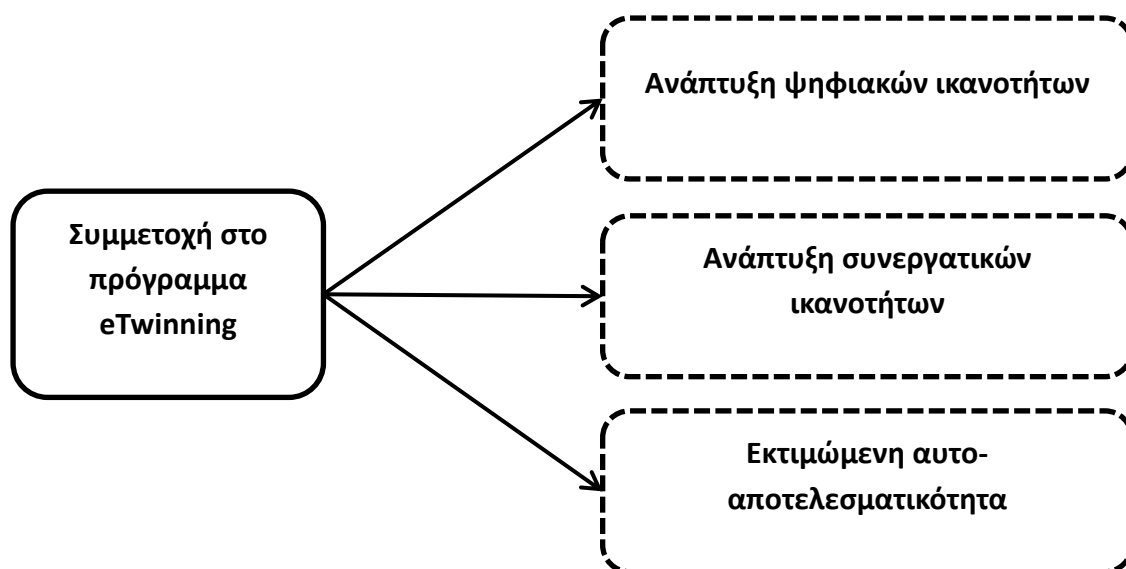
Μέσα από την αναλυτική παρουσίαση του Προγράμματος eTwinning και των διαφόρων παραμέτρων του αναδείχθηκε ο σημαντικός του ρόλος για το χώρο της εκπαίδευσης. Λαμβάνοντας παράλληλα υπόψη την βιβλιογραφική ανασκόπηση και το θεωρητικό υπόβαθρο που παρουσιάστηκαν σε προηγούμενα κεφάλαια, αναπτύσσεται στη συνέχεια η μεθοδολογία που ακολουθήθηκε για να υποστηρίξει τους ερευνητικούς στόχους της παρούσης εργασίας.

4 ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΕΡΕΥΝΑΣ

Για τη διεξαγωγή της έρευνας που θα διερευνήσει τα οφέλη που αποκομίζουν οι εκπαιδευτικοί της ελληνικής Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης από τη συμμετοχή τους στο Πρόγραμμα eTwinning επιλέγη μια ποσοτική προσέγγιση η οποία στηρίχθηκε στην ανάπτυξη ενός ερευνητικού μοντέλου, στη βάση του οποίου διατυπώθηκαν τα ερευνητικά ερωτήματα. Τα δεδομένα συγκεντρώθηκαν μέσω ενός ηλεκτρονικού ερωτηματολογίου το οποίο δημιουργήθηκε αντλώντας στοιχεία από διάφορα δοκιμασμένα και έγκυρα ερωτηματολόγια που είχαν χρησιμοποιηθεί σε προηγούμενες έρευνες. Αρχικά πραγματοποιήθηκε μια πιλοτική έρευνα σε ένα μικρότερο δείγμα 11 εκπαιδευτικών που είχαν εμπειρία συμμετοχής σε έργα eTwinning, ώστε να γίνει ένας αρχικός έλεγχος και να συγκεντρωθούν τυχόν παρατηρήσεις, να εκτιμηθεί ο απαιτούμενος χρόνος συμπλήρωσης και να υπάρξει μια πρώτη ένδειξη της εσωτερικής συνοχής του ερωτηματολογίου. Η τελική έρευνα διεξήχθη πανελλαδικά και συγκεντρώθηκαν 407 απαντημένα και πλήρως αξιοποιήσιμα ερωτηματολόγια. Στη συνέχεια πραγματοποιήθηκε μία ανάλυση μοντέλων δομικών εξισώσεων SEM (Structural Equation Modeling) και διερευνήθηκαν οι συσχετίσεις μεταξύ των μεταβλητών, οι ερευνητικές υποθέσεις και η εγκυρότητα του ερευνητικού μοντέλου.

4.1 ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΟ ΜΟΝΤΕΛΟ ΚΑΙ ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΕΣ ΥΠΟΘΕΣΕΙΣ

Με βάση την μελέτη της σχετικής βιβλιογραφίας και το θεωρητικό υπόβαθρο που αναλύθηκε στα προηγούμενα κεφάλαια, σχηματίστηκε ένα ερευνητικό πλαίσιο που ενσωματώνει τις εξής τέσσερις εννοιολογικές κατασκευές: α) Συμμετοχή στο Πρόγραμμα eTwinning, β) Εκτιμώμενη ανάπτυξη ψηφιακών δεξιοτήτων, γ) Εκτιμώμενη ανάπτυξη συνεργατικών δεξιοτήτων, και δ) Εκτιμώμενη αυτο-αποτελεσματικότητα (εικόνα 15).

Εικόνα 15: Ερευνητικό μοντέλο

Οι ερευνητικές υποθέσεις διατυπώθηκαν ως εξής:

H1: Η συμμετοχή των εκπαιδευτικών στο Πρόγραμμα eTwinning βελτιώνει τις ψηφιακές τους ικανότητες

H2: Η συμμετοχή των εκπαιδευτικών στο Πρόγραμμα eTwinning βελτιώνει τις συνεργατικές τους ικανότητες

H3: Η συμμετοχή των εκπαιδευτικών στο Πρόγραμμα eTwinning βελτιώνει την εκτιμώμενη αυτο-αποτελεσματικότητά τους

Για το σκοπό της αύξησης της αξιοπιστίας της έρευνας χρησιμοποιήθηκαν για την μέτρηση των εξαρτημένων μεταβλητών ερωτηματολόγια των οποίων η εγκυρότητα είχε επιβεβαιωθεί στο πλαίσιο προηγούμενων ερευνών. Για την μέτρηση της μεταβλητής των ψηφιακών ικανοτήτων των εκπαιδευτικών χρησιμοποιήθηκαν αρχικά 8 ερωτήσεις που περιλαμβάνονται στο ερωτηματολόγιο του εργαλείου MeTP 2.0 για τις ψηφιακές ικανότητες (Kearney & Gras-Velázquez, 2017) και προστέθηκε στη συνέχεια άλλη μία ερώτηση ως αποτέλεσμα της πιλοτικής εφαρμογής του ερωτηματολογίου. Για την μέτρηση των συνεργατικών ικανοτήτων των εκπαιδευτικών χρησιμοποιήθηκαν 8 ερωτήσεις που περιλαμβάνονται στο ερωτηματολόγιο του εργαλείου MeTP 2.0 για τις συνεργατικές ικανότητες, οι οποίες βασίζονται στο εργαλείο TET-SAT (Technology Enhanced Teaching Self-Assessment Tool) που αναπτύχθηκε στο πλαίσιο της δράσης MENTEP (Mentoring Technology Enhanced Pedagogy). Για τη μέτρηση της εκτίμησης της αυτο-αποτελεσματικότητας των

εκπαιδευτικών χρησιμοποιήθηκαν οι 5 ερωτήσεις του ερωτηματολογίου του Caprara (2005). Για τον υπολογισμό της ανεξάρτητης μεταβλητής της έντασης συμμετοχής των εκπαιδευτικών στο Πρόγραμμα eTwinning χρησιμοποιήθηκε ο αριθμός των έργων στα οποία συμμετείχαν, ο αριθμός των έργων τα οποία συντονίσανε, και ο αριθμός των ετών που συμμετείχαν στο Πρόγραμμα eTwinning.

4.2 ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟΥ

Το ερωτηματολόγιο που αναπτύχθηκε είχε τίτλο «Οφέλη του Προγράμματος eTwinning και ανάπτυξη ψηφιακών και συνεργατικών ικανοτήτων καθηγητών Α/θμιας & Β/θμιας Εκπαίδευσης», απαρτιζόταν από 35 ερωτήσεις και χωριζόταν σε έξι ενότητες (βλέπε Παράρτημα). Η πρώτη ενότητα περιείχε μια εισαγωγική ενότητα για το πλαίσιο και τους στόχους της έρευνας. Τονιζόταν ότι η συμμετοχή στην έρευνα είναι εθελοντική και ανώνυμη, ότι οι πληροφορίες που θα συλλεγούν θα χρησιμοποιηθούν αποκλειστικά και μόνο για τους ερευνητικούς σκοπούς της εργασίας, ότι δεν υπάρχουν σωστές ή λάθος απαντήσεις οπότε προτείνεται η αυθόρμητη συμπλήρωση του ερωτηματολογίου, και ότι οι απόψεις των εκπαιδευτικών είναι ιδιαίτερα σημαντικές για την πραγματοποίηση της έρευνας. Η δεύτερη ενότητα περιείχε 8 δημογραφικές ερωτήσεις (φύλο, ηλικία, επίπεδο σπουδών, βαθμίδα εκπαίδευσης, έτη προϋπηρεσίας, ειδικότητα, απασχόληση σε δημόσιο ή ιδιωτικό σχολείο, διοικητική περιφέρεια). Στην τρίτη ενότητα υπήρχαν 6 ερωτήσεις σχετικά με τη συμμετοχή των εκπαιδευτικών σε έργα eTwinning (συμμετοχή, αριθμός ετών συμμετοχής, αριθμός έργων συμμετοχής, αριθμός έργων συντονισμού, διακρίσεις στο πλαίσιο των υλοποιηθέντων έργων, ετικέτα σχολείου). Η τέταρτη ενότητα αφορούσε στις ψηφιακές ικανότητες των εκπαιδευτικών και περιείχε 8 ερωτήσεις που δεχόταν απαντήσεις στη βάση μιας κλίμακας Likert 1-5 (1 καθόλου, 2 λίγο, 3 αρκετά, 4 πολύ, 5 πάρα πολύ). Η πέμπτη ενότητα αφορούσε στις συνεργατικές ικανότητες των εκπαιδευτικών και περιείχε 8 ερωτήσεις που δεχόταν απαντήσεις στη βάση της κλίμακας Likert 1-5 (1 καθόλου, 2 λίγο, 3 αρκετά, 4 πολύ, 5 πάρα πολύ). Η έκτη ενότητα περιλάμβανε 5 ερωτήσεις σχετικά με την εκτίμηση της αυτο-αποτελεσματικότητας των εκπαιδευτικών σε σχέση με τη συμμετοχή τους στο Πρόγραμμα eTwinning στη βάση της κλίμακας Likert 1-5 (1 καθόλου, 2 λίγο, 3 αρκετά, 4 πολύ, 5 πάρα πολύ).

4.3 ΠΙΛΟΤΙΚΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΚΑΙ ΕΣΩΤΕΡΙΚΗ ΣΥΝΟΧΗ

Το ερωτηματολόγιο στάλθηκε αρχικά πιλοτικά σε 11 εκπαιδευτικούς που είχαν συμμετοχή σε έργα eTwinning, ώστε να αναζητηθούν σχόλια σχετικά με την κατανόηση των διατυπώσεων των ερωτήσεων, να διαπιστωθεί ο απαιτούμενος χρόνος συμπλήρωσης και να εκτιμηθεί η εσωτερική συνοχή του ερωτηματολογίου ως προς την μέτρηση των μεταβλητών. Η ανατροφοδότηση υπήρξε θετική, ο χρόνος συμπλήρωσης θεωρήθηκε αποδεκτός καθότι κυμάνθηκε μεταξύ 5 και 7 λεπτά, και η ανάλυση της εσωτερικής συνοχής μέσω του Cronbach's alpha κατέληξε σε αποδεκτά αποτελέσματα (Cronbach's α μεγαλύτερο του 0,7). Με βάση τα σχόλια των συμμετεχόντων προστέθηκε μία ένατη ερώτηση για την μέτρηση της μεταβλητής των ψηφιακών ικανοτήτων, η οποία αφορούσε στη βελτίωση της ικανότητας ανταπόκρισης στις απαιτήσεις της εξ αποστάσεως εκπαίδευσης. Κατόπιν τούτου, η τελική μορφή του ερωτηματολογίου αποτελούνταν από 36 ερωτήσεις. Στη συνέχεια παρουσιάζονται οι μετρήσεις του Cronbach's alpha για την ανάπτυξη ψηφιακών ικανοτήτων (0,845), την ανάπτυξη συνεργατικών δεξιοτήτων (0,895) και την εκτιμώμενη αυτο-αποτελεσματικότητα (0,787) (εικόνες 16, 17 και 18).

Reliability Statistics		
Cronbach's Alpha	Cronbach's Alpha Based on Standardized Items	N of Items
,845	,854	8

Item Statistics			
	Mean	Std. Deviation	N
ΧΡΗΣΗ ΤΠΕ	4,27	,467	11
ΧΡΗΣΗ ΨΗΦΙΑΚΩΝ ΠΗΓΩΝ	4,09	,701	11
ΧΡΗΣΗ ΤΠΕ ΑΠΟ ΜΑΘΗΤΕΣ	3,64	,809	11
ΧΡΗΣΗ ΛΟΓΙΣΜΙΚΟΥ	4,18	,874	11
ΧΡΗΣΗ ΠΟΛΥΜΕΣΩΝ	4,55	,522	11
ΧΡΗΣΗ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟΥ	4,55	,688	11
ΕΞΟΙΚΕΙΩΣΗ ΗΘΙΚΑ/ΝΟΜΙΚΑ	3,91	,701	11
ΕΞΟΙΚΕΙΩΣΗ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΑ	4,18	,874	11

Inter-Item Correlation Matrix								
	ΧΡΗΣΗ ΤΠΕ	ΧΡΗΣΗ ΨΗΦΙΑΚΩΝ ΠΗΓΩΝ	ΧΡΗΣΗ ΤΠΕ ΑΠΟ ΜΑΘΗΤΕΣ	ΧΡΗΣΗ ΛΟΓΙΣΜΙΚΟΥ	ΧΡΗΣΗ ΠΟΛΥΜΕΣΩΝ	ΧΡΗΣΗ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟΥ	ΕΞΟΙΚΕΙΩΣΗ ΗΘΙΚΑ/ΝΟΜΙΚΑ	ΕΞΟΙΚΕΙΩΣΗ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΑ
ΧΡΗΣΗ ΤΠΕ	1,000	,833	,553	,111	,559	-,198	,389	,356
ΧΡΗΣΗ ΨΗΦΙΑΚΩΝ ΠΗΓΩΝ	,833	1,000	,593	,297	,671	-,113	,426	,297
ΧΡΗΣΗ ΤΠΕ ΑΠΟ ΜΑΘΗΤΕΣ	,553	,593	1,000	,103	,516	-,327	,642	,669
ΧΡΗΣΗ ΛΟΓΙΣΜΙΚΟΥ	,111	,297	,103	1,000	,637	,817	,683	,476
ΧΡΗΣΗ ΠΟΛΥΜΕΣΩΝ	,559	,671	,516	,637	1,000	,203	,696	,637
ΧΡΗΣΗ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟΥ	-,198	-,113	-,327	,817	,203	1,000	,321	,151
ΕΞΟΙΚΕΙΩΣΗ ΗΘΙΚΑ/ΝΟΜΙΚΑ	,389	,426	,642	,683	,696	,321	1,000	,846
ΕΞΟΙΚΕΙΩΣΗ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΑ	,356	,297	,669	,476	,637	,151	,846	1,000

Εικόνα 16: Cronbach's alpha για τη μεταβλητή των ψηφιακών ικανοτήτων

Reliability Statistics

Cronbach's Alpha	Cronbach's Alpha Based on Standardized Items	N of Items
,895	,898	8

Item Statistics

	Mean	Std. Deviation	N
ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΜΕ ΣΥΝΑΔΕΛΦΟΥΣ	3,64	,924	11
ΔΙΑΔΙΚΤΥΑΚΕΣ ΚΟΙΝΟΤΗΤΕΣ	3,82	,874	11
ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ	3,82	,982	11
ΟΜΑΔΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ	3,91	,831	11
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΜΑΘΗΤΩΝ	4,09	,701	11
ΧΡΗΣΗ ΚΑΝΑΛΙΩΝ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ	4,00	,632	11
ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΜΕ ΓΟΝΕΙΣ	3,55	,688	11
ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΜΕ ΤΡΙΤΟΥΣ	2,82	,874	11

Inter-Item Correlation Matrix

	ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΜΕ ΣΥΝΑΔΕΛΦΟΥΣ	ΔΙΑΔΙΚΤΥΑΚΕΣ ΚΟΙΝΟΤΗΤΕΣ	ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ	ΟΜΑΔΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ	ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΜΑΘΗΤΩΝ	ΧΡΗΣΗ ΚΑΝΑΛΙΩΝ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ	ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΜΕ ΓΟΝΕΙΣ	ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΜΕ ΤΡΙΤΟΥΣ
ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΜΕ ΣΥΝΑΔΕΛΦΟΥΣ	1,000	,900	,471	,603	,519	,684	,343	,653
ΔΙΑΔΙΚΤΥΑΚΕΣ ΚΟΙΝΟΤΗΤΕΣ	,900	1,000	,540	,526	,356	,543	,182	,607
ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ	,471	,540	1,000	,836	,172	,483	,162	,424
ΟΜΑΔΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ	,603	,526	,836	1,000	,531	,761	,270	,526
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΜΑΘΗΤΩΝ	,519	,356	,172	,531	1,000	,903	,510	,520
ΧΡΗΣΗ ΚΑΝΑΛΙΩΝ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ	,684	,543	,483	,761	,903	1,000	,460	,543
ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΜΕ ΓΟΝΕΙΣ	,343	,182	,162	,270	,510	,460	1,000	,681
ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΜΕ ΤΡΙΤΟΥΣ	,653	,607	,424	,526	,520	,543	,681	1,000

Εικόνα 17: Cronbach's alpha για τη μεταβλητή των συνεργατικών ικανοτήτων

Reliability Statistics

Cronbach's Alpha	Cronbach's Alpha Based on Standardized Items	N of Items
,787	,812	5

Item Statistics

	Mean	Std. Deviation	N
ΕΜΠΙΣΤΟΣΥΝΗ ΣΥΝΑΔΕΛΦΩΝ	3,55	,688	11
ΞΕΠΕΡΑΣΜΑ ΠΡΟΚΛΗΣΕΩΝ	3,82	,982	11
ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΗ ΜΑΘΗΤΩΝ	3,82	,603	11
ΣΕΒΑΣΜΟΣ ΚΑΝΟΝΩΝ ΤΑΞΗΣ	3,91	,539	11
ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΑΠΡΟΘΥΜΩΝ ΜΑΘΗΤΩΝ	3,64	,809	11

Inter-Item Correlation Matrix

	ΕΜΠΙΣΤΟΣΥΝΗ ΣΥΝΑΔΕΛΦΩΝ	ΞΕΠΕΡΑΣΜΑ ΠΡΟΚΛΗΣΕΩΝ	ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΗ ΜΑΘΗΤΩΝ	ΣΕΒΑΣΜΟΣ ΚΑΝΟΝΩΝ ΤΑΞΗΣ	ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΑΠΡΟΘΥΜΩΝ ΜΑΘΗΤΩΝ
ΕΜΠΙΣΤΟΣΥΝΗ ΣΥΝΑΔΕΛΦΩΝ	1,000	,310	,263	,147	,392
ΞΕΠΕΡΑΣΜΑ ΠΡΟΚΛΗΣΕΩΝ	,310	1,000	,445	,721	,412
ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΗ ΜΑΘΗΤΩΝ	,263	,445	1,000	,866	,466
ΣΕΒΑΣΜΟΣ ΚΑΝΟΝΩΝ ΤΑΞΗΣ	,147	,721	,866	1,000	,604
ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΑΠΡΟΘΥΜΩΝ ΜΑΘΗΤΩΝ	,392	,412	,466	,604	1,000

Summary Item Statistics

	Mean	Minimum	Maximum	Range	Maximum / Minimum	Variance	N of Items
Inter-Item Correlations	,463	,147	,866	,719	5,891	,044	5

Εικόνα 18: Cronbach's alpha για τη μεταβλητή της αυτο-αποτελεσματικότητας

4.4 ΣΥΛΛΟΓΗ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ

Μετά την αρχική πιλοτική εφαρμογή του ερωτηματολογίου και τις σχετικές παρατηρήσεις, έγιναν κάποιες παρεμβάσεις και διαμορφώθηκε η τελική μορφή του ερωτηματολογίου, η οποία περιλάμβανε 36 ερωτήσεις. Το ερωτηματολόγιο δημιουργήθηκε σε ηλεκτρονική μορφή μέσω της εφαρμογής Google Forms και αναρτήθηκε στη διεύθυνση https://docs.google.com/forms/d/1q8Pat-Tf444CixDDrV7DaJ-H1_fWf3Ulk7ZpF9nIFMg/edit. Στη συνέχεια ζητήθηκε και δόθηκε η έγκριση από τον Εθνικό Οργανισμό Υποστήριξης (ΕΟΥ) eTwinning για την πραγματοποίηση της παρούσης έρευνας, οπότε εστάλη από τον ΕΟΥ ένα email στους εκπαιδευτικούς που εμφανίζονται να είναι ενεργοί στο eTwinning, ενημερώνοντάς τους για την παρούσα έρευνα και προτρέποντάς τους να συμπληρώσουν το σχετικό ερωτηματολόγιο. Παράλληλα αναρτήθηκαν σχετικές πληροφορίες σε μέσα κοινωνικής δικτύωσης, όπως για παράδειγμα στην επίσημη ιστοσελίδα του ΕΟΥ και στο Facebook. Στη διάρκεια ενός μήνα, από την 9^η Απριλίου του 2021 έως την 8^η Μαΐου του 2021, σημειώθηκε μια πολύ ικανοποιητική ανταπόκριση, καθότι συμπληρώθηκαν 407 ερωτηματολόγια. Οι συμμετέχοντες στην έρευνα ήταν εκπαιδευτικοί από όλες τις διοικητικές περιφέρειες της Ελλάδας, οι οποίοι υπηρετούν στην Πρωτοβάθμια ή τη Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση είτε σε δημόσιες είτε σε ιδιωτικές εκπαιδευτικές μονάδες και είναι εγγεγραμμένοι στην πλατφόρμα του eTwinning. Οι 73 εξ αυτών δήλωσαν ότι δεν έχουν συμμετάσχει σε κάποιο έργο eTwinning, οπότε η συμμετοχή τους περιορίζεται σε άλλες δραστηριότητες του eTwinning, όπως για παράδειγμα η παρακολούθηση επιμορφωτικών σεμιναρίων.

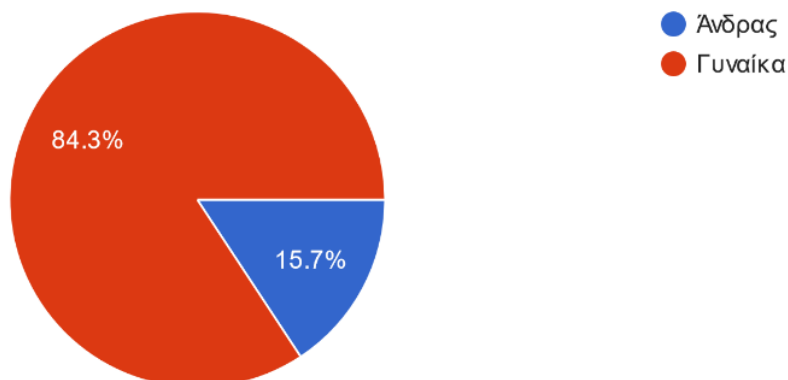
4.5 ΔΗΜΟΓΡΑΦΙΚΑ ΚΑΙ ΛΟΙΠΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

Στη συνέχεια παρουσιάζονται τα δημογραφικά στοιχεία και κάποια άλλα χαρακτηριστικά ενδιαφέροντος του δείγματος των εκπαιδευτικών που συμμετείχαν στην έρευνα.

Όσον αφορά το φύλο των συμμετεχόντων στην έρευνα, η συντριπτική πλειοψηφία ανήκει στο γυναικείο φύλο (ποσοστό 84,3%, 343 άτομα) και το αντρικό φύλο αντιστοιχεί σε ποσοστό 15,7% επί των συμμετεχόντων (64 άτομα) (εικόνα 19).

Φύλο:

407 responses

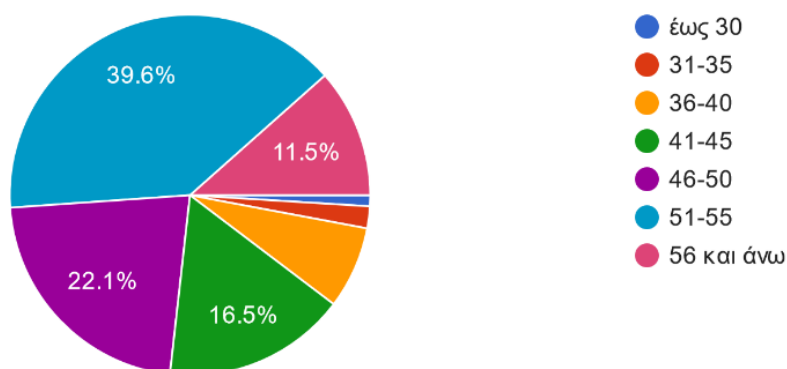

Εικόνα 19: Φύλο συμμετεχόντων στην έρευνα

Αναφορικά με τις ηλικίες των συμμετεχόντων υπάρχει η εξής κατανομή (εικόνα 20). Οι μεγαλύτερες σε συμμετοχή ηλικιακές ομάδες είναι οι ομάδες 51-55 ετών (161 συμμετέχοντες, ποσοστό 39,6%), 46-50 ετών (90 συμμετέχοντες, ποσοστό 22,1%), 41-45 ετών (67 συμμετέχοντες, ποσοστό 16,5%) και 56 ετών και άνω (47 συμμετέχοντες, ποσοστό 11,5%), ενώ οι μικρότερες σε συμμετοχή ηλικιακές ομάδες είναι οι ομάδες κάτω των 30 ετών (4 συμμετέχοντες, ποσοστό 1%), 31-35 ετών (8 συμμετέχοντες, ποσοστό 2%) και 36-40 ετών (30 συμμετέχοντες, ποσοστό 7,4%).

Ηλικία:

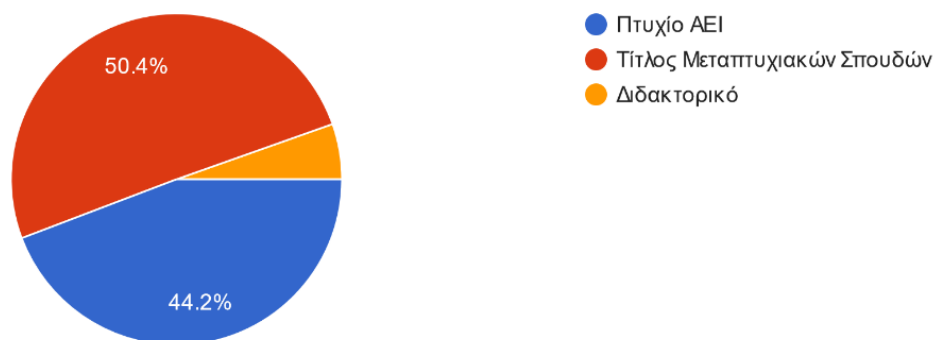
407 responses

Εικόνα 20: Ηλικιακές κατηγορίες συμμετεχόντων στην έρευνα

Όσον αφορά στο επίπεδο σπουδών, οι μισοί συμμετέχοντες διαθέτουν πτυχίο ΑΕΙ (205 συμμετέχοντες, 50,4%), 180 συμμετέχοντες (ποσοστό 44,2%) διαθέτουν τίτλο μεταπτυχιακών σπουδών και 22 συμμετέχοντες (ποσοστό 5,4%) είναι κάτοχοι διδακτορικού (εικόνα 21).

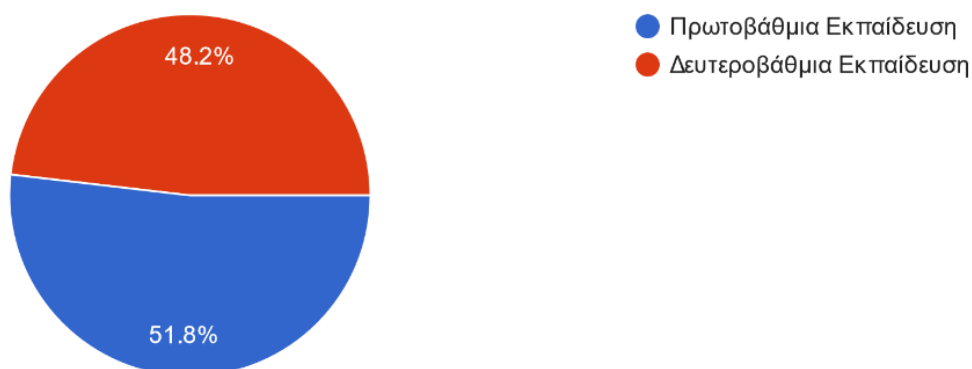
Το Επίπεδο Σπουδών μου:
407 responses

Εικόνα 21: Επίπεδο σπουδών συμμετεχόντων στην έρευνα

Οι συμμετέχοντες είναι περίπου μοιρασμένοι στις δύο βαθμίδες εκπαίδευσης, οι 211 (ποσοστό 51,8%) ανήκουν στην Πρωτοβάθμια Εκπαίδευση και οι υπόλοιποι 196 (ποσοστό 48,2%) στη Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση (εικόνα 22).

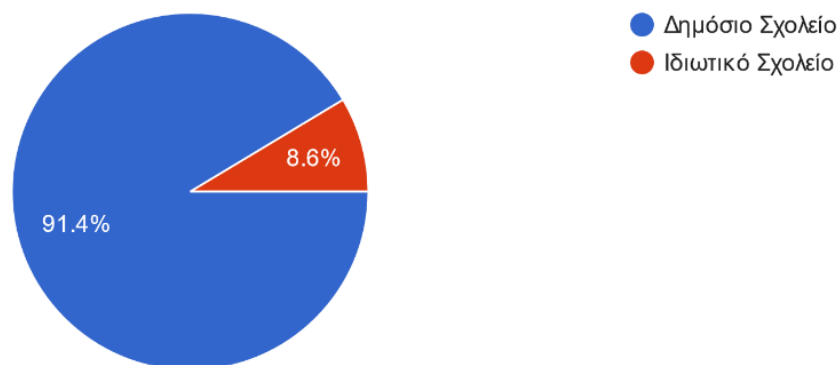
Η Βαθμίδα Εκπαίδευσης που ανήκω:
407 responses

Εικόνα 22: Βαθμίδα εκπαίδευσης συμμετεχόντων στην έρευνα

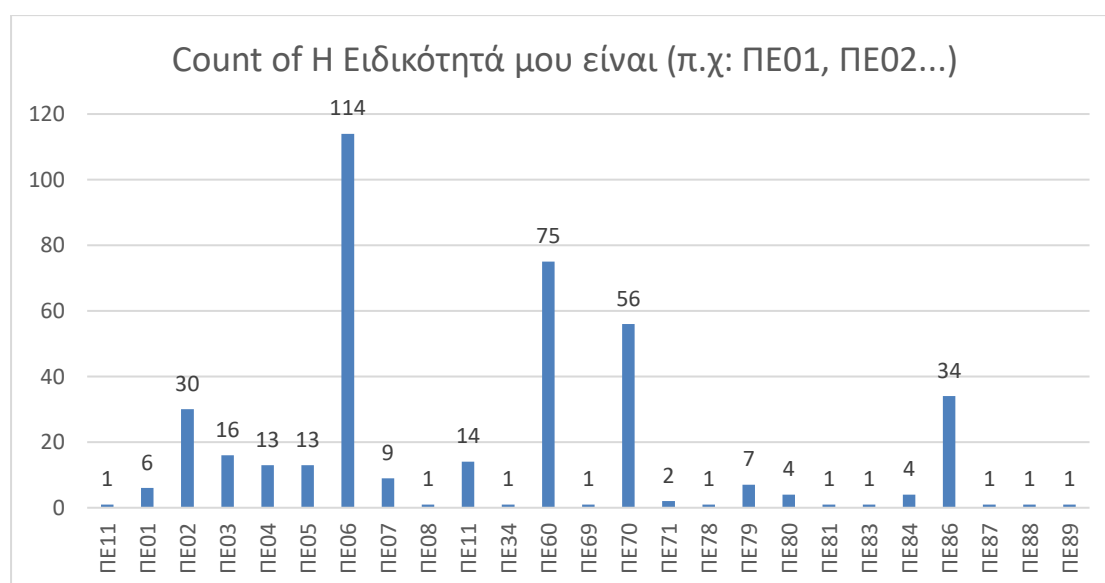
Οι συμμετέχοντες υπηρετούν στη συντριπτική τους πλειοψηφία στη δημόσια εκπαίδευση (372 συμμετέχοντες, ποσοστό 91,4%), ενώ οι υπόλοιποι 35 συμμετέχοντες (ποσοστό 8,6%) υπηρετούν σε ιδιωτικές σχολικές μονάδες (εικόνα 23).

Διδάσκω σε :
407 responses

Εικόνα 23: Κατανομή συμμετεχόντων σε δημόσιες ή ιδιωτικές εκπαιδευτικές μονάδες

Όσον αφορά στην ειδικότητά τους, οι μεγαλύτερες σε συμμετοχή ομάδες εκπαιδευτικών ανήκουν στην κατηγορία ΠΕ06 (Αγγλική Φιλολογία, 114 εκπαιδευτικοί), ΠΕ60 (Νηπιαγωγοί, 75 εκπαιδευτικοί), ΠΕ70 (Δάσκαλοι, 56 εκπαιδευτικοί), ΠΕ86 (Πληροφορική, 34 εκπαιδευτικοί) και ΠΕ02 (Φιλολόγοι, 30 εκπαιδευτικοί) (εικόνα 24).

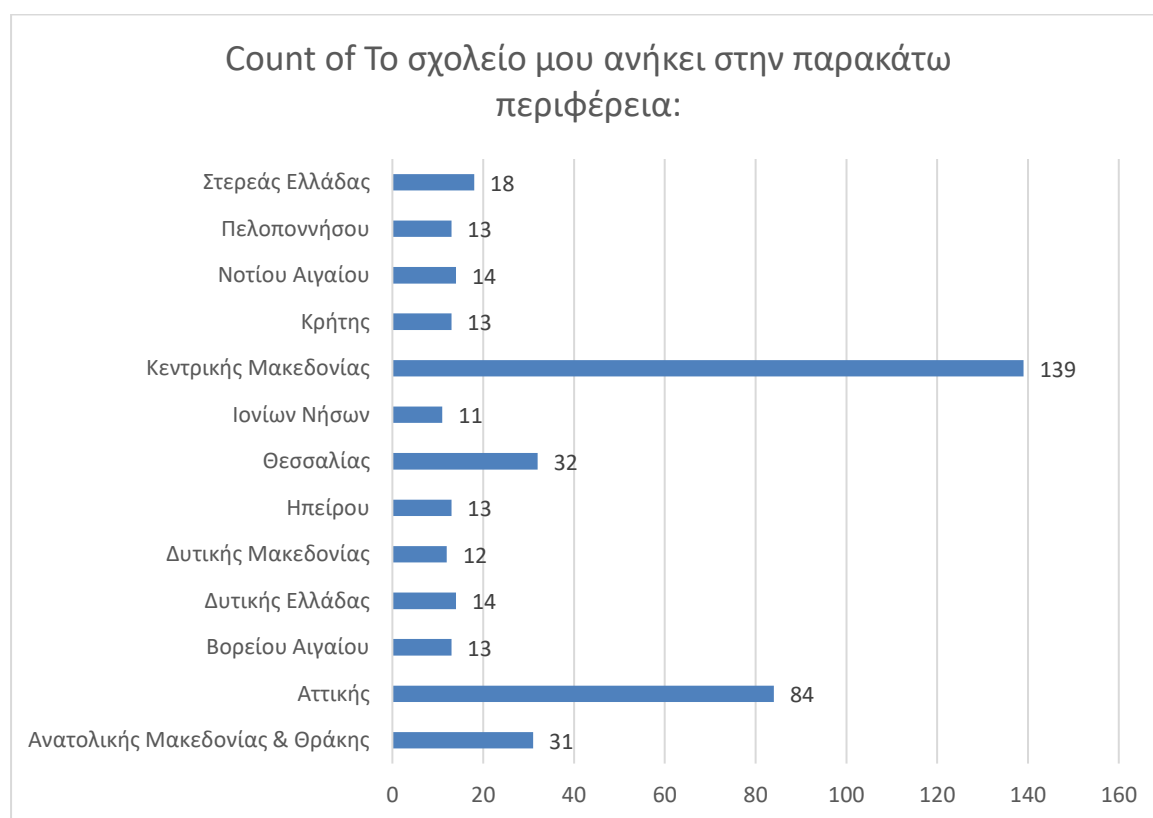
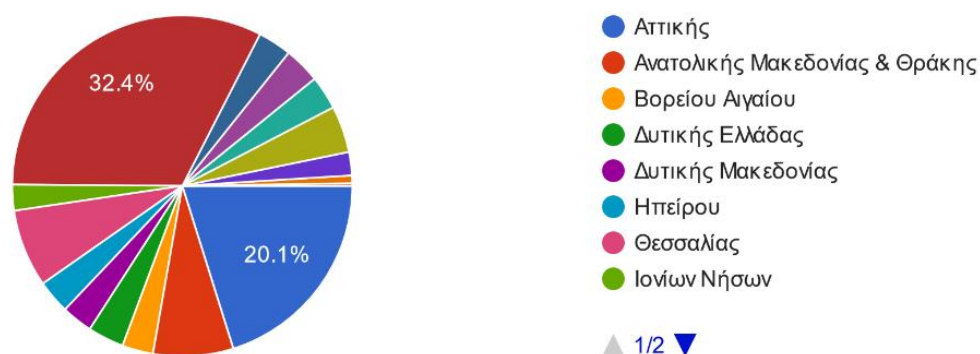

Εικόνα 24: Κατανομή συμμετεχόντων ανά ειδικότητα

Οι συμμετέχοντες εμφανίζονται μοιρασμένοι στις διάφορες διοικητικές περιφέρειες της χώρας, με τους περισσότερους εξ αυτών να υπάγονται στις περιφέρειες Κεντρικής Μακεδονίας (132 συμμετέχοντες, ποσοστό 32,4%), Αττικής (82 συμμετέχοντες, ποσοστό 20,1%), Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης (31 συμμετέχοντες, ποσοστό 7,6%) και Θεσσαλίας (30 συμμετέχοντες, ποσοστό 7,4%) (εικόνα 25).

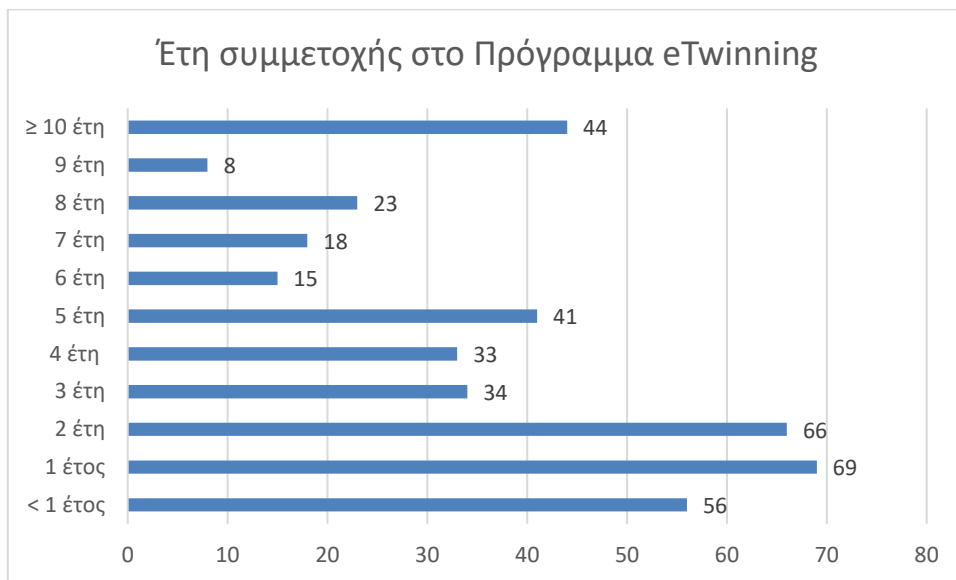
Το σχολείο μου ανήκει στην παρακάτω περιφέρεια:

407 responses

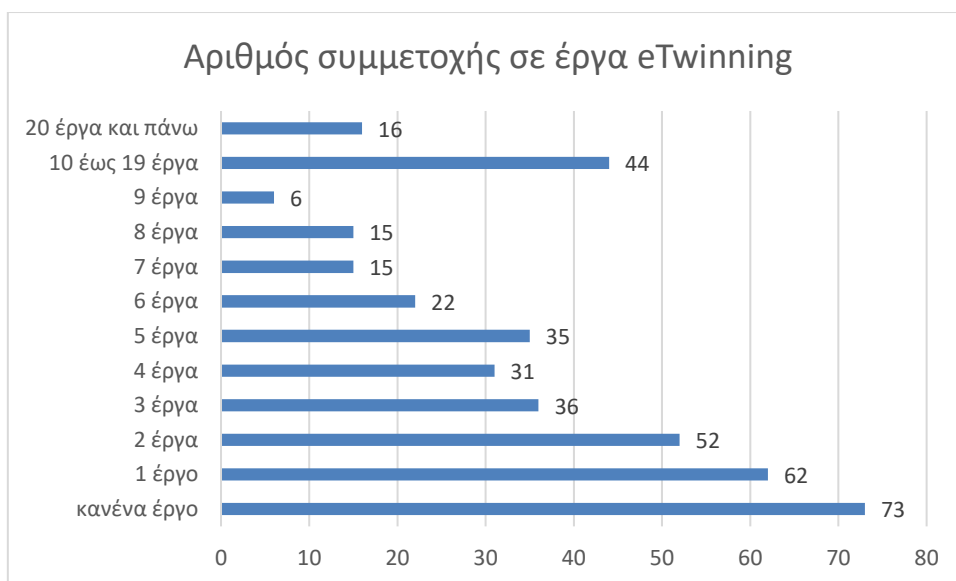

Εικόνα 25: Κατανομή συμμετεχόντων με βάση την διοικητική περιφέρεια στην οποία ανήκει το σχολείο που υπηρετούν

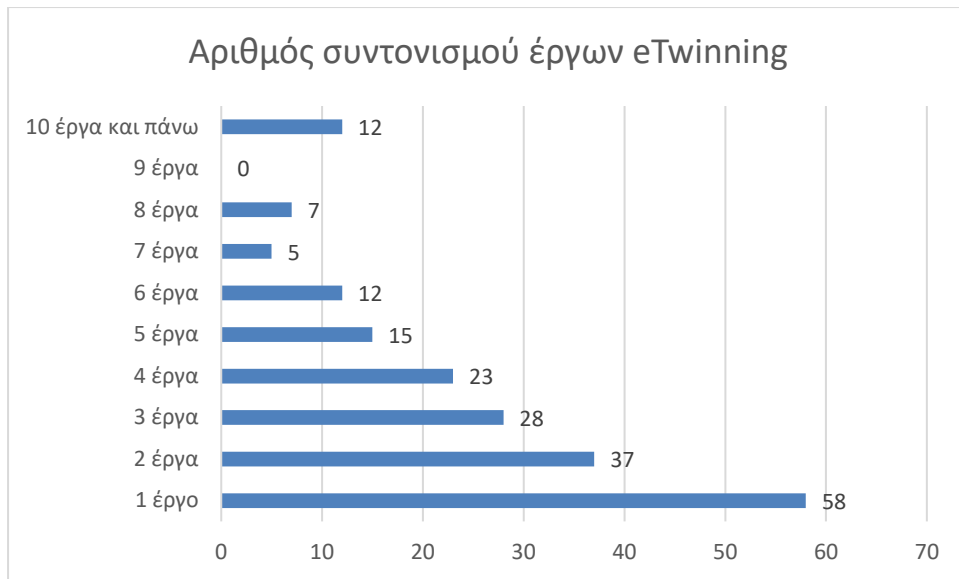
Οι εικόνες 26, 27 και 28 δείχνουν αντίστοιχα τα έτη συμμετοχής των εκπαιδευτικών στο Πρόγραμμα eTwinning, τον αριθμό των έργων eTwinning στα οποία συμμετείχαν οι εκπαιδευτικοί και τον αριθμό των έργων στα οποία είχαν ρόλο συντονιστή.

Εικόνα 26: Έτη συμμετοχής των εκπαιδευτικών στο Πρόγραμμα eTwinning

Εικόνα 27: Αριθμός έργων eTwinning στα οποία συμμετείχαν οι εκπαιδευτικοί

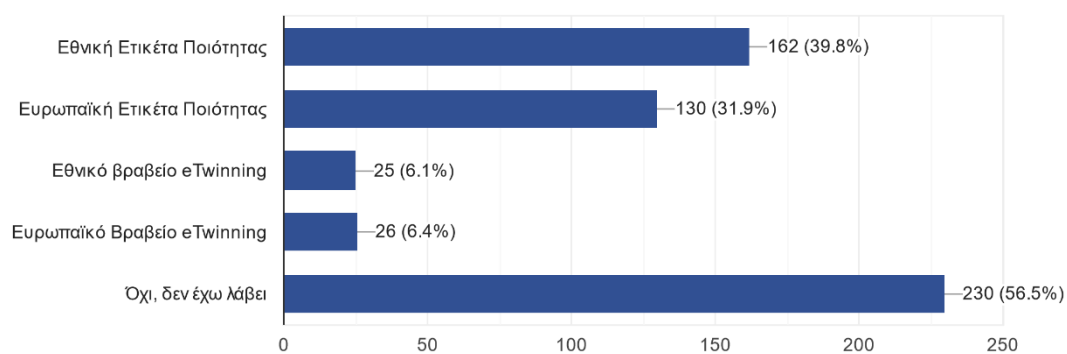

Εικόνα 28: Αριθμός έργων eTwinning τα οποία συντονίσανε οι εκπαιδευτικοί

Σχετικά με τις διακρίσεις για υλοποιηθέντα έργα eTwinning, οι 230 (ποσοστό 56,5%) από τους συμμετέχοντες εκπαιδευτικούς δεν έχουν λάβει κάποιο βραβείο ή κάποια Ετικέτα Ποιότητας (εικόνα 29). Από τους υπόλοιπους, υπάρχουν 162 (ποσοστό 39,8%) που έλαβαν Εθνικές Ετικέτες Ποιότητας, 130 (ποσοστό 31,9%) που έλαβαν Ευρωπαϊκές Ετικέτες Ποιότητας, 25 (ποσοστό 6,1%) που έλαβαν Εθνικά Βραβεία και 26 (ποσοστό 6,4%) που έλαβαν Ευρωπαϊκά Βραβεία.

4. Έχετε λάβει κάποιου είδους διάκριση από το eTwinning για έργο/έργα που έχετε υλοποιήσει; (Μπορείτε να επιλέξετε περισσότερες από 1 απαντήσεις)

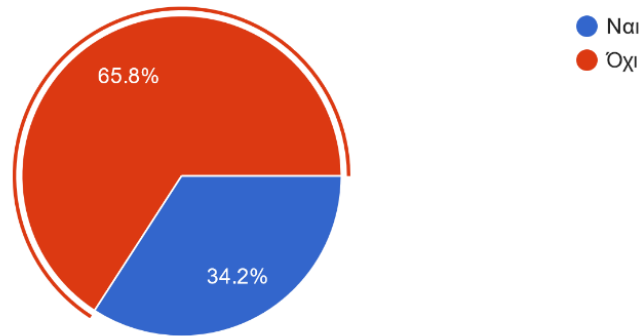
407 responses

Εικόνα 29: Διακρίσεις για έργα eTwinning στα οποία συμμετείχαν οι εκπαιδευτικοί

Τέλος, το ένα περίπου τρίτο των συμμετεχόντων (139 συμμετέχοντες, ποσοστό 34,2%) υπηρετούν σε σχολείο το οποίο έχει λάβει την Ετικέτα Σχολείου eTwinning (eTwinning School label) (εικόνα 30).

5. Έχει το σχολείο σας αποκτήσει 'Ετικέτα Σχολείου eTwinning' (eTwinning School Label);
407 responses

Εικόνα 30: Σχολικές μονάδες με Ετικέτα Σχολείου eTwinning

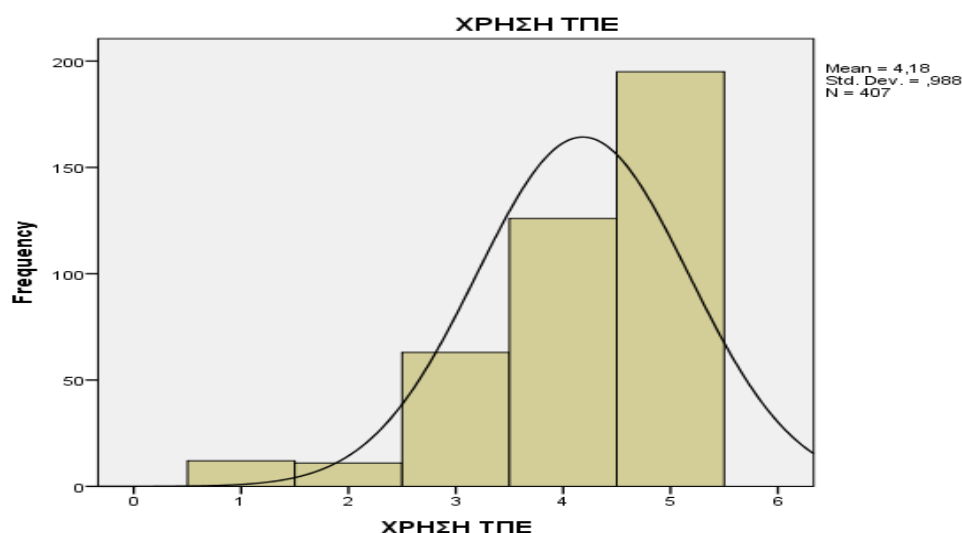
5 ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ

5.1 ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΨΗΦΙΑΚΩΝ ΙΚΑΝΟΤΗΤΩΝ

Στη συνέχεια παρουσιάζονται τα αποτελέσματα της έρευνας σχετικά με τη βελτίωση των ψηφιακών ικανοτήτων των εκπαιδευτικών που συμμετέχουν στο Πρόγραμμα eTwinning. Η ανάλυση έγινε με χρήση του στατιστικού προγράμματος SPSS.

Αναφορικά με το κατά πόσο η συμμετοχή των εκπαιδευτικών στο Πρόγραμμα eTwinning επηρεάζει θετικά τη χρήση ΤΠΕ (Τεχνολογίες Πληροφορικής και Επικοινωνιών) στη διδασκαλία τους, όπως φαίνεται στην παρακάτω εικόνα οι μισοί περίπου (195 εκπαιδευτικοί, ποσοστό 47,9%) δηλώσαν ότι την επηρεάζει πάρα πολύ. Ένα μικρό σχετικά ποσοστό (23 εκπαιδευτικοί, ποσοστό 5,6%) δήλωσαν ότι την επηρεάζει λίγο ή καθόλου. Η μέση τιμή των αποκρίσεων διαμορφώθηκε στο 4,18 (1 καθόλου, 2 λίγο, 3 αρκετά, 4 πολύ, 5 πάρα πολύ) με μία τυπική απόκλιση της τάξης του 0,988.

ΧΡΗΣΗ ΤΠΕ				
	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Καθόλου	12	2,9	2,9	2,9
Λίγο	11	2,7	2,7	5,7
Αρκετά	63	15,5	15,5	21,1
Πολύ	126	31,0	31,0	52,1
Πάρα πολύ	195	47,9	47,9	100,0
Total	407	100,0	100,0	

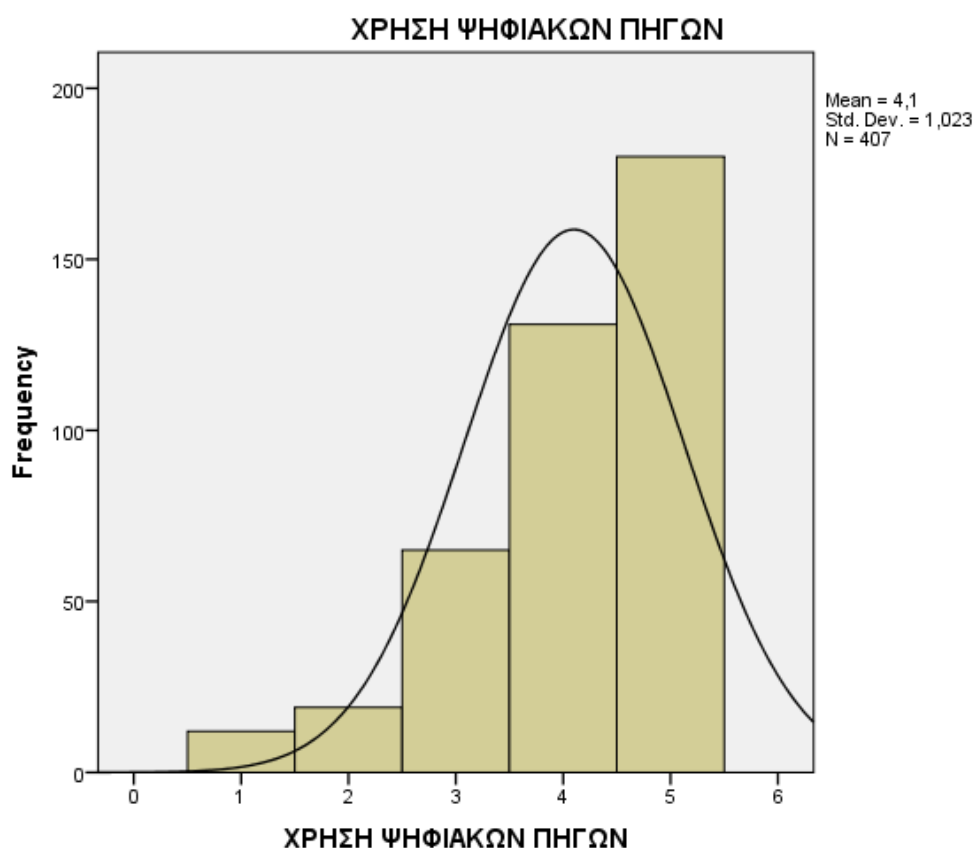

Εικόνα 31: Το eTwinning επηρεάζει θετικά τη χρήση ΤΠΕ στη διδασκαλία

Αναφορικά με το κατά πόσο η συμμετοχή των εκπαιδευτικών στο Πρόγραμμα eTwinning επηρεάζει θετικά τη χρήση ψηφιακών πηγών (π.χ. εκπαιδευτικές ιστοσελίδες, web tools, blogs, wikis) στη διδασκαλία τους, όπως φαίνεται στην παρακάτω εικόνα τα τρία τέταρτα περίπου (311 εκπαιδευτικοί, ποσοστό 76,4%) δήλωσαν ότι την επηρεάζει πολύ ή πάρα πολύ. Ένα μικρό σχετικά ποσοστό (31 εκπαιδευτικοί, ποσοστό 7,6%) δήλωσαν ότι την επηρεάζει λίγο ή καθόλου. Η μέση τιμή των αποκρίσεων διαμορφώθηκε στο 4,1 (1 καθόλου, 2 λίγο, 3 αρκετά, 4 πολύ, 5 πάρα πολύ) με μία τυπική απόκλιση της τάξης του 1,023.

ΧΡΗΣΗ ΨΗΦΙΑΚΩΝ ΠΗΓΩΝ

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Καθόλου	12	2,9	2,9	2,9
Λίγο	19	4,7	4,7	7,6
Αρκετά	65	16,0	16,0	23,6
Πολύ	131	32,2	32,2	55,8
Πάρα πολύ	180	44,2	44,2	100,0
Total	407	100,0	100,0	

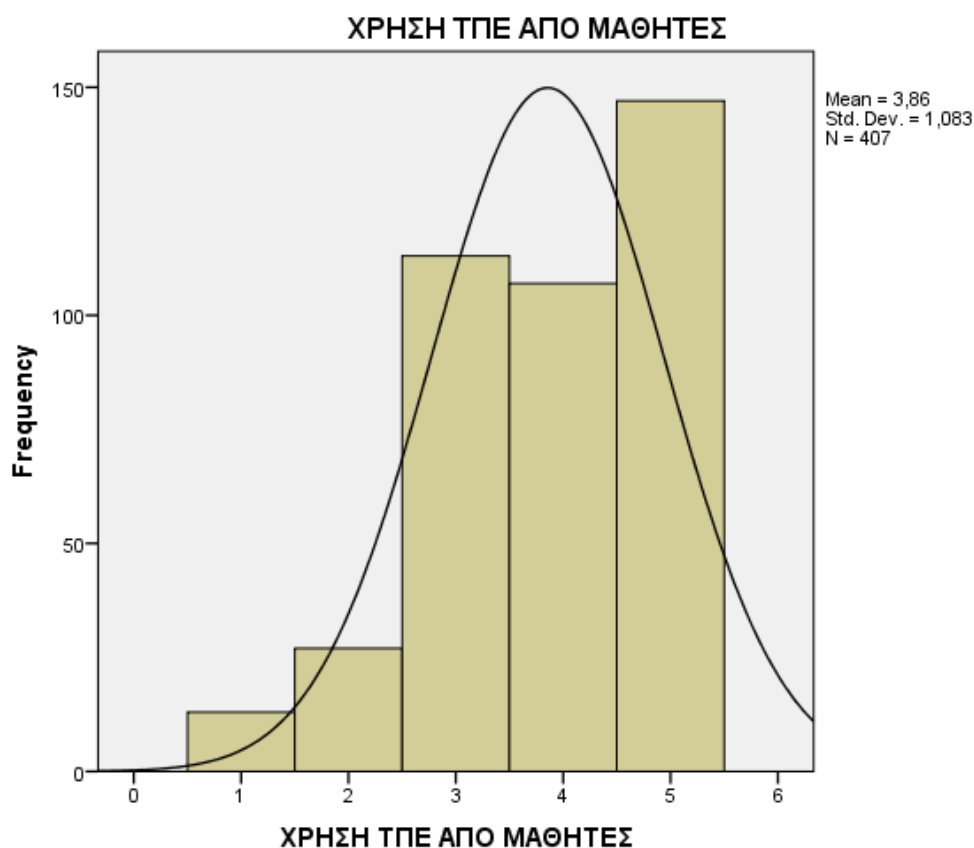

Εικόνα 32: Το eTwinning επηρεάζει θετικά τη χρήση ψηφιακών πηγών στη διδασκαλία

Αναφορικά με το κατά πόσο η συμμετοχή των εκπαιδευτικών στο Πρόγραμμα eTwinning επηρεάζει θετικά τη χρήση ΤΠΕ από τους μαθητές για τις ανάγκες του μαθήματος, όπως φαίνεται στην παρακάτω εικόνα το ένα τρίτο περίπου (147 εκπαιδευτικοί, ποσοστό 36,1%) δηλώσαν ότι την επηρεάζει πάρα πολύ. Ένα μικρό σχετικά ποσοστό (40 εκπαιδευτικοί, ποσοστό 9,8%) δήλωσαν ότι την επηρεάζει λίγο ή καθόλου. Η μέση τιμή των αποκρίσεων διαμορφώθηκε στο 3,86 (1 καθόλου, 2 λίγο, 3 αρκετά, 4 πολύ, 5 πάρα πολύ) με μία τυπική απόκλιση της τάξης του 1,083.

ΧΡΗΣΗ ΤΠΕ ΑΠΟ ΜΑΘΗΤΕΣ

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Καθόλου	13	3,2	3,2	3,2
Λίγο	27	6,6	6,6	9,8
Valid Αρκετά	113	27,8	27,8	37,6
Πολύ	107	26,3	26,3	63,9
Πάρα πολύ	147	36,1	36,1	100,0
Total	407	100,0	100,0	

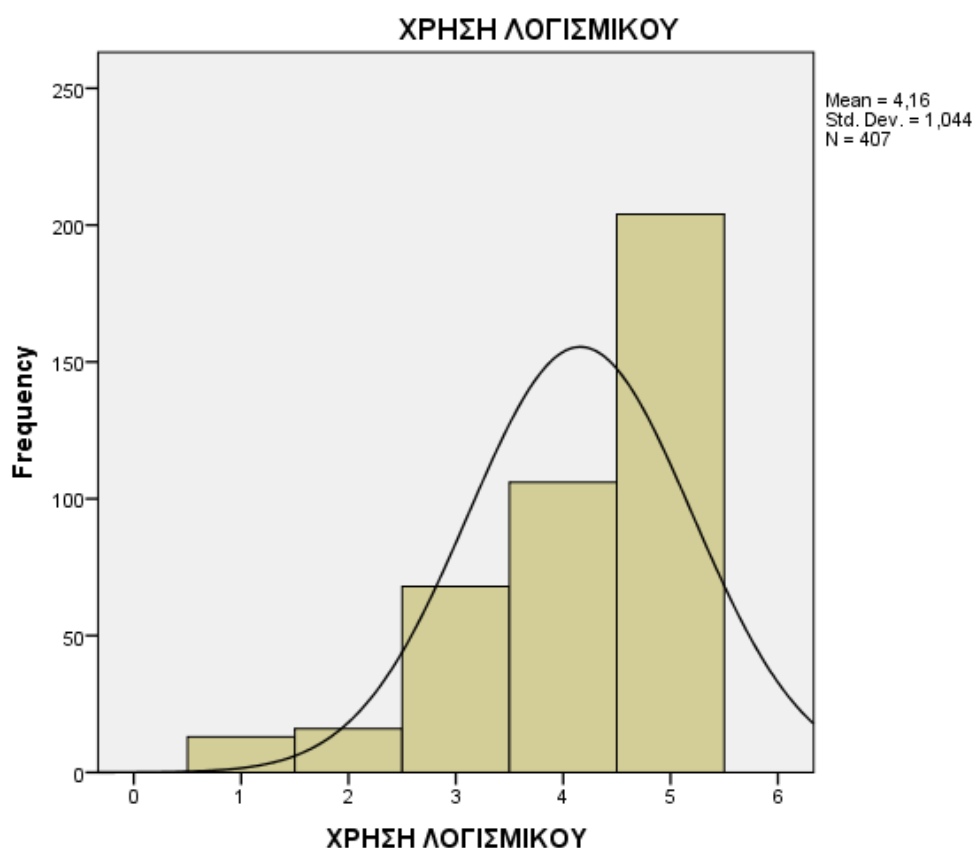

Εικόνα 33: Το eTwinning επηρεάζει θετικά τη χρήση ΤΠΕ από τους μαθητές για τις ανάγκες του μαθήματος

Αναφορικά με το κατά πόσο η συμμετοχή των εκπαιδευτικών στο Πρόγραμμα eTwinning επηρεάζει θετικά την εξοικείωσή τους με λογισμικά (π.χ. εφαρμογές Office όπως Word, Powerpoint) που εμπλουτίζουν τη διδασκαλία τους, όπως φαίνεται στην παρακάτω εικόνα οι μισοί (204 εκπαιδευτικοί, ποσοστό 50,1%) δηλώσαν ότι την επηρεάζει πάρα πολύ. Ένα μικρό σχετικά ποσοστό (29 εκπαιδευτικοί, ποσοστό 7,1%) δήλωσαν ότι την επηρεάζει λίγο ή καθόλου. Η μέση τιμή των αποκρίσεων διαμορφώθηκε στο 4,16 (1 καθόλου, 2 λίγο, 3 αρκετά, 4 πολύ, 5 πάρα πολύ) με μία τυπική απόκλιση της τάξης του 1,044.

ΧΡΗΣΗ ΛΟΓΙΣΜΙΚΟΥ

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Καθόλου	13	3,2	3,2	3,2
Λίγο	16	3,9	3,9	7,1
Αρκετά	68	16,7	16,7	23,8
Πολύ	106	26,0	26,0	49,9
Πάρα πολύ	204	50,1	50,1	100,0
Total	407	100,0	100,0	

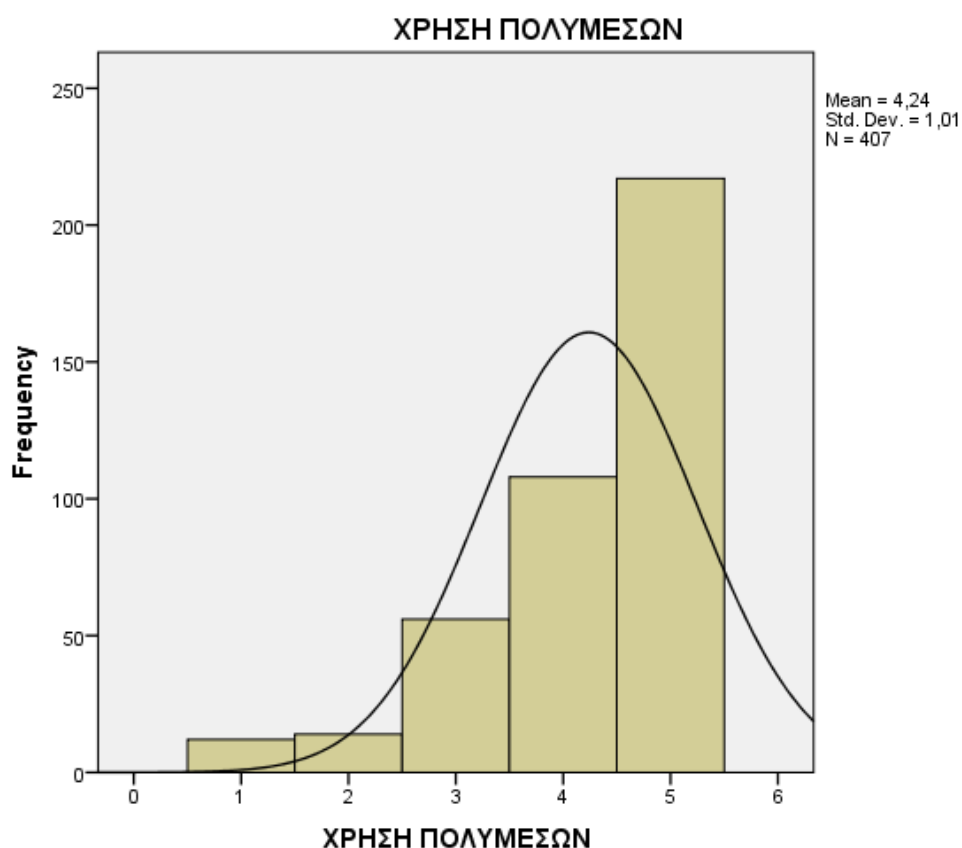

Εικόνα 34: Το eTwinning επηρεάζει θετικά τη χρήση λογισμικού στη διδασκαλία

Αναφορικά με το κατά πόσο η συμμετοχή των εκπαιδευτικών στο Πρόγραμμα eTwinning επηρεάζει θετικά την εξοικείωσή τους με τη χρήση πολυμέσων (βίντεο, εικόνα, ήχος) που εμπλουτίζουν τη διδασκαλία τους, όπως φαίνεται στην παρακάτω εικόνα οι μισοί περίπου (217 εκπαιδευτικοί, ποσοστό 53,3%) δηλώσαν ότι την επηρεάζει πάρα πολύ. Ένα μικρό σχετικά ποσοστό (26 εκπαιδευτικοί, ποσοστό 6,4%) δήλωσαν ότι την επηρεάζει λίγο ή καθόλου. Η μέση τιμή των αποκρίσεων διαμορφώθηκε στο 4,24 (1 καθόλου, 2 λίγο, 3 αρκετά, 4 πολύ, 5 πάρα πολύ) με μία τυπική απόκλιση της τάξης του 1,01.

ΧΡΗΣΗ ΠΟΛΥΜΕΣΩΝ

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Καθόλου	12	2,9	2,9	2,9
Λίγο	14	3,4	3,4	6,4
Αρκετά	56	13,8	13,8	20,1
Πολύ	108	26,5	26,5	46,7
Πάρα πολύ	217	53,3	53,3	100,0
Total	407	100,0	100,0	

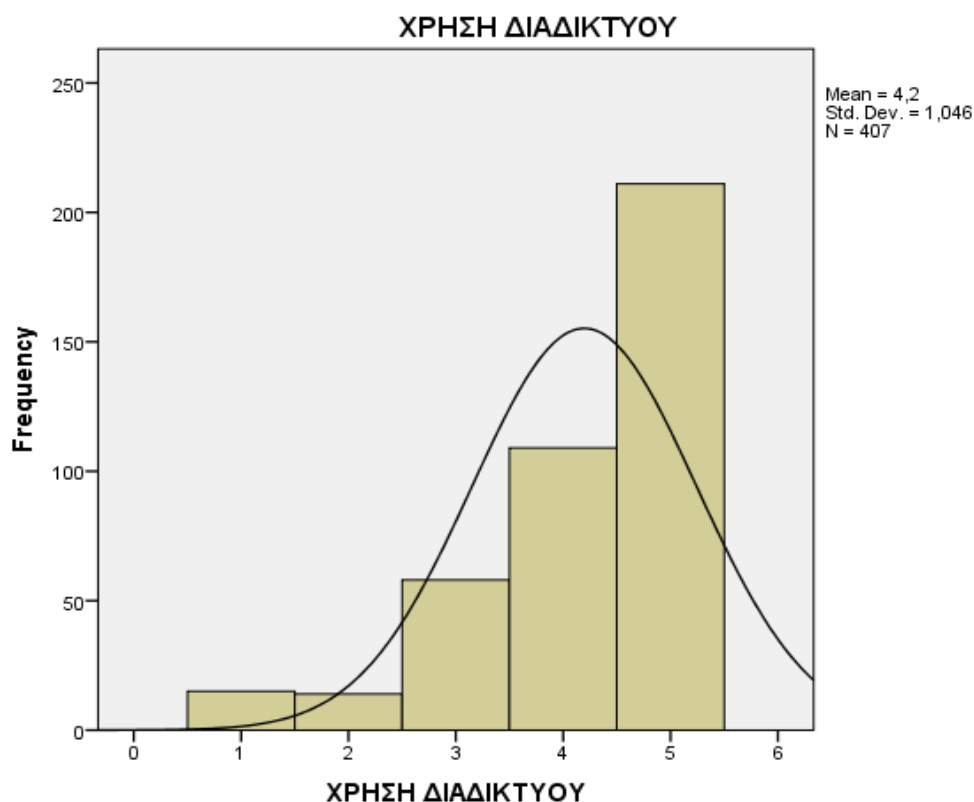

Εικόνα 35: Το eTwinning επηρεάζει θετικά τη χρήση πολυμέσων στη διδασκαλία

Αναφορικά με το κατά πόσο η συμμετοχή των εκπαιδευτικών στο Πρόγραμμα eTwinning επηρεάζει θετικά την εξοικείωσή τους με τη χρήση υπηρεσιών διαδικτύου (email, web, μέσα κοινωνικής δικτύωσης, διαδικτυακές κοινότητες κ.τ.λ.) που εμπλουτίζουν τη διδασκαλία τους, όπως φαίνεται στην παρακάτω εικόνα οι μισοί περίπου (211 εκπαιδευτικοί, ποσοστό 51,8%) δηλώσαν ότι την επηρεάζει πάρα πολύ. Ένα μικρό σχετικά ποσοστό (29 εκπαιδευτικοί, ποσοστό 7,1%) δήλωσαν ότι την επηρεάζει λίγο ή καθόλου. Η μέση τιμή των αποκρίσεων διαμορφώθηκε στο 4,2 (1 καθόλου, 2 λίγο, 3 αρκετά, 4 πολύ, 5 πάρα πολύ) με μία τυπική απόκλιση της τάξης του 1,046.

ΧΡΗΣΗ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟΥ

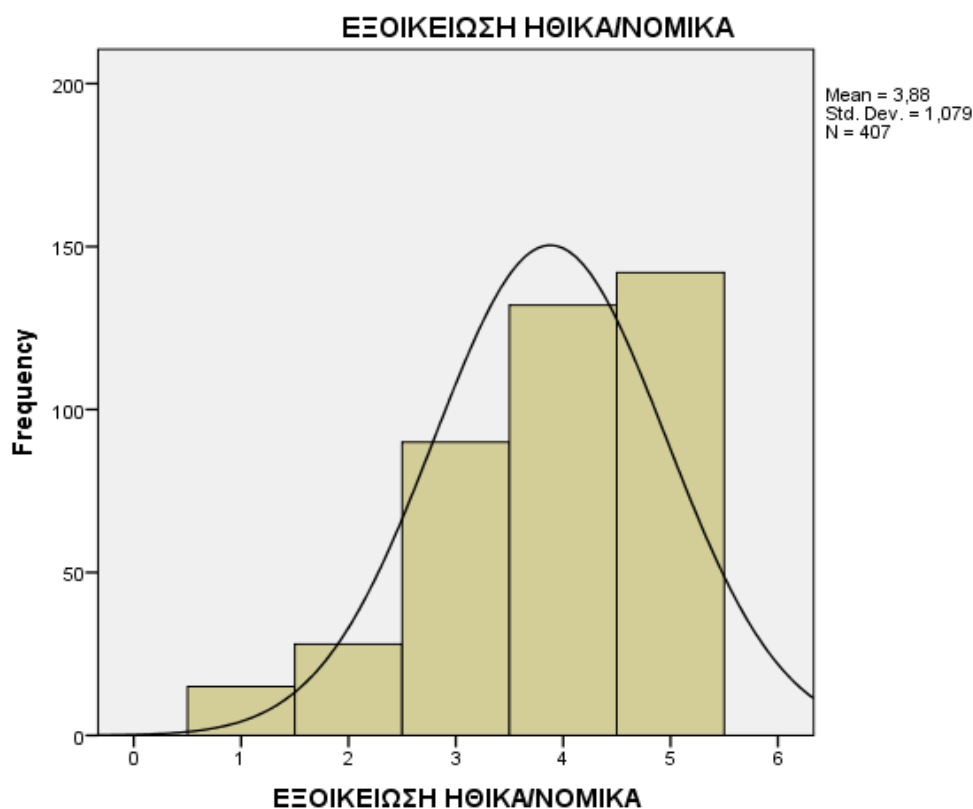
	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Καθόλου	15	3,7	3,7	3,7
Λίγο	14	3,4	3,4	7,1
Αρκετά	58	14,3	14,3	21,4
Πολύ	109	26,8	26,8	48,2
Πάρα πολύ	211	51,8	51,8	100,0
Total	407	100,0	100,0	

Εικόνα 36: Το eTwinning επηρεάζει θετικά τη χρήση υπηρεσιών διαδικτύου στη διδασκαλία

Αναφορικά με το κατά πόσο η συμμετοχή των εκπαιδευτικών στο Πρόγραμμα eTwinning επηρεάζει θετικά την εξοικείωσή τους με ηθικά και νομικά ζητήματα που σχετίζονται με τη χρήση υπηρεσιών διαδικτύου (email, web, μέσα κοινωνικής δικτύωσης, διαδικτυακές κοινότητες κ.τ.λ.), όπως φαίνεται στην παρακάτω εικόνα τα δύο τρίτα περίπου (274 εκπαιδευτικοί, ποσοστό 67,3%) δηλώσαν ότι την επηρεάζει πολύ ή πάρα πολύ. Ένα μικρό σχετικά ποσοστό (43 εκπαιδευτικοί, ποσοστό 10,6%) δήλωσαν ότι την επηρεάζει λίγο ή καθόλου. Η μέση τιμή των αποκρίσεων διαμορφώθηκε στο 3,88 (1 καθόλου, 2 λίγο, 3 αρκετά, 4 πολύ, 5 πάρα πολύ) με μία τυπική απόκλιση της τάξης του 1,079.

ΕΞΟΙΚΕΙΩΣΗ ΗΘΙΚΑ/ΝΟΜΙΚΑ				
	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Καθόλου	15	3,7	3,7	3,7
Λίγο	28	6,9	6,9	10,6
Αρκετά	90	22,1	22,1	32,7
Πολύ	132	32,4	32,4	65,1
Πάρα πολύ	142	34,9	34,9	100,0
Total	407	100,0	100,0	

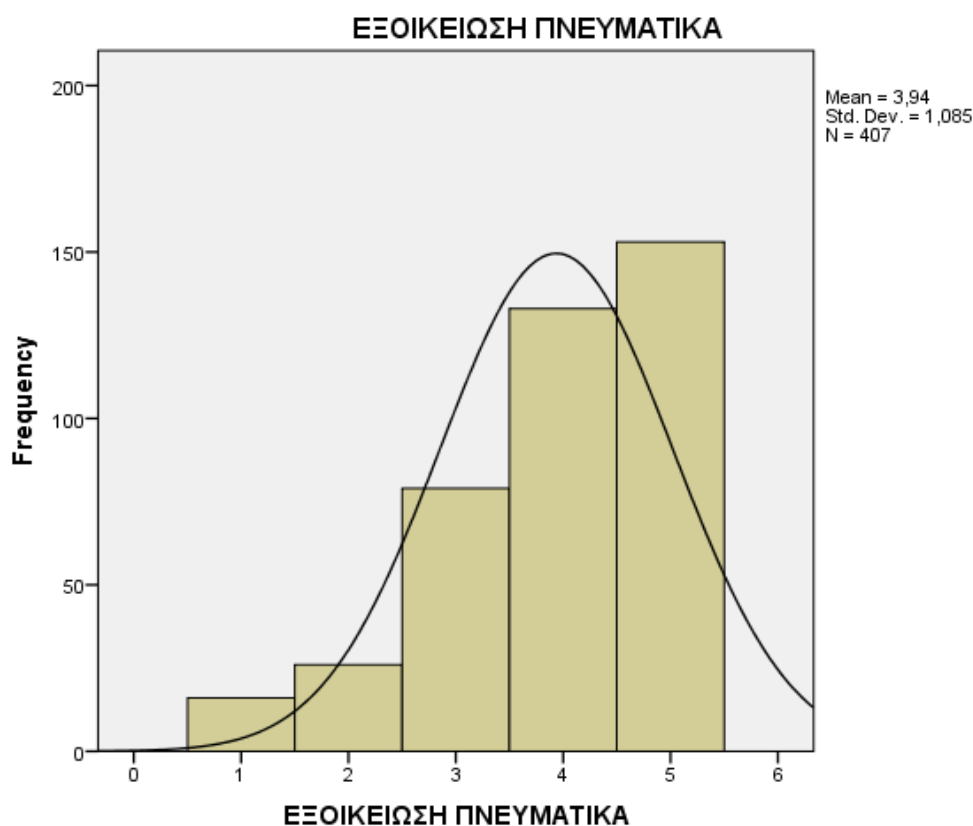

Εικόνα 37: Το eTwinning επηρεάζει θετικά τη χρήση υπηρεσιών διαδικτύου στη διδασκαλία

Αναφορικά με το κατά πόσο η συμμετοχή των εκπαιδευτικών στο Πρόγραμμα eTwinning επηρεάζει θετικά την εξοικείωσή τους με την προστασία δεδομένων, τα πνευματικά δικαιώματα και την υπεύθυνη χρήση υλικού που βρίσκεται στο διαδίκτυο, όπως φαίνεται στην παρακάτω εικόνα τα δύο τρίτα περίπου (286 εκπαιδευτικοί, ποσοστό 70,1%) δηλώσαν ότι την επηρεάζει πολύ ή πάρα πολύ. Ένα μικρό σχετικά ποσοστό (42 εκπαιδευτικοί, ποσοστό 10,3%) δήλωσαν ότι την επηρεάζει λίγο ή καθόλου. Η μέση τιμή των αποκρίσεων διαμορφώθηκε στο 3,94 (1 καθόλου, 2 λίγο, 3 αρκετά, 4 πολύ, 5 πάρα πολύ) με μία τυπική απόκλιση της τάξης του 1,085.

ΕΞΟΙΚΕΙΩΣΗ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΑ

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Καθόλου	16	3,9	3,9	3,9
Λίγο	26	6,4	6,4	10,3
Valid Αρκετά	79	19,4	19,4	29,7
Πολύ	133	32,7	32,7	62,4
Πάρα πολύ	153	37,6	37,6	100,0
Total	407	100,0	100,0	

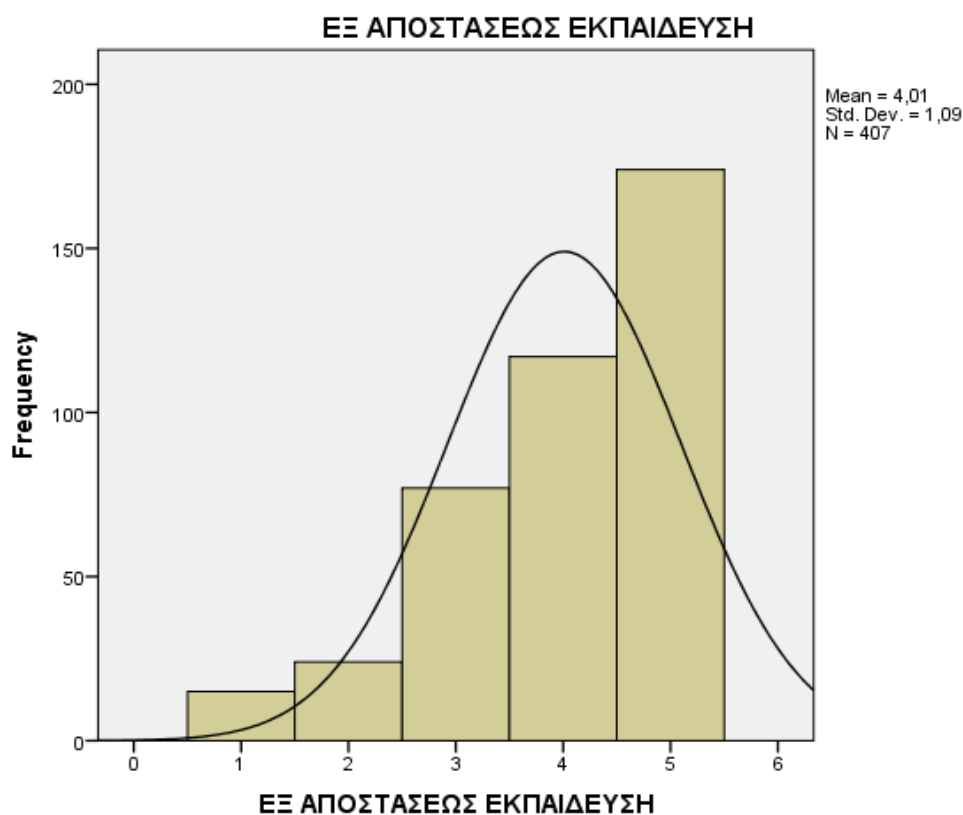

Εικόνα 38: Το eTwinning επηρεάζει θετικά την εξοικείωση με την προστασία δεδομένων, τα πνευματικά δικαιώματα και την υπεύθυνη χρήση υλικού

Αναφορικά με το κατά πόσο η συμμετοχή των εκπαιδευτικών στο Πρόγραμμα eTwinning επηρεάζει θετικά την δυνατότητά τους να ανταποκριθούν στις απαιτήσεις της εξ αποστάσεως εκπαίδευσης στο πλαίσιο της τρέχουσας πανδημίας, όπως φαίνεται στην παρακάτω εικόνα τα δύο τρίτα περίπου (291 εκπαιδευτικοί, ποσοστό 71,5%) δηλώσαν ότι την επηρεάζει πολύ ή πάρα πολύ. Ένα μικρό σχετικά ποσοστό (39 εκπαιδευτικοί, ποσοστό 9,6%) δήλωσαν ότι την επηρεάζει λίγο ή καθόλου. Η μέση τιμή των αποκρίσεων διαμορφώθηκε στο 4,01 (1 καθόλου, 2 λίγο, 3 αρκετά, 4 πολύ, 5 πάρα πολύ) με μία τυπική απόκλιση της τάξης του 1,09.

ΕΞ ΑΠΟΣΤΑΣΕΩΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Καθόλου	15	3,7	3,7	3,7
Λίγο	24	5,9	5,9	9,6
Αρκετά	77	18,9	18,9	28,5
Πολύ	117	28,7	28,7	57,2
Πάρα πολύ	174	42,8	42,8	100,0
Total	407	100,0	100,0	

Εικόνα 39: Το eTwinning επηρεάζει θετικά τη δυνατότητα ανταπόκρισης στις απαιτήσεις της εξ αποστάσεως εκπαίδευσης

Για το σκοπό της συγκριτικής αξιολόγησης, έγινε μία ταξινόμηση των χαρακτηριστικών των ψηφιακών ικανοτήτων κατά φθίνουσα σειρά με βάση το βαθμό που επηρεάζονται θετικά από τη συμμετοχή των εκπαιδευτικών στο Πρόγραμμα eTwinning και προέκυψε ο ακόλουθος πίνακας που παρουσιάζεται στην εικόνα 40. Αναφορικά με τις ψηφιακές ικανότητες, η μεγαλύτερη θετική επίδραση εντοπίζεται στη χρήση πολυμέσων (βίντεο, εικόνα, ήχος) που εμπλουτίζουν τη διδασκαλία (μ.ό. 4,24 στην κλίμακα από 1-5) και η μικρότερη θετική επίδραση στη χρήση ΤΠΕ από τους μαθητές για τις ανάγκες του μαθήματος (μ.ό. 3,86 στην κλίμακα από 1-5).

Descriptive Statistics						
	N	Range	Minimum	Maximum	Mean	Std. Deviation
ΧΡΗΣΗ ΠΟΛΥΜΕΣΩΝ	407	4	1	5	4,24	1,010
ΧΡΗΣΗ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟΥ	407	4	1	5	4,20	1,046
ΧΡΗΣΗ ΤΠΕ	407	4	1	5	4,18	,988
ΧΡΗΣΗ ΛΟΓΙΣΜΙΚΟΥ	407	4	1	5	4,16	1,044
ΧΡΗΣΗ ΨΗΦΙΑΚΩΝ ΠΗΓΩΝ	407	4	1	5	4,10	1,023
ΕΞ ΑΠΟΣΤΑΣΕΩΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ	407	4	1	5	4,01	1,090
ΕΞ ΟΙΚΕΙΩΣΗ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΑ	407	4	1	5	3,94	1,085
ΕΞ ΟΙΚΕΙΩΣΗ ΗΘΙΚΑ/ΝΟΜΙΚΑ	407	4	1	5	3,88	1,079
ΧΡΗΣΗ ΤΠΕ ΑΠΟ ΜΑΘΗΤΕΣ	407	4	1	5	3,86	1,083
Valid N (listwise)	407					

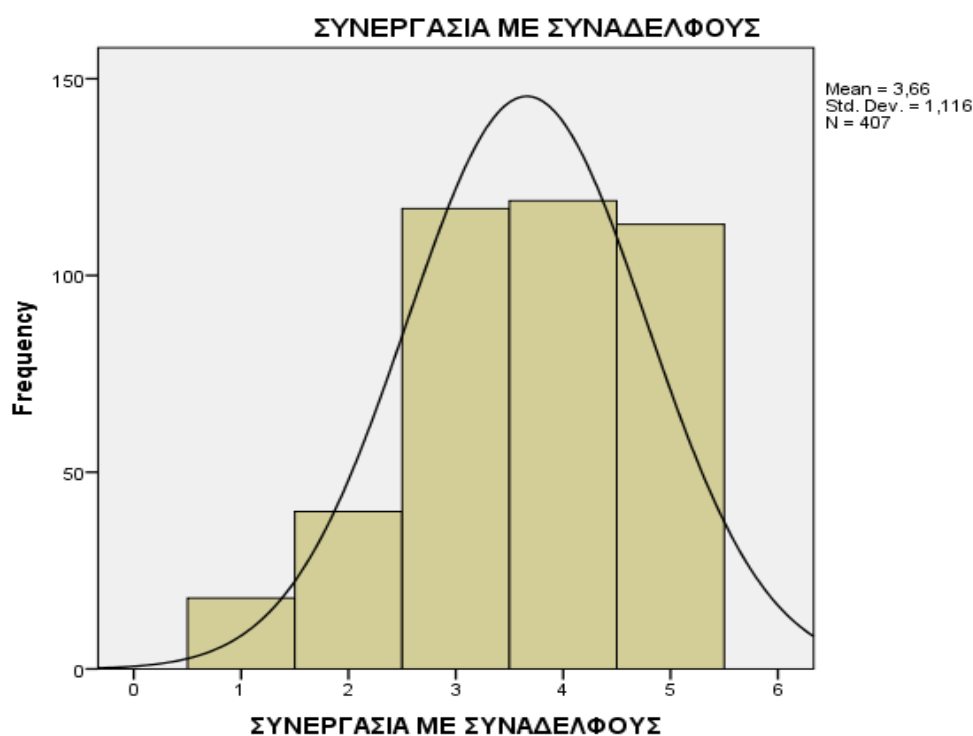
Εικόνα 40: Μέσοι όροι και αποκλίσεις για τα ερωτήματα μέτρησης των ψηφιακών ικανοτήτων

5.2 ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΣΥΝΕΡΓΑΤΙΚΩΝ ΙΚΑΝΟΤΗΤΩΝ

Στη συνέχεια παρουσιάζονται τα αποτελέσματα της έρευνας σχετικά με τη βελτίωση των συνεργατικών ικανοτήτων των εκπαιδευτικών που συμμετέχουν στο Πρόγραμμα eTwinning. Η ανάλυση έγινε με χρήση του στατιστικού προγράμματος SPSS.

Αναφορικά με το κατά πόσο η συμμετοχή των εκπαιδευτικών στο Πρόγραμμα eTwinning επηρεάζει θετικά τον τρόπο που συνεργάζονται με τους συναδέλφους τους, όπως φαίνεται στην παρακάτω εικόνα η πλειοψηφία (232 εκπαιδευτικοί, ποσοστό 57%) δηλώσαν ότι την επηρεάζει πολύ ή πάρα πολύ. Ένα μικρό σχετικά ποσοστό (58 εκπαιδευτικοί, ποσοστό 14,3%) δήλωσαν ότι την επηρεάζει λίγο ή καθόλου. Η μέση τιμή των αποκρίσεων διαμορφώθηκε στο 3,66 (1 καθόλου, 2 λίγο, 3 αρκετά, 4 πολύ, 5 πάρα πολύ) με μία τυπική απόκλιση της τάξης του 1,116.

ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΜΕ ΣΥΝΑΔΕΛΦΟΥΣ				
	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Καθόλου	18	4,4	4,4	4,4
Λίγο	40	9,8	9,8	14,3
Αρκετά	117	28,7	28,7	43,0
Πολύ	119	29,2	29,2	72,2
Πάρα πολύ	113	27,8	27,8	100,0
Total	407	100,0	100,0	

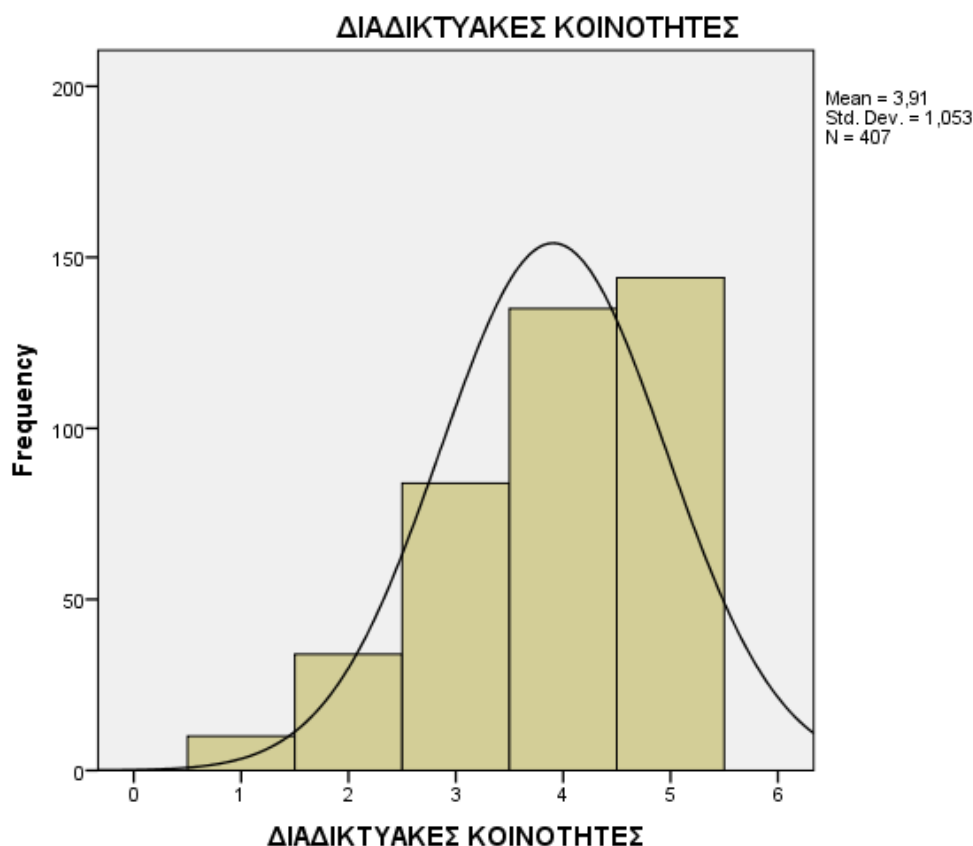

Εικόνα 41: Το eTwinning επηρεάζει θετικά τον τρόπο συνεργασίας

Αναφορικά με το κατά πόσο η συμμετοχή των εκπαιδευτικών στο Πρόγραμμα eTwinning επηρεάζει θετικά τη συμμετοχή και συνεργασία τους με άλλους συναδέλφους σε διαδικτυακές κοινότητες εκπαιδευτικών, όπως φαίνεται στην παρακάτω εικόνα τα δύο τρίτα περίπου (279 εκπαιδευτικοί, ποσοστό 68,6%) δηλώσαν ότι την επηρεάζει πολύ ή πάρα πολύ. Ένα μικρό σχετικά ποσοστό (44 εκπαιδευτικοί, ποσοστό 10,8%) δήλωσαν ότι την επηρεάζει λίγο ή καθόλου. Η μέση τιμή των αποκρίσεων διαμορφώθηκε στο 3,91 (1 καθόλου, 2 λίγο, 3 αρκετά, 4 πολύ, 5 πάρα πολύ) με μία τυπική απόκλιση της τάξης του 1,053.

ΔΙΑΔΙΚΤΥΑΚΕΣ ΚΟΙΝΟΤΗΤΕΣ

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Καθόλου	10	2,5	2,5	2,5
Λίγο	34	8,4	8,4	10,8
Αρκετά	84	20,6	20,6	31,4
Πολύ	135	33,2	33,2	64,6
Πάρα πολύ	144	35,4	35,4	100,0
Total	407	100,0	100,0	

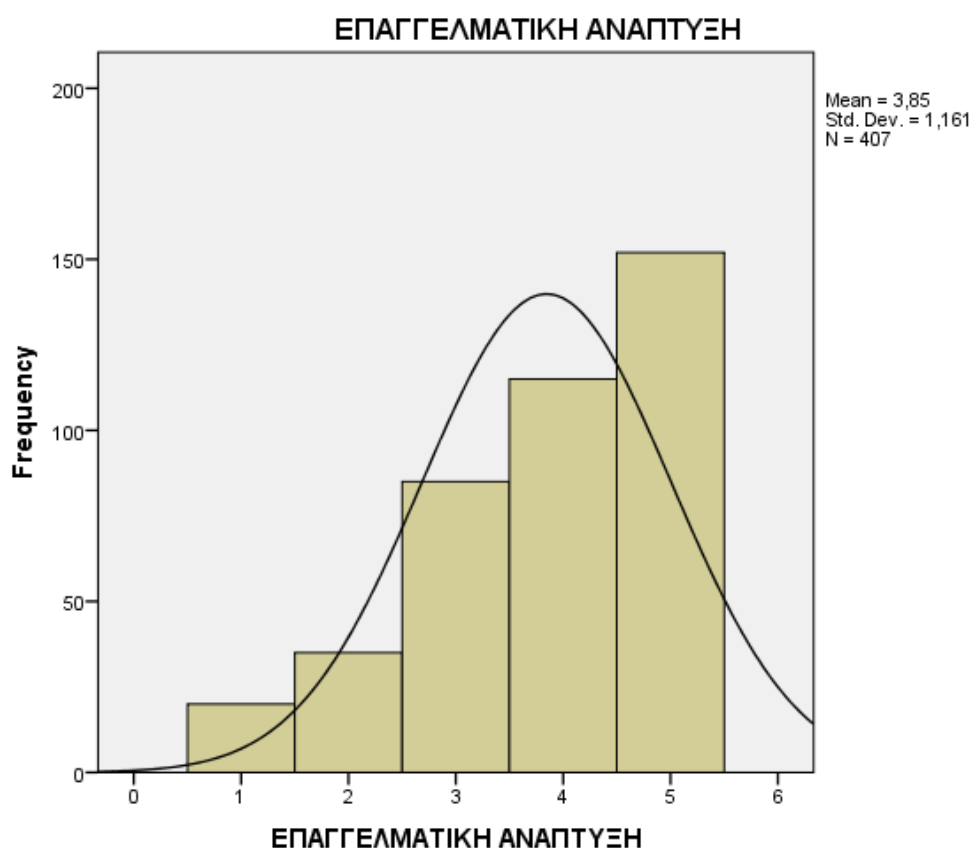

Εικόνα 42: Το eTwinning επηρεάζει θετικά τη συμμετοχή και συνεργασία σε διαδικτυακές κοινότητες εκπαιδευτικών

Αναφορικά με το κατά πόσο η συμμετοχή των εκπαιδευτικών στο Πρόγραμμα eTwinning επηρεάζει θετικά τη συμμετοχή τους σε διαδικτυακές ευκαιρίες για επαγγελματική ανάπτυξη (π.χ. MOOC (Massive Open Online Course), διαδικτυακά σεμινάρια μάθησης), όπως φαίνεται στην παρακάτω εικόνα τα δύο τρίτα περίπου (267 εκπαιδευτικοί, ποσοστό 65,6%) δηλώσαν ότι την επηρεάζει πολύ ή πάρα πολύ. Ένα μικρό σχετικά ποσοστό (55 εκπαιδευτικοί, ποσοστό 13,5%) δήλωσαν ότι την επηρεάζει λίγο ή καθόλου. Η μέση τιμή των αποκρίσεων διαμορφώθηκε στο 3,85 (1 καθόλου, 2 λίγο, 3 αρκετά, 4 πολύ, 5 πάρα πολύ) με μία τυπική απόκλιση της τάξης του 1,161.

ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Καθόλου	20	4,9	4,9	4,9
Λίγο	35	8,6	8,6	13,5
Αρκετά	85	20,9	20,9	34,4
Πολύ	115	28,3	28,3	62,7
Πάρα πολύ	152	37,3	37,3	100,0
Total	407	100,0	100,0	

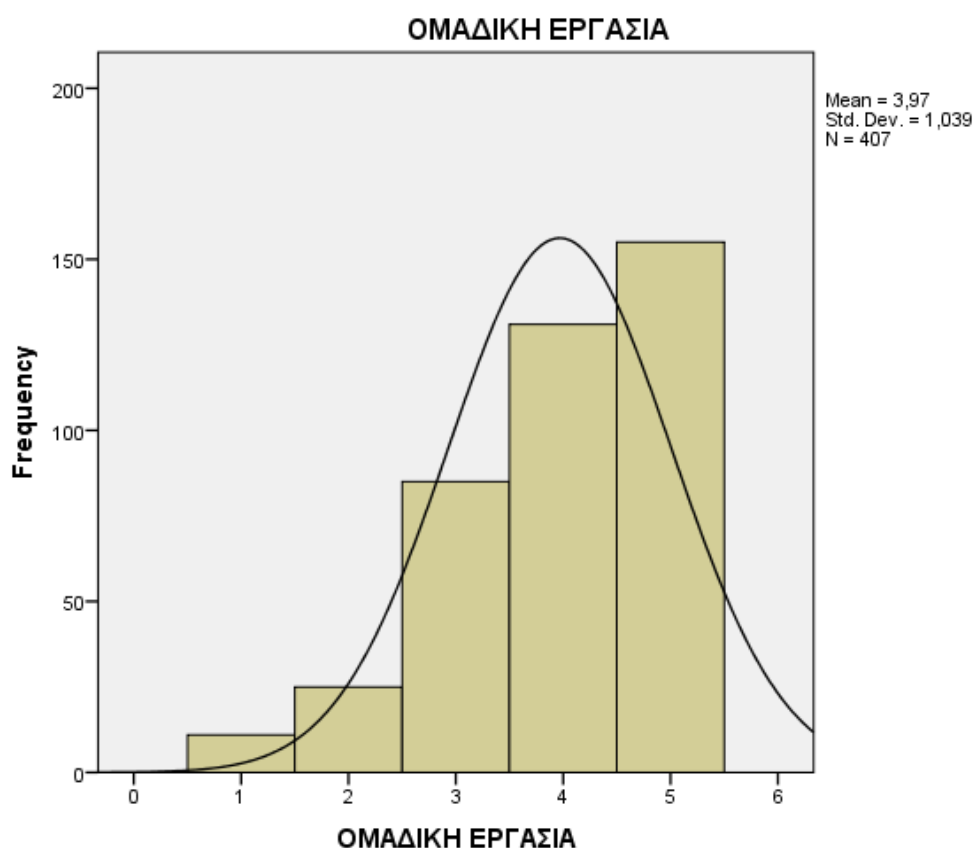

Εικόνα 43: Το eTwinning επηρεάζει θετικά τη συμμετοχή σε διαδικτυακές ευκαιρίες για επαγγελματική ανάπτυξη

Αναφορικά με το κατά πόσο η συμμετοχή των εκπαιδευτικών στο Πρόγραμμα eTwinning επηρεάζει θετικά τη χρήση τεχνολογικών εργαλείων για ομαδική εργασία, για συνεργατικές διαδικασίες και για την κοινή δημιουργία πόρων, γνώσεων και περιεχομένου, όπως φαίνεται στην παρακάτω εικόνα τα δύο τρίτα περίπου (286 εκπαιδευτικοί, ποσοστό 70,3%) δηλώσαν ότι την επηρεάζει πολύ ή πάρα πολύ. Ένα μικρό σχετικά ποσοστό (26 εκπαιδευτικοί, ποσοστό 8,8%) δήλωσαν ότι την επηρεάζει λίγο ή καθόλου. Η μέση τιμή των αποκρίσεων διαμορφώθηκε στο 3,97 (1 καθόλου, 2 λίγο, 3 αρκετά, 4 πολύ, 5 πάρα πολύ) με μία τυπική απόκλιση της τάξης του 1,039.

ΟΜΑΔΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Καθόλου	11	2,7	2,7	2,7
Λίγο	25	6,1	6,1	8,8
Αρκετά	85	20,9	20,9	29,7
Πολύ	131	32,2	32,2	61,9
Πάρα πολύ	155	38,1	38,1	100,0
Total	407	100,0	100,0	

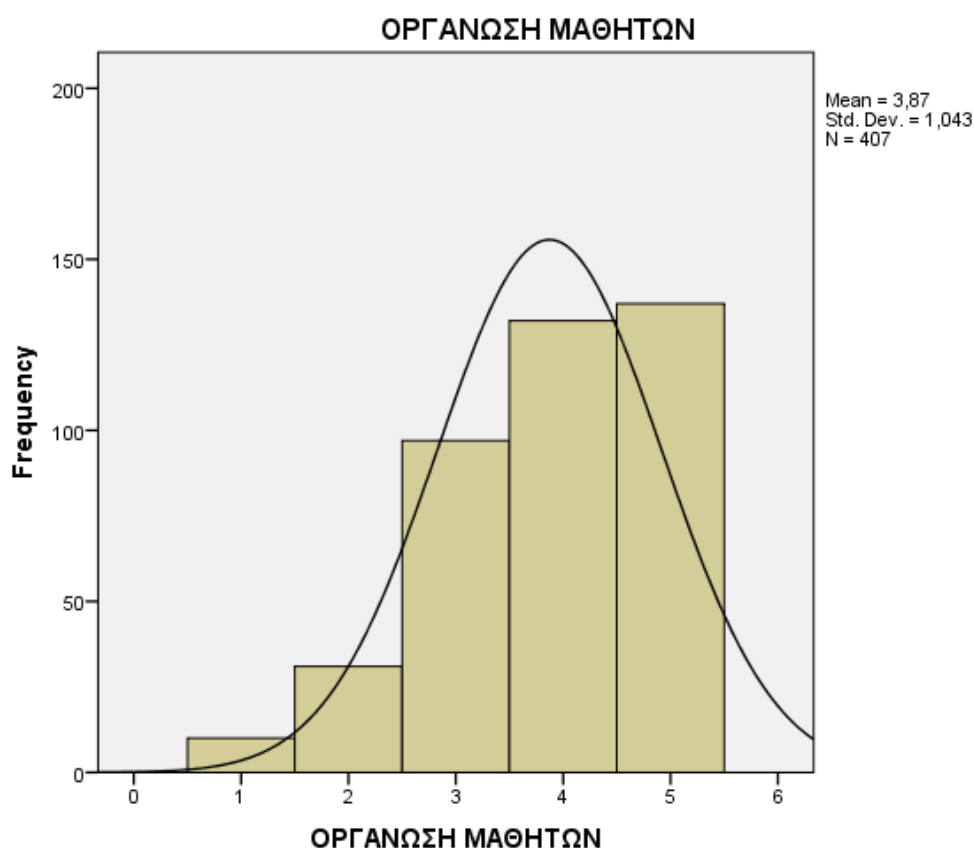

Εικόνα 44: Το eTwinning επηρεάζει θετικά τη χρήση τεχνολογικών εργαλείων για ομαδική εργασία

Αναφορικά με το κατά πόσο η συμμετοχή των εκπαιδευτικών στο Πρόγραμμα eTwinning επηρεάζει θετικά τον τρόπο που οργανώνουν τους μαθητές τους σε μια συνεργατική δραστηριότητα, όπως φαίνεται στην παρακάτω εικόνα τα δύο τρίτα περίπου (269 εκπαιδευτικοί, ποσοστό 66,1%) δηλώσαν ότι την επηρεάζει πολύ ή πάρα πολύ. Ένα μικρό σχετικά ποσοστό (41 εκπαιδευτικοί, ποσοστό 10,1%) δήλωσαν ότι την επηρεάζει λίγο ή καθόλου. Η μέση τιμή των αποκρίσεων διαμορφώθηκε στο 3,87 (1 καθόλου, 2 λίγο, 3 αρκετά, 4 πολύ, 5 πάρα πολύ) με μία τυπική απόκλιση της τάξης του 1,043.

ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΜΑΘΗΤΩΝ

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Καθόλου	10	2,5	2,5	2,5
Λίγο	31	7,6	7,6	10,1
Αρκετά	97	23,8	23,8	33,9
Πολύ	132	32,4	32,4	66,3
Πάρα πολύ	137	33,7	33,7	100,0
Total	407	100,0	100,0	

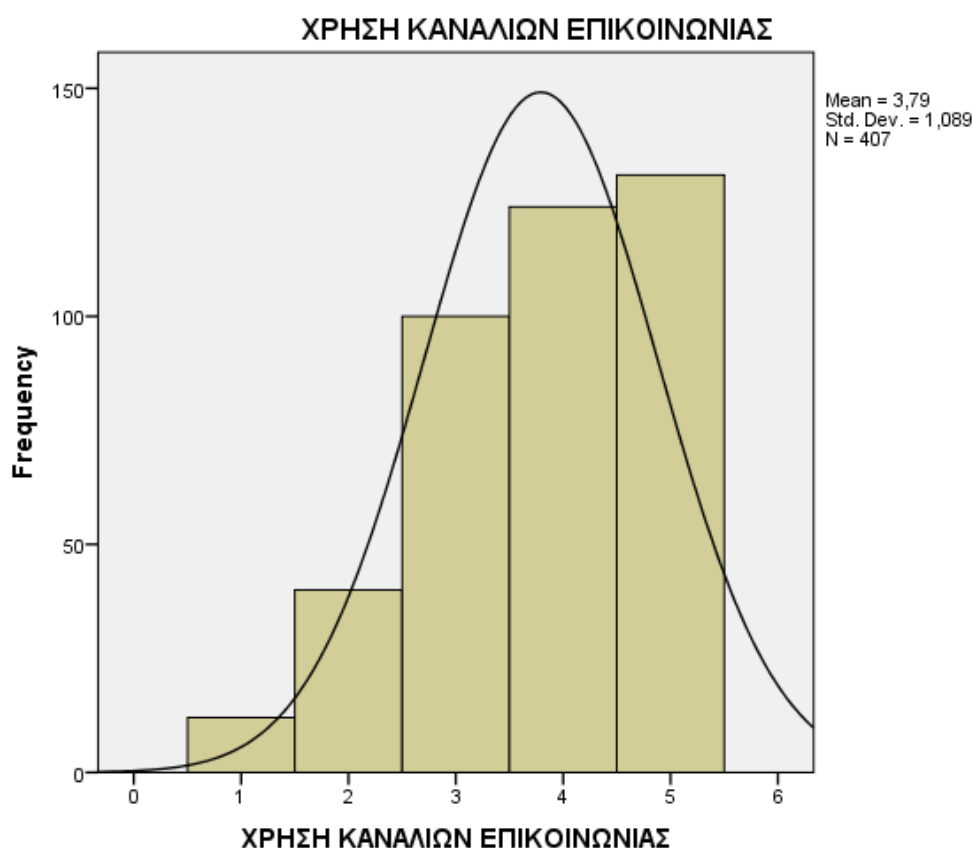

Εικόνα 45: Το eTwinning επηρεάζει θετικά τον τρόπο που οι εκπαιδευτικοί οργανώνουν τους μαθητές σε μια συνεργατική δραστηριότητα

Αναφορικά με το κατά πόσο η συμμετοχή των εκπαιδευτικών στο Πρόγραμμα eTwinning επηρεάζει θετικά τη χρήση διαφορετικών διαδικτυακών καναλιών επικοινωνίας και συνεργατικών χώρων για να συνεργαστούν με τους μαθητές τους, όπως φαίνεται στην παρακάτω εικόνα τα δύο τρίτα περίπου (255 εκπαιδευτικοί, ποσοστό 62,7%) δηλώσαν ότι την επηρεάζει πολύ ή πάρα πολύ. Ένα μικρό σχετικά ποσοστό (52 εκπαιδευτικοί, ποσοστό 12,8%) δήλωσαν ότι την επηρεάζει λίγο ή καθόλου. Η μέση τιμή των αποκρίσεων διαμορφώθηκε στο 3,79 (1 καθόλου, 2 λίγο, 3 αρκετά, 4 πολύ, 5 πάρα πολύ) με μία τυπική απόκλιση της τάξης του 1,089.

ΧΡΗΣΗ ΚΑΝΑΛΙΩΝ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ

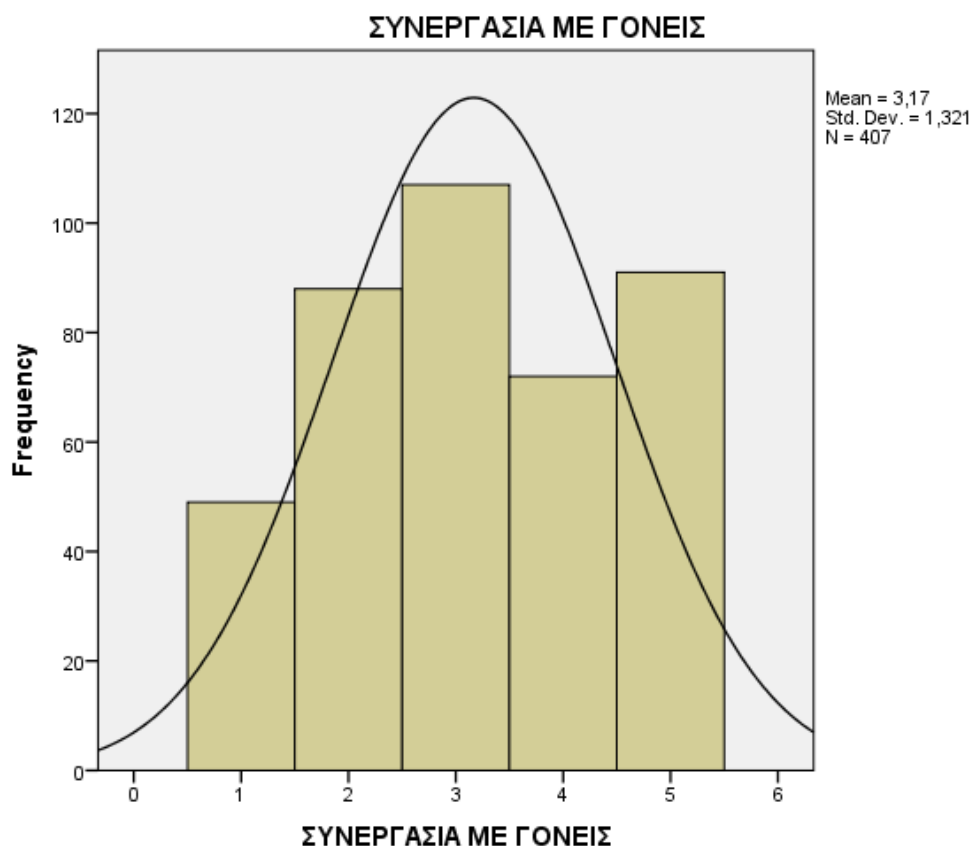
	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Καθόλου	12	2,9	2,9	2,9
Λίγο	40	9,8	9,8	12,8
Αρκετά	100	24,6	24,6	37,3
Πολύ	124	30,5	30,5	67,8
Πάρα πολύ	131	32,2	32,2	100,0
Total	407	100,0	100,0	

Εικόνα 46: Το eTwinning επηρεάζει θετικά τη χρήση διαφορετικών διαδικτυακών καναλιών επικοινωνίας και συνεργατικών χώρων

Αναφορικά με το κατά πόσο η συμμετοχή των εκπαιδευτικών στο Πρόγραμμα eTwinning επηρεάζει θετικά τη συνεργασία τους με τους γονείς των μαθητών τους για να τους εμπλέξουν σε δραστηριότητες στην τάξη, όπως φαίνεται στην παρακάτω εικόνα οι απόψεις των εκπαιδευτικών είναι μοιρασμένες, καθώς 133 (ποσοστό 33,7%) δήλωσαν ότι την επηρεάζει λίγο ή καθόλου, 163 (ποσοστό 40,1%) δήλωσαν ότι την επηρεάζει πολύ ή πάρα πολύ, και 107 (ποσοστό 26,3%) δήλωσαν ότι την επηρεάζει αρκετά. Η μέση τιμή των αποκρίσεων διαμορφώθηκε στο 3,17 (1 καθόλου, 2 λίγο, 3 αρκετά, 4 πολύ, 5 πάρα πολύ) με μία τυπική απόκλιση της τάξης του 1,321.

ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΜΕ ΓΟΝΕΙΣ					
	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent	
Valid	Καθόλου	49	12,0	12,0	12,0
	Λίγο	88	21,6	21,6	33,7
	Αρκετά	107	26,3	26,3	60,0
	Πολύ	72	17,7	17,7	77,6
	Πάρα πολύ	91	22,4	22,4	100,0
Total	407	100,0	100,0		

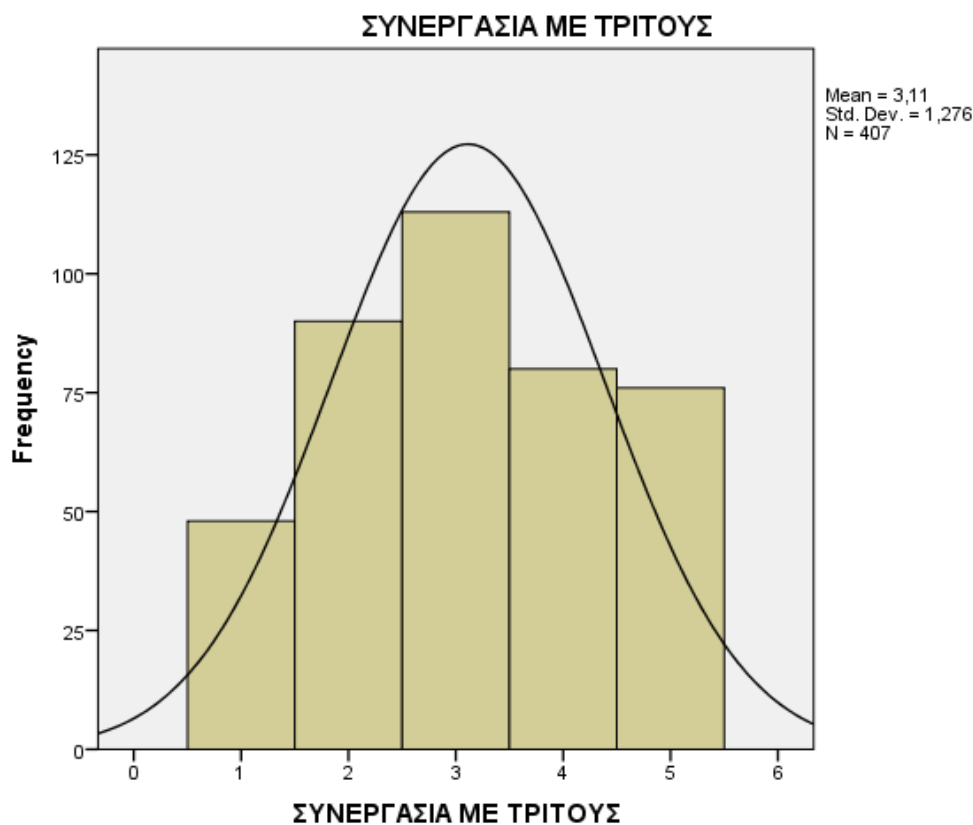

Εικόνα 47: Το eTwinning επηρεάζει θετικά τη συνεργασία με τους γονείς των μαθητών

Αναφορικά με το κατά πόσο η συμμετοχή των εκπαιδευτικών στο Πρόγραμμα eTwinning επηρεάζει θετικά τη δημιουργία συνεργασιών μεταξύ της τάξης τους και άλλων ενδιαφερομένων (π.χ. Δήμοι, ΜΚΟ, Οργανισμοί κ.τ.λ.), όπως φαίνεται στην παρακάτω εικόνα οι απόψεις των εκπαιδευτικών είναι μοιρασμένες, καθώς 138 (ποσοστό 33,9%) δηλώσαν ότι την επηρεάζει λίγο ή καθόλου, 156 (ποσοστό 38,4%) δήλωσαν ότι την επηρεάζει πολύ ή πάρα πολύ, και 113 (ποσοστό 27,8%) δήλωσαν ότι την επηρεάζει αρκετά. Η μέση τιμή των αποκρίσεων διαμορφώθηκε στο 3,11 (1 καθόλου, 2 λίγο, 3 αρκετά, 4 πολύ, 5 πάρα πολύ) με μία τυπική απόκλιση της τάξης του 1,276.

ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΜΕ ΤΡΙΤΟΥΣ

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Καθόλου	48	11,8	11,8	11,8
Λίγο	90	22,1	22,1	33,9
Αρκετά	113	27,8	27,8	61,7
Πολύ	80	19,7	19,7	81,3
Πάρα πολύ	76	18,7	18,7	100,0
Total	407	100,0	100,0	

Εικόνα 48: Το eTwinning επηρεάζει θετικά τη δημιουργία συνεργασιών μεταξύ της τάξης και άλλων ενδιαφερομένων

Για το σκοπό της συγκριτικής αξιολόγησης, έγινε μία ταξινόμηση των χαρακτηριστικών των συνεργατικών ικανοτήτων κατά φθίνουσα σειρά με βάση το βαθμό που επηρεάζονται θετικά από τη συμμετοχή των εκπαιδευτικών στο Πρόγραμμα eTwinning και προέκυψε ο ακόλουθος πίνακας που παρουσιάζεται στην εικόνα 49. Αναφορικά με τις συνεργατικές ικανότητες, η μεγαλύτερη θετική επίδραση εντοπίζεται στον τρόπο που οι εκπαιδευτικοί συνεργάζονται με τους συναδέλφους τους (μ.ό. 3,97 στην κλίμακα από 1-5) και η μικρότερη θετική επίδραση στη δημιουργία συνεργασιών μεταξύ της τάξης και άλλων ενδιαφερομένων (π.χ. Δήμοι, ΜΚΟ, Οργανισμοί κ.τ.λ.) (μ.ό. 3,11 στην κλίμακα από 1-5).

Descriptive Statistics						
	N	Range	Minimum	Maximum	Mean	Std. Deviation
ΟΜΑΔΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ	407	4	1	5	3,97	1,039
ΔΙΑΔΙΚΤΥΑΚΕΣ ΚΟΙΝΟΤΗΤΕΣ	407	4	1	5	3,91	1,053
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΜΑΘΗΤΩΝ	407	4	1	5	3,87	1,043
ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ	407	4	1	5	3,85	1,161
ΧΡΗΣΗ ΚΑΝΑΛΙΩΝ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ	407	4	1	5	3,79	1,089
ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΜΕ ΣΥΝΑΔΕΛΦΟΥΣ	407	4	1	5	3,66	1,116
ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΜΕ ΓΟΝΕΙΣ	407	4	1	5	3,17	1,321
ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΜΕ ΤΡΙΤΟΥΣ	407	4	1	5	3,11	1,276
Valid N (listwise)	407					

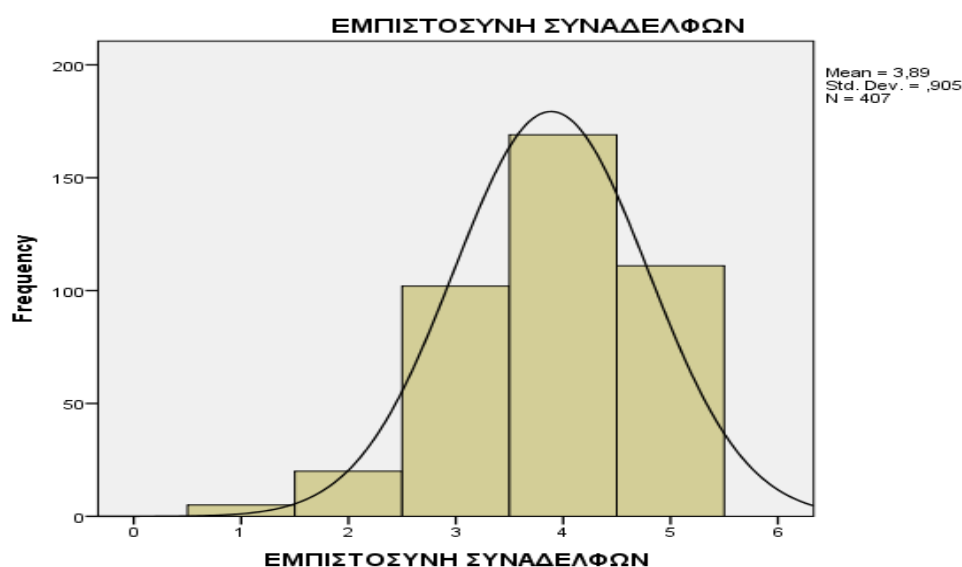
Εικόνα 49: Μέσοι όροι και αποκλίσεις για τα ερωτήματα μέτρησης των συνεργατικών ικανοτήτων

5.3 ΕΚΤΙΜΗΣΗ ΑΥΤΟ-ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑΣ ΤΩΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ

Στη συνέχεια παρουσιάζονται τα αποτελέσματα της έρευνας σχετικά με την εκτίμηση της αυτο-αποτελεσματικότητας των εκπαιδευτικών που συμμετέχουν στο Πρόγραμμα eTwinning. Η ανάλυση έγινε με χρήση του στατιστικού προγράμματος SPSS.

Αναφορικά με το κατά πόσο οι εκπαιδευτικοί που συμμετέχουν στο Πρόγραμμα eTwinning εκτιμούν ότι είναι σε θέση να κερδίζουν την εμπιστοσύνη και την εκτίμηση των συναδέλφων τους, όπως φαίνεται στην παρακάτω εικόνα τα δύο τρίτα περίπου (280 εκπαιδευτικοί, ποσοστό 68,8%) δηλώσαν ότι το επιτυγχάνουν σε πολύ ή πάρα πολύ μεγάλο βαθμό. Ένα μικρό σχετικά ποσοστό (25 εκπαιδευτικοί, ποσοστό 6,1%) δήλωσαν ότι δεν το επιτυγχάνουν καθόλου ή το επιτυγχάνουν σε μικρό βαθμό. Η μέση τιμή των αποκρίσεων διαμορφώθηκε στο 3,89 (1 καθόλου, 2 λίγο, 3 αρκετά, 4 πολύ, 5 πάρα πολύ) με μία τυπική απόκλιση της τάξης του 0,905.

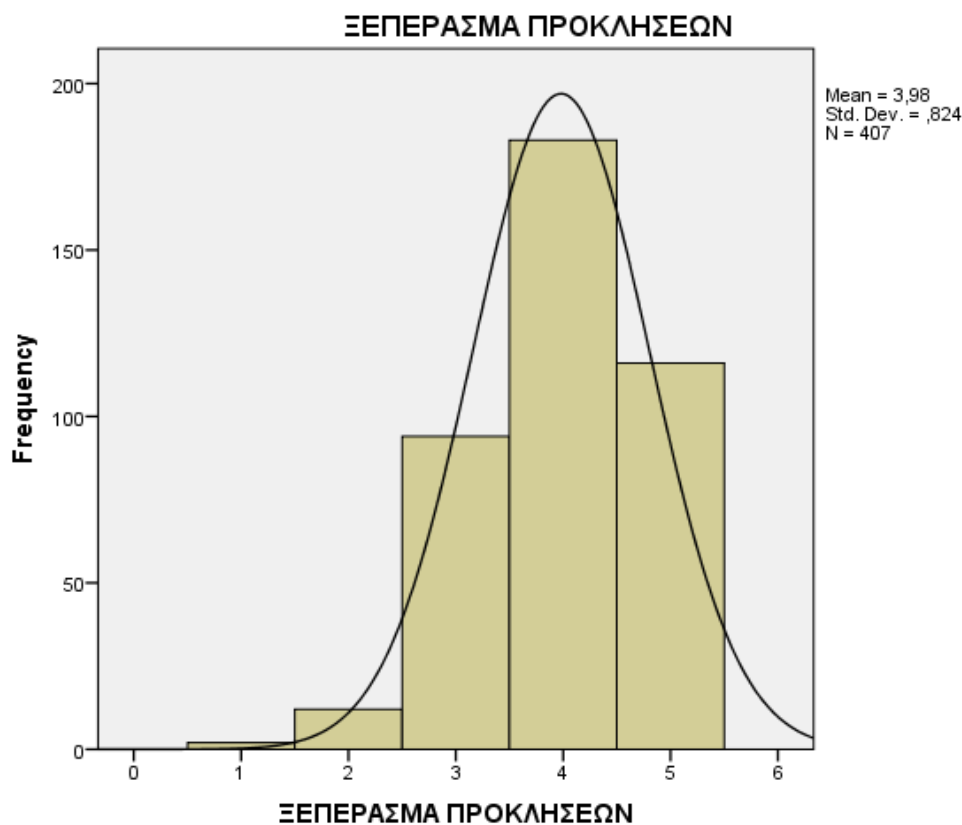
ΕΜΠΙΣΤΟΣΥΝΗ ΣΥΝΑΔΕΛΦΩΝ				
	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Καθόλου	5	1,2	1,2	1,2
Λίγο	20	4,9	4,9	6,1
Αρκετά	102	25,1	25,1	31,2
Πολύ	169	41,5	41,5	72,7
Πάρα πολύ	111	27,3	27,3	100,0
Total	407	100,0	100,0	

Εικόνα 50: Οι εκπαιδευτικοί είναι σε θέση να κερδίζουν την εμπιστοσύνη και την εκτίμηση των συναδέλφων τους

Αναφορικά με το κατά πόσο οι εκπαιδευτικοί που συμμετέχουν στο Πρόγραμμα eTwinning εκτιμούν ότι είναι ικανοί να ξεπερνάνε όλες τις προκλήσεις που συναντούν για την επίτευξη των διδακτικών τους στόχων, όπως φαίνεται στην παρακάτω εικόνα τα τρία τέταρτα περίπου (299 εκπαιδευτικοί, ποσοστό 73,5%) δηλώσαν ότι το επιτυγχάνουν σε πολύ ή πάρα πολύ μεγάλο βαθμό. Ένα μικρό σχετικά ποσοστό (13 εκπαιδευτικοί, ποσοστό 3,4%) δήλωσαν ότι δεν το επιτυγχάνουν καθόλου ή το επιτυγχάνουν σε μικρό βαθμό. Η μέση τιμή των αποκρίσεων διαμορφώθηκε στο 3,98 (1 καθόλου, 2 λίγο, 3 αρκετά, 4 πολύ, 5 πάρα πολύ) με μία τυπική απόκλιση της τάξης του 0,824.

ΞΕΠΕΡΑΣΜΑ ΠΡΟΚΛΗΣΕΩΝ				
	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Καθόλου	2	,5	,5	,5
Λίγο	12	2,9	2,9	3,4
Αρκετά	94	23,1	23,1	26,5
Πολύ	183	45,0	45,0	71,5
Πάρα πολύ	116	28,5	28,5	100,0
Total	407	100,0	100,0	

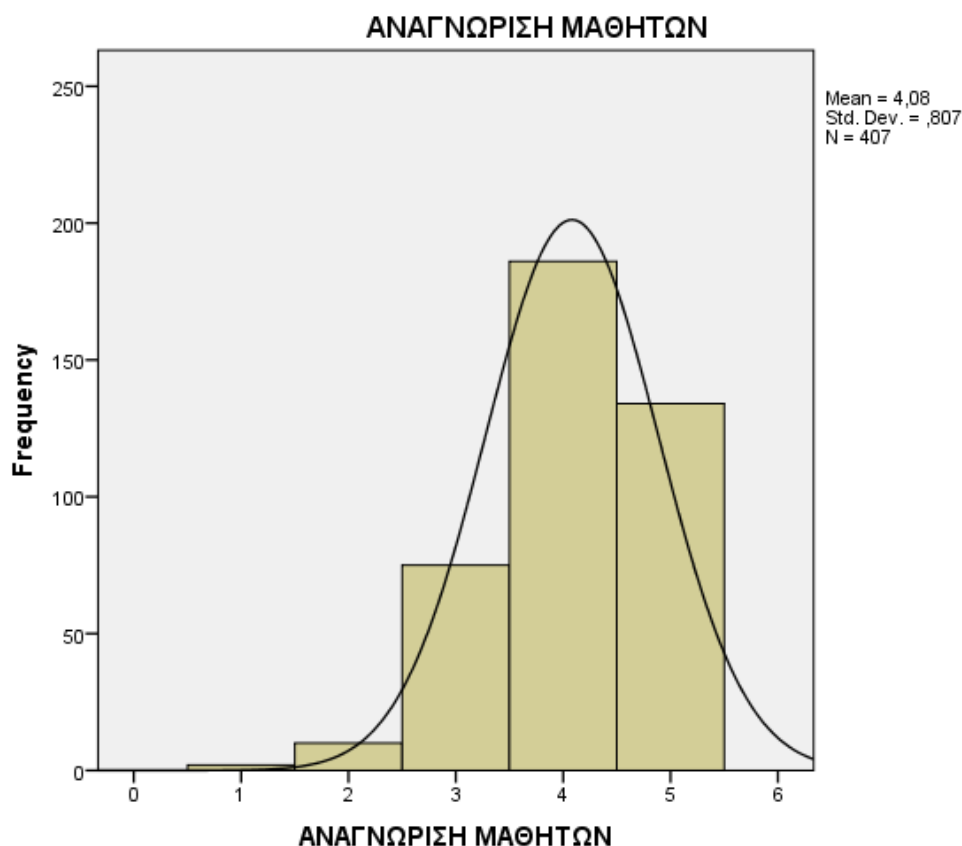

Εικόνα 51: Οι εκπαιδευτικοί είναι ικανοί να ξεπερνάνε όλες τις προκλήσεις που συναντούν για την επίτευξη των διδακτικών τους στόχων

Αναφορικά με το κατά πόσο οι εκπαιδευτικοί που συμμετέχουν στο Πρόγραμμα eTwinning εκτιμούν ότι είναι ικανοί να λαμβάνουν αναγνώριση και εκτίμηση από τους μαθητές τους, όπως φαίνεται στην παρακάτω εικόνα τα τρία τέταρτα περίπου (320 εκπαιδευτικοί, ποσοστό 78,6%) δηλώσαν ότι το επιτυγχάνουν σε πολύ ή πάρα πολύ μεγάλο βαθμό. Ένα μικρό σχετικά ποσοστό (12 εκπαιδευτικοί, ποσοστό 3,4%) δήλωσαν ότι δεν το επιτυγχάνουν καθόλου ή το επιτυγχάνουν σε μικρό βαθμό. Η μέση τιμή των αποκρίσεων διαμορφώθηκε στο 4,08 (1 καθόλου, 2 λίγο, 3 αρκετά, 4 πολύ, 5 πάρα πολύ) με μία τυπική απόκλιση της τάξης του 0,807.

ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΗ ΜΑΘΗΤΩΝ

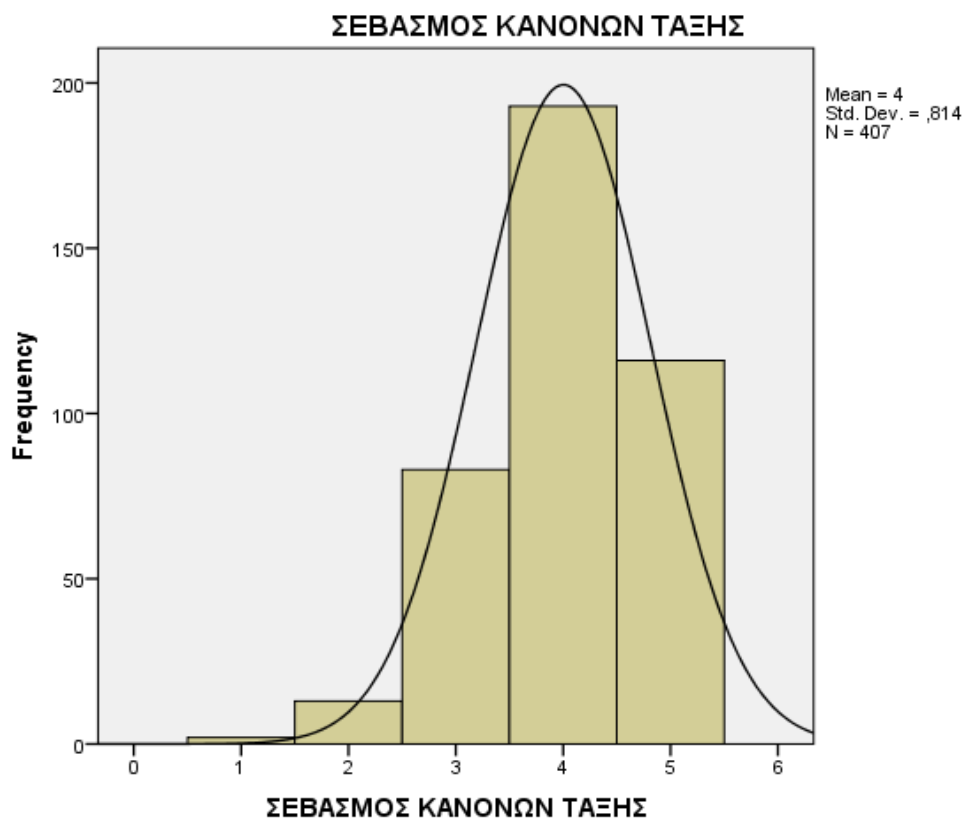
	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Καθόλου	2	,5	,5	,5
Λίγο	10	2,5	2,5	2,9
Αρκετά	75	18,4	18,4	21,4
Πολύ	186	45,7	45,7	67,1
Πάρα πολύ	134	32,9	32,9	100,0
Total	407	100,0	100,0	

Εικόνα 52: Οι εκπαιδευτικοί είναι ικανοί να λαμβάνουν αναγνώριση και εκτίμηση από τους μαθητές τους

Αναφορικά με το κατά πόσο οι εκπαιδευτικοί που συμμετέχουν στο Πρόγραμμα eTwinning εκτιμούν ότι έχουν την ικανότητα να κάνουν τους μαθητές τους να σέβονται τους κανόνες και τους κώδικες συμπεριφοράς στην τάξη, όπως φαίνεται στην παρακάτω εικόνα τα τρία τέταρτα περίπου (309 εκπαιδευτικοί, ποσοστό 75,9%) δηλώσαν ότι το επιτυγχάνουν σε πολύ ή πάρα πολύ μεγάλο βαθμό. Ένα μικρό σχετικά ποσοστό (15 εκπαιδευτικοί, ποσοστό 3,7%) δήλωσαν ότι δεν το επιτυγχάνουν καθόλου ή το επιτυγχάνουν σε μικρό βαθμό. Η μέση τιμή των αποκρίσεων διαμορφώθηκε στο 4 (1 καθόλου, 2 λίγο, 3 αρκετά, 4 πολύ, 5 πάρα πολύ) με μία τυπική απόκλιση της τάξης του 0,814.

ΣΕΒΑΣΜΟΣ ΚΑΝΟΝΩΝ ΤΑΞΗΣ				
	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Καθόλου	2	,5	,5	,5
Λίγο	13	3,2	3,2	3,7
Αρκετά	83	20,4	20,4	24,1
Πολύ	193	47,4	47,4	71,5
Πάρα πολύ	116	28,5	28,5	100,0
Total	407	100,0	100,0	

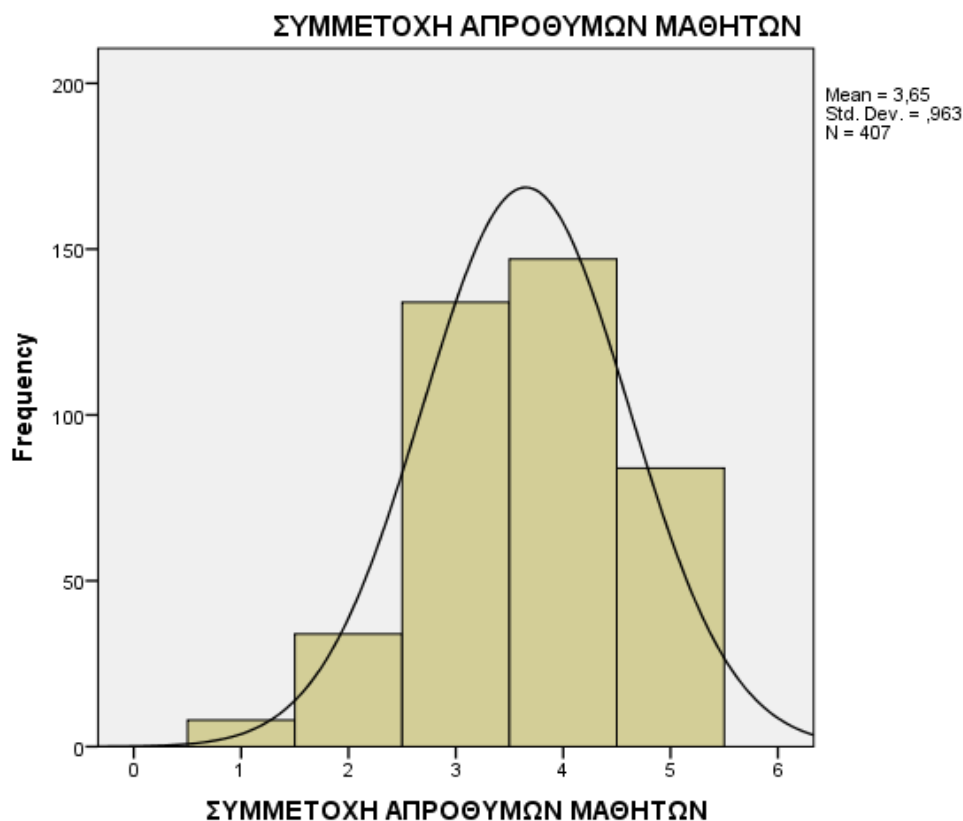

Εικόνα 53: Οι εκπαιδευτικοί έχουν την ικανότητα να κάνουν τους μαθητές τους να σέβονται τους κανόνες και τους κώδικες συμπεριφοράς

Αναφορικά με το κατά πόσο οι εκπαιδευτικοί που συμμετέχουν στο Πρόγραμμα eTwinning εκτιμούν ότι έχουν την ικανότητα να εμπλέξουν με επιτυχία ακόμη και τους πιο απρόθυμους και δύσκολους μαθητές στις δραστηριότητες της τάξης, όπως φαίνεται στην παρακάτω η πλειοψηφία των εκπαιδευτικών (231 εκπαιδευτικοί, ποσοστό 56,7%) δηλώσαν ότι το επιτυγχάνουν σε πολύ ή πάρα πολύ μεγάλο βαθμό. Ένα μικρό σχετικά ποσοστό (42 εκπαιδευτικοί, ποσοστό 10,3%) δήλωσαν ότι δεν το επιτυγχάνουν καθόλου ή το επιτυγχάνουν σε μικρό βαθμό. Η μέση τιμή των αποκρίσεων διαμορφώθηκε στο 3,65 (1 καθόλου, 2 λίγο, 3 αρκετά, 4 πολύ, 5 πάρα πολύ) με μία τυπική απόκλιση της τάξης του 0,963.

ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΑΠΡΟΘΥΜΩΝ ΜΑΘΗΤΩΝ

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Καθόλου	8	2,0	2,0	2,0
Λίγο	34	8,4	8,4	10,3
Αρκετά	134	32,9	32,9	43,2
Πολύ	147	36,1	36,1	79,4
Πάρα πολύ	84	20,6	20,6	100,0
Total	407	100,0	100,0	

Εικόνα 54: Οι εκπαιδευτικοί έχουν την ικανότητα να εμπλέξουν με επιτυχία ακόμη και τους πιο απρόθυμους και δύσκολους μαθητές

Για το σκοπό της συγκριτικής αξιολόγησης, έγινε μία ταξινόμηση των χαρακτηριστικών της αυτο-αποτελεσματικότητας κατά φθίνουσα σειρά με βάση το βαθμό που επηρεάζονται θετικά από τη συμμετοχή των εκπαιδευτικών στο Πρόγραμμα eTwinning και προέκυψε ο ακόλουθος πίνακας που παρουσιάζεται στην εικόνα 55. Αναφορικά με την αυτο-αποτελεσματικότητα, η μεγαλύτερη θετική επίδραση εντοπίζεται στην αναγνώριση και εκτίμηση που λαμβάνουν οι εκπαιδευτικοί από τους μαθητές τους (μ.ό. 4,08 στην κλίμακα από 1-5) και η μικρότερη θετική επίδραση στην ικανότητά τους να εμπλέξουν με επιτυχία ακόμη και τους πιο απρόθυμους και δύσκολους μαθητές στις δραστηριότητες της τάξης (μ.ό. 3,65 στην κλίμακα από 1-5).

Descriptive Statistics						
	N	Range	Minimum	Maximum	Mean	Std. Deviation
ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΗ ΜΑΘΗΤΩΝ	407	4	1	5	4,08	,807
ΣΕΒΑΣΜΟΣ ΚΑΝΟΝΩΝ ΤΑΞΗΣ	407	4	1	5	4,00	,814
ΞΕΠΕΡΑΣΜΑ ΠΡΟΚΛΗΣΕΩΝ	407	4	1	5	3,98	,824
ΕΜΠΙΣΤΟΣΥΝΗ ΣΥΝΑΔΕΛΦΩΝ	407	4	1	5	3,89	,905
ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΑΠΡΟΘΥΜΩΝ ΜΑΘΗΤΩΝ	407	4	1	5	3,65	,963
Valid N (listwise)	407					

Εικόνα 55: Μέσοι όροι και αποκλίσεις για τα ερωτήματα μέτρησης της αυτο-αποτελεσματικότητας των εκπαιδευτικών

5. 4 ΑΝΑΛΥΣΗ ΜΟΝΤΕΛΩΝ ΔΟΜΙΚΩΝ ΕΞΙΣΩΣΕΩΝ - SEM

Για την εγκυρότητα και αξιοπιστία του ερωτηματολογίου έγινε πριν τη συλλογή των δεδομένων σχετική βιβλιογραφική έρευνα, αναζητήθηκαν ερωτηματολόγια των οποίων η εγκυρότητα και αξιοπιστία είχε επιβεβαιωθεί σε προηγούμενες έρευνες και έγινε πιλοτική εφαρμογή του ερωτηματολογίου για να μετρηθεί ο δείκτης Cronbach Alpha. Μετά την συλλογή των δεδομένων ακολούθησε η ανάλυση του ερευνητικού μοντέλου μέσω της μεθοδολογίας των δομικών μοντέλων εξισώσεων (Structural Equation Modeling - SEM), ώστε να ενισχυθεί περαιτέρω η εγκυρότητα και αξιοπιστία της έρευνας. Καθότι οι μεταβλητές του μοντέλου δεν είναι δυνατόν να μετρηθούν με ακρίβεια, η μέθοδος αυτή αντιμετωπίζει το πρόβλημα των λαθών που προκύπτουν στις μετρήσεις (Anderson & Gerbing, 1988).

Η ανάλυση έγινε με το λογισμικό SPSS AMOS και τα αποτελέσματα που διακρίνονται στις εικόνες 53, 54 και 55 υποστηρίζουν την καταλληλότητα του ερευνητικού μοντέλου. Διάφοροι ερευνητές έχουν προτείνει τη χρήση του δείκτη CMIN/DF ως ένδειξη καταλληλότητας, και έχουν προτείνει την υιοθέτηση ενός σχετικού ορίου διακύμανσης από το 2 έως το 5 στην τιμή του δείκτη (Marsh & Hocevar, 1985). Επομένως, η τιμή 4,923 για τον δείκτη CMIN/DF του μοντέλου είναι εντός των αποδεκτών ορίων. Σύμφωνα με τον Rigdon (1996), δύο επιπλέον δείκτες της ανάλυσης SEM που είναι δημοφιλείς ανάμεσα σε ερευνητές είναι ο RMSEA (Root Mean Square Error of Approximation) και ο CFI (Confirmatory Fit Index). Οι αποδεκτές τιμές του δείκτη RMSEA για ένα κατάλληλο ερευνητικό μοντέλο είναι κατά τους MacCallum et al. (1996) από 0,05 έως 0,1 και οι αποδεκτές τιμές για τον δείκτη CFI είναι από 0,9 και πάνω (Hu & Bentler, 1990), επομένως η ανάλυση SEM δείχνει ότι το ερευνητικό μοντέλο μπορεί να γίνει αποδεκτό. Τέλος, τα παραγοντικά φορτία (factor loadings) είναι εντός των προτεινόμενων ορίων, καθότι είναι μεγαλύτερα του 0,7.

Αναφορικά με τις τρεις υποθέσεις του ερευνητικού μοντέλου, η ανάλυση SEM τις επαληθεύει και τις 3, καθότι οι συσχετίσεις εμφανίζονται και στις 3 περιπτώσεις ως στατιστικά σημαντικές (** $p < 0.001$).

H1: Η συμμετοχή των εκπαιδευτικών στο Πρόγραμμα eTwinning βελτιώνει τις ψηφιακές τους ικανότητες

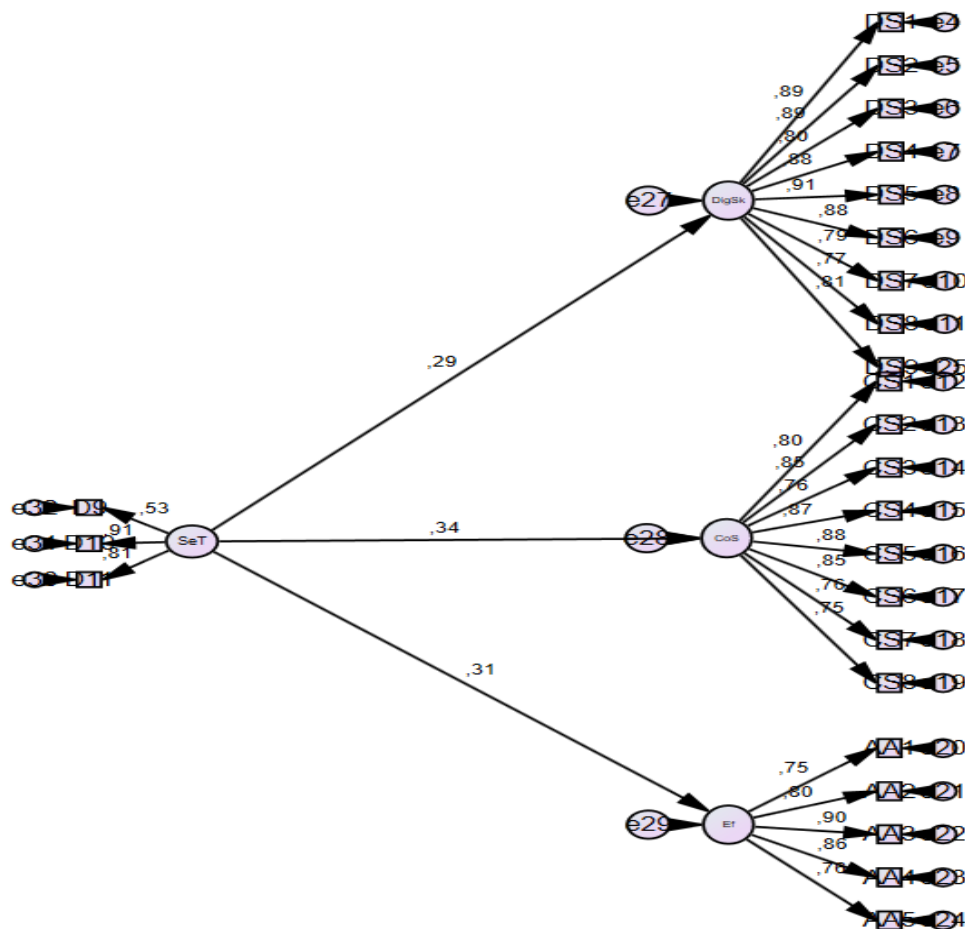
Επιβεβαιώνεται μέσα από την δομική ανάλυση του μοντέλου η υπόθεση, ότι όσο μεγαλύτερη είναι η ένταση της συμμετοχής των εκπαιδευτικών στο Πρόγραμμα eTwinning τόσο περισσότερο βελτιώνονται οι ψηφιακές τους ικανότητες.

H2: Η συμμετοχή των εκπαιδευτικών στο Πρόγραμμα eTwinning βελτιώνει τις συνεργατικές τους ικανότητες

Επιβεβαιώνεται μέσα από την δομική ανάλυση του μοντέλου η υπόθεση, ότι όσο μεγαλύτερη είναι η ένταση της συμμετοχής των εκπαιδευτικών στο Πρόγραμμα eTwinning τόσο περισσότερο βελτιώνονται οι συνεργατικές τους ικανότητες.

H3: Η συμμετοχή των εκπαιδευτικών στο Πρόγραμμα eTwinning βελτιώνει την εκτιμώμενη αυτο-αποτελεσματικότητά τους

Επιβεβαιώνεται μέσα από την δομική ανάλυση του μοντέλου η υπόθεση, ότι όσο μεγαλύτερη είναι η ένταση της συμμετοχής των εκπαιδευτικών στο Πρόγραμμα eTwinning τόσο υψηλότερη είναι η εκτίμηση της αυτο-αποτελεσματικότητάς τους.

Εικόνα 56: Μοντέλο Μέτρησης SEM AMOS

Model Fit Summary

CMIN

Model	NPAR	CMIN	DF	P	CMIN/DF
Default model	81	1201,146	244	,000	4,923
Saturated model	325	,000	0		
Independence model	25	9652,545	300	,000	32,175

RMR, GFI

Model	RMR	GFI	AGFI	PGFI
Default model	,355	,820	,761	,616
Saturated model	,000	1,000		
Independence model	1,430	,139	,067	,128

Baseline Comparisons

Model	NFI Delta1	RFI rho1	IFI Delta2	TLI rho2	CFI
Default model	,876	,847	,898	,874	,898
Saturated model	1,000		1,000		1,000
Independence model	,000	,000	,000	,000	,000

Parsimony-Adjusted Measures

Model	PRATIO	PNFI	PCFI
Default model	,813	,712	,730
Saturated model	,000	,000	,000
Independence model	1,000	,000	,000

NCP

Model	NCP	LO 90	HI 90
Default model	957,146	852,794	1069,005
Saturated model	,000	,000	,000
Independence model	9352,545	9035,042	9676,393

FMIN

Model	FMIN	F0	LO 90	HI 90
Default model	2,958	2,358	2,100	2,633
Saturated model	,000	,000	,000	,000
Independence model	23,775	23,036	22,254	23,833

RMSEA

Model	RMSEA	LO 90	HI 90	PCLOSE
Default model	,098	,093	,104	,000
Independence model	,277	,272	,282	,000

Εικόνα 57: Δείκτες καλής προσαρμογής SEM AMOS

Regression Weights: (Group number 1 - Default model)

			Estimate	S.E.	C.R.	P
DigitalSkills	<---	SET (Participation)	,089	,016	5,768	***
CoopSkills	<---	SET (Participation)	,125	,020	6,350	***
Effectiveness	<---	SET (Participation)	,086	,015	5,571	***
ΨΗΦ_ΔΕΞ1	<---	DigitalSkills	1,000			
ΨΗΦ_ΔΕΞ2	<---	DigitalSkills	1,062	,039	27,236	***
ΨΗΦ_ΔΕΞ3	<---	DigitalSkills	1,131	,057	19,777	***
ΨΗΦ_ΔΕΞ4	<---	DigitalSkills	1,057	,053	19,912	***
ΨΗΦ_ΔΕΞ5	<---	DigitalSkills	1,071	,049	21,970	***
ΨΗΦ_ΔΕΞ6	<---	DigitalSkills	1,151	,061	18,951	***
ΨΗΦ_ΔΕΞ7	<---	DigitalSkills	1,493	,083	17,976	***
ΨΗΦ_ΔΕΞ8	<---	DigitalSkills	1,466	,083	17,697	***
ΨΗΦ_ΔΕΞ9	<---	DigitalSkills	1,104	,082	13,505	***
ΣΥΝ_ΔΕΞ1	<---	CoopSkills	1,000			
ΣΥΝ_ΔΕΞ2	<---	CoopSkills	1,027	,053	19,405	***
ΣΥΝ_ΔΕΞ3	<---	CoopSkills	1,001	,065	15,505	***
ΣΥΝ_ΔΕΞ4	<---	CoopSkills	1,020	,058	17,626	***
ΣΥΝ_ΔΕΞ5	<---	CoopSkills	1,087	,056	19,490	***
ΣΥΝ_ΔΕΞ6	<---	CoopSkills	1,037	,105	9,842	***
ΣΥΝ_ΔΕΞ7	<---	CoopSkills	1,067	,116	9,221	***
ΣΥΝ_ΔΕΞ8	<---	CoopSkills	1,014	,111	9,158	***
ΑΥΤΟ_ΑΠΟΤ1	<---	Effectiveness	1,000			
ΑΥΤΟ_ΑΠΟΤ2	<---	Effectiveness	,964	,058	16,580	***
ΑΥΤΟ_ΑΠΟΤ3	<---	Effectiveness	1,065	,056	18,952	***
ΑΥΤΟ_ΑΠΟΤ4	<---	Effectiveness	1,030	,057	18,119	***
ΑΥΤΟ_ΑΠΟΤ5	<---	Effectiveness	1,070	,068	15,655	***
ΑΡ_ΕΡΓΩΝ_ΣΥΝΤ	<---	SET (Participation)	1,000			
ΑΡ_ΕΡΓΩΝ_ΣΥΜ	<---	SET (Participation)	2,300	,151	15,237	***
ΑΡ_ΕΤΩΝ_ΣΥΜ	<---	SET (Participation)	1,116	,106	10,492	***

Εικόνα 58: Ανάλυση παλινδρόμησης SEM AMOS

5 ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ - ΕΠΙΛΟΓΟΣ

Η παρούσα έρευνα είχε ως στόχο να διερευνήσει τα οφέλη που προκύπτουν για τους εκπαιδευτικούς της ελληνικής Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης που συμμετέχουν στο Πρόγραμμα eTwinning. Το eTwinning αποτελεί μία δυναμική κοινότητα των σχολείων της Ευρώπης καθώς και γειτονικών συνεργαζόμενων χωρών, η οποία χρηματοδοτείται ως δράση από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή κάτω από την ομπρέλα του Προγράμματος Erasmus+. Στα 16 χρόνια ύπαρξής του έχει εμπλέξει περισσότερους από 800.000 εκπαιδευτικούς από περισσότερα από 200.000 σχολεία και μέσω της πλατφόρμας του έχουν υλοποιηθεί έως τον Ιούλιο του 2020 πάνω από 93.000 έργα (Licht et al., 2020). Βασικός του στόχος είναι η ενθάρρυνση των σχολείων της Ευρώπης και των εκπαιδευτικών τους να αναπτύξουν μεταξύ τους συνεργασίες κάνοντας χρήση των Τεχνολογιών της Πληροφορικής και της Επικοινωνίας (ΤΠΕ) μέσω της κατάλληλης υποδομής που τους παρέχεται (διαδικτυακά εργαλεία και υπηρεσίες, γενικότερη υποστήριξη).

Στο πλαίσιο της παρακολούθησης της πορείας του Προγράμματος από την Κεντρική Υπηρεσία Υποστήριξης CSS (Central Support Service) του eTwinning, υπήρξε ανατροφοδότηση από συμμετέχοντες εκπαιδευτικούς σχετικά με το κατά πόσο βελτιώνονται οι ψηφιακές τους ικανότητες και οι συνεργατικές τους ικανότητες μέσα από τη διαδικασία της συμμετοχής τους σε έργα eTwinning που υλοποιούνται στο πλαίσιο του Προγράμματος. Για το σκοπό αυτό πραγματοποιήθηκαν από την Κεντρική Υπηρεσία Υποστήριξης CSS πανευρωπαϊκές έρευνες, οι οποίες ανέδειξαν την θετική επίδραση του eTwinning στις ψηφιακές, συνεργατικές και παιδαγωγικές ικανότητες των εκπαιδευτικών (Pateraki, 2018a; Kearney, 2016), σε εθνικό όμως επίπεδο δεν έχουν διερευνηθεί επαρκώς οι παράμετροι αυτές. Αυτό όμως είναι σημαντικό να γίνει, διότι η βελτίωση που σημειώνεται εξαρτάται και από το σημείο αφετηρίας, από τη στιγμή που η κάθε χώρα διαθέτει το δικό της εκπαιδευτικό σύστημα με διαφοροποιήσεις ως προς τις υποδομές και ως προς το επίπεδο των ικανοτήτων των εκπαιδευτικών που το πλαισιώνουν. Μία ποιοτική έρευνα με συνεντεύξεις που έγινε για παράδειγμα στην Τουρκία (Akdemir, 2017) δεν μπόρεσε να διαπιστώσει ιδιαίτερη επίδραση του eTwinning στις ψηφιακές ικανότητες των εκπαιδευτικών. Όσον αφορά στην Ελλάδα, υπάρχουν λιγιστές έρευνες που έχουν πραγματοποιηθεί με αντικείμενο το eTwinning. Μία έρευνα εξετάζει την αξιοποίηση των συνεργατικών δράσεων του eTwinning στην Πρωτοβάθμια Εκπαίδευση, χρησιμοποιώντας ένα δείγμα 99

εκπαιδευτικών της δημόσιας εκπαίδευσης (Μπούκλα, 2018). Μία άλλη έρευνα ασχολείται με το eTwinning και την επαγγελματική ανάπτυξη των εκπαιδευτικών κάνοντας χρήση ενός δείγματος 31 εκπαιδευτικών από την Περιφέρεια της Δυτικής Ελλάδας (Γιωτόπουλος, 2018). Μία τρίτη έρευνα εξετάζει τις αντιλήψεις εκπαιδευτικών της Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης για το Πρόγραμμα eTwinning, μέσα από ένα δείγμα 281 εκπαιδευτικών, εκ των οποίων οι 137 ήταν eTwinners (Γαύρου, 2020).

Καθότι οι ψηφιακές και συνεργατικές ικανότητες θεωρούνται πολύ σημαντικές ικανότητες που θα πρέπει να διαθέτει ένας εκπαιδευτικός για να ανταποκριθεί στις σύγχρονες εκπαιδευτικές ανάγκες (Cabero-Almenara, 2020), η βελτίωση των ικανοτήτων αυτών μέσω της συμμετοχής στο Πρόγραμμα eTwinning θα μπορούσε δυνητικά να έχει θετικό αντίκτυπο και στην εκτίμηση της αυτο-αποτελεσματικότητας των εκπαιδευτικών. Δεδομένου ότι η αυτο-αποτελεσματικότητα αποτελεί σύμφωνα με τον Bandura (1977) βασικό στοιχείο παρακίνησης, και η θετική της επίδραση ειδικά για το χώρο της εκπαίδευσης έχει επιβεβαιωθεί από διάφορες μελέτες (Barni et al., 2019; Klassen & Tze, 2014; Tschannen-Moran & Woolfolk-Hoy, 2001), θα είχε αξία να διερευνηθεί αν η υλοποίηση και η συμμετοχή εκπαιδευτικών σε έργα eTwinning συμβάλλει θετικά στην εκτίμηση της αυτο-αποτελεσματικότητάς τους.

Με βάση τα παραπάνω αναπτύχθηκε ένα ερευνητικό μοντέλο που εξετάζει την βελτίωση των ψηφιακών ικανοτήτων, την βελτίωση των συνεργατικών ικανοτήτων και την βελτίωση της αυτο-αποτελεσματικότητας των εκπαιδευτικών ως απόρροια της συμμετοχής τους στο Πρόγραμμα eTwinning. Για να διερευνηθεί η εγκυρότητα και η καταλληλότητα του μοντέλου έγινε εφαρμογή του στο χώρο της ελληνικής Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης και μέσω ενός ερωτηματολογίου, στο οποίο ανταποκρίθηκαν 407 εκπαιδευτικοί που συμμετέχουν ή έχουν συμμετάσχει στο παρελθόν στο Πρόγραμμα eTwinning, και συγκεντρώθηκαν τα σχετικά δεδομένα. Η ανάλυση των απαντήσεων μέσω της μεθοδολογίας των μοντέλων δομικών εξισώσεων SEM (Structural Equation Modeling) κατέδειξε την καταλληλότητα και την εγκυρότητα του ερευνητικού μοντέλου και επιβεβαίωσε τις τρεις ερευνητικές υποθέσεις που είχαν τεθεί.

Ως προς τον άξονα των ψηφιακών ικανοτήτων, επιβεβαιώθηκε η στατιστικά σημαντική συσχέτιση του με την συμμετοχή των εκπαιδευτικών στο Πρόγραμμα eTwinning. Όσο

μεγαλύτερη είναι η συμμετοχή τους στο Πρόγραμμα, η οποία μπορεί να εκφράζεται με τον αριθμό των έργων στα οποία έχουν συμμετάσχει, με τον αριθμό των έργων τα οποία έχουν συντονίσει και με τον αριθμό ετών εμπειρίας στο Πρόγραμμα, τόσο περισσότερο εκτιμούν ότι έχουν βελτιωθεί οι ψηφιακές τους ικανότητες. Πιο συγκεκριμένα, η πλειοψηφία των εκπαιδευτικών -τόσο της Πρωτοβάθμιας όσο της Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης- εκτιμά ότι βελτιώνεται πολύ ως πάρα πολύ: α) η χρήση ΤΠΕ στο πλαίσιο της διδασκαλίας του μαθήματός τους, β) η χρήση ψηφιακών πηγών (π.χ. εκπαιδευτικές ιστοσελίδες, web tools, blogs, wikis) στο πλαίσιο της διδασκαλίας του μαθήματός τους, γ) η χρήση ΤΠΕ από τους μαθητές για τις ανάγκες του μαθήματος, δ) η εξοικείωσή των εκπαιδευτικών με λογισμικά (π.χ. εφαρμογές Office όπως Word, Powerpoint) που εμπλουτίζουν τη διδασκαλία τους, ε) η εξοικείωσή τους με τη χρήση πολυμέσων (βίντεο, εικόνα, ήχος) που εμπλουτίζουν τη διδασκαλία τους, στ) η εξοικείωσή τους με τη χρήση υπηρεσιών διαδικτύου (email, web, μέσα κοινωνικής δικτύωσης, διαδικτυακές κοινότητες κ.τ.λ.) που εμπλουτίζουν τη διδασκαλία τους, ζ) η εξοικείωσή τους με ηθικά και νομικά ζητήματα που σχετίζονται με τη χρήση υπηρεσιών διαδικτύου (email, web, μέσα κοινωνικής δικτύωσης, διαδικτυακές κοινότητες κ.τ.λ.), καθώς και η) η εξοικείωσή τους με την προστασία δεδομένων, τα πνευματικά δικαιώματα και την υπεύθυνη χρήση υλικού που βρίσκεται στο διαδίκτυο. Επιπλέον, το 90% περίπου των εκπαιδευτικών έκριναν ότι η ενασχόλησή τους με το Πρόγραμμα eTwinning τους βοηθάει από αρκετά έως πάρα πολύ να ανταποκριθούν στις απαιτήσεις της εξ αποστάσεως εκπαίδευσης, η οποία αποτέλεσε τον βασικό τρόπο διεξαγωγής της εκπαιδευτικής διαδικασίας κατά τη διάρκεια της έξαρσης της τρέχουσας πανδημίας COVID-19. Συμπερασματικά, τα αποτελέσματα της έρευνας καταδεικνύουν τον ρόλο που μπορεί να διαδραματίσει το eTwinning στην κατεύθυνση της βελτίωσης των ψηφιακών ικανοτήτων των εκπαιδευτικών, η σημασία των οποίων αποκτά ολοένα μεγαλύτερο βάρος στη σύγχρονη εκπαιδευτική διαδικασία, λόγω των τεχνολογικών εξελίξεων και του ψηφιακού μετασχηματισμού της κοινωνίας καθώς και λόγω της αναγκαιότητας της υλοποίησης του μοντέλου της εξ αποστάσεως εκπαίδευσης.

Ως προς το σκέλος των συνεργατικών ικανοτήτων, επιβεβαιώθηκε επίσης η στατιστικά σημαντική συσχέτισή του με την συμμετοχή των εκπαιδευτικών στο Πρόγραμμα eTwinning. Όσο μεγαλύτερη είναι η συμμετοχή τους στο Πρόγραμμα, η οποία μπορεί να εκφράζεται με τον αριθμό των έργων στα οποία έχουν συμμετάσχει, με τον αριθμό των έργων τα οποία έχουν συντονίσει και με τον αριθμό ετών εμπειρίας στο

Πρόγραμμα, τόσο περισσότερο εκτιμούν ότι έχουν βελτιωθεί οι συνεργατικές τους ικανότητες. Πιο συγκεκριμένα, η πλειοψηφία των εκπαιδευτικών -τόσο της Πρωτοβάθμιας όσο της Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης- εκτιμά ότι βελτιώνεται πολύ ως πάρα πολύ: α) ο τρόπος που συνεργάζονται με τους συναδέλφους τους, β) η συμμετοχή και συνεργασία τους με άλλους συναδέλφους σε διαδικτυακές κοινότητες εκπαιδευτικών, γ) η συμμετοχή τους σε διαδικτυακές ευκαιρίες για επαγγελματική ανάπτυξη (π.χ. MOOC (Massive Open Online Course), διαδικτυακά σεμινάρια μάθησης), δ) η χρήση τεχνολογικών εργαλείων για ομαδική εργασία, για συνεργατικές διαδικασίες και για την κοινή δημιουργία πόρων, γνώσεων και περιεχομένου, ε) ο τρόπος που οργανώνουν τους μαθητές τους σε μια συνεργατική δραστηριότητα, καθώς και στ) η χρήση διαφορετικών διαδικτυακών καναλιών επικοινωνίας και συνεργατικών χώρων για να συνεργαστούν με τους μαθητές τους. Επιπλέον, η πλειοψηφία των εκπαιδευτικών εκτιμά ότι βελτιώνεται από αρκετά έως πάρα πολύ: α) η συνεργασία τους με τους γονείς των μαθητών τους για να τους εμπλέξουν σε δραστηριότητες στην τάξη, και β) η δημιουργία συνεργασιών μεταξύ της τάξης τους και άλλων ενδιαφερομένων (π.χ. Δήμοι, ΜΚΟ, Οργανισμοί κ.τ.λ.).

Επομένως, τα αποτελέσματα της έρευνας αναδεικνύουν το όφελος που έχει η συμμετοχή των εκπαιδευτικών στο Πρόγραμμα eTwinning στην καλλιέργεια των συνεργατικών τους ικανοτήτων. Μέσα από συνεργασίες μεταξύ εκπαιδευτικών από διάφορα σχολεία της Ευρώπης μπορεί να αναπτυχθούν συνέργειες και να βελτιωθεί η ποιότητα της εκπαιδευτικής εμπειρίας που προσφέρεται στους μαθητές τους. Επιπλέον, η συνεργατικότητα παίζει σημαντικό ρόλο για τη δικτύωση των εκπαιδευτικών, η οποία με τη σειρά της ενισχύει την αίσθηση ότι αποτελούν μέλη μιας επαγγελματικής κοινότητας και συνεισφέρει στην άντληση προσωπικής ικανοποίησης από την εργασία. Σύμφωνα με τη διεθνή έρευνα του ΟΟΣΑ (Οργανισμός Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης) για θέματα διδασκαλίας και μάθησης TALIS (Teaching and Learning International Survey), οι συνεργατικές ικανότητες αποτελούν έναν από τους πέντε πυλώνες του επαγγελματικού προφίλ των εκπαιδευτικών (OECD, 2020). Επομένως, επιβεβαιώνεται και από αυτή τη σκοπιά ο σημαντικός ρόλος του eTwinning, καθότι ενισχύει τις συνεργατικές ικανότητες των εκπαιδευτικών, οι οποίες συμβάλλουν ποικιλοτρόπως στην αναβάθμιση της ποιότητας της εκπαιδευτικής διαδικασίας και στην επαγγελματική εξέλιξη των εκπαιδευτικών.

Εξετάζοντας το τρίτο σκέλος των οφελών του eTwinning, τα ευρήματα της έρευνας επιβεβαίωσαν τη στατιστικά σημαντική συσχέτιση μεταξύ της αυτο-αποτελεσματικότητας των εκπαιδευτικών και της συμμετοχή τους στο Πρόγραμμα eTwinning. Όσο μεγαλύτερη είναι η συμμετοχή των εκπαιδευτικών στο Πρόγραμμα, η οποία μπορεί να εκφράζεται με τον αριθμό των έργων στα οποία έχουν συμμετάσχει, με τον αριθμό των έργων τα οποία έχουν συντονίσει και με τον αριθμό ετών εμπειρίας στο Πρόγραμμα, τόσο αυξάνεται η εκτίμηση της αυτο-αποτελεσματικότητάς τους. Πιο συγκεκριμένα, η πλειοψηφία των εκπαιδευτικών -τόσο της Πρωτοβάθμιας όσο της Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης- εκτιμούν ότι η συμμετοχή τους στο Πρόγραμμα eTwinning επηρεάζει θετικά σε μεγάλο ή πολύ μεγάλο βαθμό την ικανότητά τους: α) να κερδίζουν την εμπιστοσύνη και την εκτίμηση των συναδέλφων τους, β) να ξεπερνάνε τις προκλήσεις που συναντούν για την επίτευξη των διδακτικών τους στόχων, γ) να λαμβάνουν αναγνώριση και εκτίμηση από τους μαθητές τους, δ) να κάνουν τους μαθητές τους να σέβονται τους κανόνες και τους κώδικες συμπεριφοράς στην τάξη, και ε) να εμπλέκουν με επιτυχία ακόμη και τους πιο απρόθυμους και δύσκολους μαθητές στις δραστηριότητες της τάξης. Από τα παραπάνω συνάγεται ότι το eTwinning πέραν του ότι επιτυγχάνει τους στόχους της βελτίωσης των ψηφιακών και συνεργατικών ικανοτήτων των εκπαιδευτικών, συμβάλλει σε σημαντικό βαθμό και στην γενικότερη βελτίωση της εκτίμησης της αυτο-αποτελεσματικότητάς τους στο πλαίσιο του εκπαιδευτικού έργου που παρέχουν.

Συνοψίζοντας, η παρούσα έρευνα αποτελεί την πρώτη μεγάλης κλίμακας ερευνητική εργασία που εξετάζει το Πρόγραμμα eTwinning στην Πρωτοβάθμια και Δευτεροβάθμια, δημόσια και ιδιωτική εκπαίδευση στην Ελλάδα. Η ανάλυση των δεδομένων της έρευνας επιβεβαιώνει την εγκυρότητα και καταλληλότητα του ερευνητικού μοντέλου που αναπτύχθηκε και αναδεικνύει τα οφέλη του eTwinning τόσο στην ανάπτυξη των ψηφιακών και συνεργατικών ικανοτήτων των εκπαιδευτικών όσο και στην βελτίωση της αυτο-αποτελεσματικότητάς τους.

Τα ευρήματα της έρευνας αναδεικνύουν την αξία του Προγράμματος eTwinning και συνηγορούν υπέρ της άποψης του να ενισχυθεί η δράση eTwinning στο χώρο της ελληνικής εκπαίδευσης. Το Υπουργείο Παιδείας και Θρησκευμάτων οφείλει να συνεχίσει την στήριξη του Προγράμματος και να αναζητήσει τρόπους για να το αναβαθμίσει περαιτέρω. Ένας τρόπος που θα συμβάλλει σε αυτό, είναι η ενίσχυση του επιτυχημένου θεσμού των πρεσβευτών eTwinning, οι οποίοι σε εθελοντική βάση

επιμορφώνουν εκπαιδευτικούς πάνω στο Πρόγραμμα, καθώς και η παροχή κινήτρων στους εκπαιδευτικούς ώστε να συμμετέχουν σε τέτοιου είδους επιμορφώσεις. Η συμμετοχή σε Προγράμματα eTwinning θα μπορούσε να αποτελεί κριτήριο αξιολόγησης των εκπαιδευτικών μονάδων και οι ευρωπαϊκές και εθνικές διακρίσεις στο πλαίσιο της υλοποίησης έργων eTwinning θα μπορούσαν να έχουν μια σημαντική βαρύτητα στο πλαίσιο αυτό.

Τα ευρήματα της έρευνας παρέχουν στους διευθυντές σχολικών μονάδων ένα σημαντικό εργαλείο για την βελτίωση της εκπαιδευτικής διαδικασίας, καθότι δείχνουν ότι ένας τρόπος για να καλλιεργήσουν τις ψηφιακές και συνεργατικές δεξιότητες των εκπαιδευτικών της σχολικής τους μονάδας, είναι να τους ενθαρρύνουν να συμμετάσχουν σε έργα eTwinning. Επιπλέον, κατ' αυτόν τον τρόπο συμβάλλουν στην παρακίνηση των εκπαιδευτικών μέσω της βελτίωσης της αυτο-αποτελεσματικότητάς τους, με αποτέλεσμα να ανεβάζουν το επίπεδο της ποιότητας της παρεχόμενης εκπαίδευσης.

Από την οπτική γωνία των εκπαιδευτικών, τα ευρήματα της έρευνας δείχνουν ότι η συμμετοχή τους στο Πρόγραμμα eTwinning μπορεί να τους βοηθήσει καθοριστικά στην ανάπτυξη ικανοτήτων, οι οποίες συμβαδίζουν με τις σύγχρονες απαιτήσεις μιας ποιοτικής εκπαίδευσης. Επιπρόσθετα, μέσα από την έρευνα προκύπτει, ότι οι εκπαιδευτικοί μπορούν να κάνουν χρήση της πλατφόρμας eTwinning για να υποστηριχθούν ποικιλοτρόπως σε θέματα σχετικά με την εξ αποστάσεως εκπαίδευση, η οποία λόγω της τρέχουσας συγκυρίας της πανδημίας του κορονοϊού διαδραμάτισε σημαντικό ρόλο στην Πρωτοβάθμια και Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση.

Η επιτυχημένη εφαρμογή του Προγράμματος eTwinning από εκπαιδευτικούς της Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης δείχνει το δρόμο και για την ελληνική Μετα-δευτεροβάθμια / Τριτοβάθμια Εκπαίδευση. Τόσο τα Πανεπιστημιακά Ιδρύματα όσο και τα Ινστιτούτα Επαγγελματικής Κατάρτισης (IEK) θα μπορούσαν να επωφεληθούν από τη δράση αυτή. Η διεθνοποίηση και η συνεργασία για την υλοποίηση έργων eTwinning μεταξύ τμημάτων ομοειδών σχολών ελληνικών και ευρωπαϊκών Πανεπιστημίων, ιδιαίτερα τμημάτων παιδαγωγικής κατεύθυνσης, μόνο θετικά αποτελέσματα μπορεί να επιφέρει για καθηγητές και φοιτητές. Το ίδιο ισχύει για κοινά έργα που θα μπορούσαν να υλοποιούνται μεταξύ Ινστιτούτων Επαγγελματικής Κατάρτισης από διαφορετικές χώρες, κάνοντας χρήση των υποδομών

και των εργαλείων του eTwinning. Η αρχική ενημέρωση και κατάρτιση των εκπαιδευτικών θα μπορούσε να γίνει από το σώμα των Πρεσβευτών eTwinning, οι οποίοι έχουν την αντίστοιχη εμπειρία και διαθέτουν το απαραίτητο εκπαιδευτικό υλικό.

Κλείνοντας, η παρούσα εργασία είχε ως φιλοδοξία να αναδείξει την αξία του Προγράμματος eTwinning για την εκπαιδευτική κοινότητα, να αναπτύξει ένα ερευνητικό μοντέλο που περιγράφει τα οφέλη του Προγράμματος και να ακολουθήσει μία κατάλληλη μεθοδολογία έρευνας, ώστε να επιβεβαιώσει μέσα από μια πανελλαδική έρευνα μεγάλης κλίμακας την εγκυρότητα του μοντέλου και τις αντίστοιχες ερευνητικές υποθέσεις. Από τα αποτελέσματα της έρευνας προέκυψαν χρήσιμα συμπεράσματα για τα μέλη της εκπαιδευτικής κοινότητας, τους εκπαιδευτικούς, τους διευθυντές σχολικών μονάδων και τους υπεύθυνους χάραξης της εκπαιδευτικής πολιτικής. Επιπλέον, η ανάδειξη του σημαντικού και πολύπλευρου ρόλου της δράσης eTwinning παρέχει στην ερευνητική κοινότητα ένα επιπλέον κίνητρο να αξιοποιήσει τα ευρήματα και τα συμπεράσματα της παρούσης εργασίας και να διερευνήσει πρόσθετες πτυχές της καινοτόμου αυτής δράσης. Ιδιαίτερο ενδιαφέρον θα είχε η μελλοντική επέκταση της παρούσης έρευνας σε άλλες ευρωπαϊκές χώρες, ώστε να μπορούν να εξαχθούν συγκριτικά δεδομένα και να βγούνε χρήσιμα συμπεράσματα για στοιχεία που αφορούν στις ικανότητες των εκπαιδευτικών και την αποτελεσματικότητα της εκπαιδευτικής διαδικασίας σε συνάρτηση με τις ιδιαιτερότητες των εκπαιδευτικών συστημάτων της κάθε χώρας.

Επιπλέον, η ανάδειξη του σημαντικού και πολύπλευρου ρόλου της δράσης eTwinning παρέχει στην ερευνητική κοινότητα ένα επιπλέον κίνητρο να αξιοποιήσει τα ευρήματα και τα συμπεράσματα της παρούσης εργασίας, να προχωρήσει σε αντίστοιχες έρευνες και σε άλλες ευρωπαϊκές χώρες και να διερευνήσει πρόσθετες πτυχές της καινοτόμου αυτής δράσης.

BIBΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Abbiati, G., Azzolini, D., Balanskat, A., Piazzalunga, D., Rettore, E. & Schizzerotto, A. (2018). MENTEP Executive Report, Summary of results of the field trials: The impact of the technologyenhanced self-assessment tool (TET-SAT). *European Schoolnet. FBK-IRVAPP, Brussels*.
- Abrahamsson, B. (1993). *Why organizations? How and why people organize*. London: Sage Publications.
- Akdemir, A. S. (2017). eTwinning in language learning: The perspectives of successful teachers. *Journal of Education and Practice*, 8(10), 182-190. Retrieved from <http://iiste.org/Journals/index.php/JEP/article/download/36535/37547>.
- Anderson, J.C., & Gerbing, D.W. (1988). Structural equation modeling in practice: A review and recommended two-step approach. *Psychological bulletin*, 103(3), 411-423.
- Bacescu, M.C. (2016). *eTwinning – The community for schools in Europe*. In: I. Roceanu (Ed.), 12th International Scientific Conference ‘eLearning and Software for Education’- eLearning Vision 2020, Volume II, pp.194-199. Bucharest: ‘Carol I’ National Defence University Publishing House.
- Bandura, A. (1977). Self-efficacy: Toward a unifying theory of behavioral change. *Psychological Review*, 84, 191-215.
- Barni, D., Danioni, F., & Benevene, P. (2019). Teachers’ self-efficacy: The role of personal values and motivations for teaching. *Frontiers in psychology*, 10, p.1645.
- Brecko, B.N., Kamylyis, P., & Punie, Y. (2014). *Mainstreaming ICT-enabled innovation in education and training in Europe: Policy actions for sustainability, scalability and impact at system level* (Report EUR 26601 EN). Luxembourg, LUX: Publications
- Cabero-Almenara, J., Gutiérrez-Castillo, J.J., Palacios-Rodríguez, A. & Barroso-Osuna, J. (2020). Development of the teacher digital competence validation of DigCompEdu check-in questionnaire in the university context of Andalusia (Spain). *Sustainability*, 12(15), p.6094.
- Caena, F. (2014). *Initial teacher education in Europe: an overview of policy issues*. Brussels: European Commission
- Camilleri, R.A. (2016). Global education and intercultural awareness in eTwinning. *Cogent Education*, 3(1), p.1210489.

Cassells, D., Gilleran, A., Morvan, C. & Scimeca, S. (2015). eTwinning generation: Celebrating ten years of eTwinning. *Brussels: Central Support Service for eTwinning (CSS), European Schoolnet (EUN Partnership AISBL)*. p.2016.

Christensson, P. (2018). ICT. In: The Tech Terms Computer Dictionary. Retrieved May 2, 2021, retrieved from <https://techterms.com/definition/ict>

Cook, J., & Smith, M. (2004). Beyond formal learning: Informal community eLearning. *Computers & Education*, pp. 35-47.

Crawley, C., Dimitru, P., & Gilleran, A. (2007). *Learning with eTwinning: A handbook for teachers*. Brussels: Central Support Service of eTwinning-European Schoolnet.

Crawley, C., Gerhard, P., Gilleran, A., & Joyce, A. (2010). *eTwinning 2.0, Χτίζοντας την κοινότητα για τα σχολεία της Ευρώπης*. Κεντρική Υπηρεσία Στήριξης για το eTwinning - European Schoolnet. Βρυξέλλες.

Crawley, C., Gilleran, A., Nucci, D., & Scimeca, S. (2010). *Voices of eTwinning- Teachers talk*. Brussels: Central Support Service for eTwinning & European Schoolnet European Commission.

Crawley, C., Gilleran, A., Scimeca, S., Vuorikari, R., & Wastiau, P. (2009). *Beyond school projects: A report on eTwinning 2008 - 2009*. Brussels, BE: Central Support Service for eTwinning & European Schoolnet. Retrieved from http://resources.eun.org/etwinning/25/EN_eTwinning_165x230_Report.pdf

EACEA (Education, Audiovisual and Culture Executive Agency) (2014). eTwinning National Support Service (GREECE). Ανακτήθηκε από τη διεύθυνση http://eacea.ec.europa.eu/llp/project_reports/documents/comenius/eTwinning/2013/com_etw_2013_0010_greece.pdf

European Commission. (2013a). *Analysis and mapping of innovative teaching and learning for all through new Technologies and Open Educational Resources in Europe Accompanying the document Communication 'Opening Up Education'*. Brussels: European Commission. Retrieved from: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EL/TXT/?qid=1577379910633&uri=CELEX>

European Commission. (2013b). *Study of the impact of eTwinning on participating pupils, teachers and schools*. Luxemburg: Publications Office of the European Union. Retrieved from: <https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/ec23d4e3-e305-4dlc-83da-1989d35ec7e0>

European Commission. (2017). Ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών.

Ανάπτυξη των σχολείων και άριστη διδασκαλία για μια καλή αρχή στη ζωή. Διαθέσιμο στον διαδικτυακό τόπο: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?qid=1496304694958&uri=COM:2017:248:FIN>

European Commission, & Education for Change. (2013). *Study of the impact of eTwinning on participating pupils, teachers and schools*. Final report. Luxembourg, LUX: Publications Office of the European Union. doi:10.2766/40681

European Council. (2006). Απόφαση αριθ. 1720/2006/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 15^{ης} Νοεμβρίου 2006, για τη θέσπιση προγράμματος δράσης στον τομέα της διά βίου μάθησης. Επίσημη Εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, L327, 45-68. Διαθέσιμο στον διαδικτυακό τόπο: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EL/ALL/?uri=CELEX%3A2006D1720> (16/12/2019).

European Parliament & Council of the European Union. (2006). Recommendation of the European parliament and of the council of 18th December 2006 on key competences for lifelong learning (2006/962/EC). *Official Journal of the European Union*. Retrieved from <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:32006H0962&from=EN>

Galvin, C. (2009). *eTwinning in the classroom: A showcase of good practice (2008-2009)*. Brussels: Central Support Service of eTwinning-European Schoolnet.

Galvin, C., Gilleran, A., Hogenbirk, P., Hunya, M., Selinger, M., & Zeidler, B. (2006). *Pedagogical Advisory Group: Reflections on eTwinning. Collaboration and eTwinning: Enrichment and added value of eTwinning projects*. Brussels, BE: eTwinning Central Support Service. Retrieved from http://files.etwinning.net/shared/data/etwinning/general/pag_i.pdf

Gilleran, A., & Kearney, C. (2014). *Ανάπτυξη των ικανοτήτων των μαθητών μέσω του eTwinning*. Βρυξέλλες – Βέλγιο: Κεντρική Υπηρεσία Υποστήριξης του eTwinning. Ανάκτηση από http://users.sch.gr/aparaskes/site5/wordpress/wp-content/uploads/2015/12/EL_Etwinning_2014.pdf

Harasim, L. (2012). *Learning theories and online technologies*. New York, NY: Routledge

Hu, L.T., & Bentler, P.M. (1999). Cutoff criteria for fit indexes in covariance structure analysis: Conventional criteria versus new alternatives. *Structural equation modeling: a multidisciplinary journal*, 6 (1), 1-55.

Kampylis, P., Bocconi, S., & Punie, Y. (2012). Fostering innovative pedagogical practices through online networks: the case of eTwinning. In *Proceedings of the SQM/INSPIRE 2012 conference, Tampere, Finland, 21-23 August 2012*.

- Kampylis, P., Law, N., Punie, Y., Bocconi, S., Brecko, B., Han, S., Looi, C-K., & Miyake, N. (2013). *ICT-enabled innovation for learning in Europe and Asia*. Seville, Spain: Joint Research Centre of the European Commission. Retrieved from <http://ftp.jrc.es/EURdoc/JRC83503.pdf>.
- Kampylis, P., & Punie, Y. (2013). *Case report 1: eTwinning – the community for schools in Europe*. In: P. Kampylis, N. Law & Y. Punie (Eds.), *ICT-enabled innovation for learning in Europe and Asia* (pp.21-35). Luxemburg: Publications Office of the European Union.
- Kearney, C. (2016). *Monitoring eTwinning practice: A pilot activity guiding teachers' competence development*. Brussels, BE: Central Support Service of eTwinning & European Schoolnet. Retrieved from <https://www.etwinning.net/eun-files/report2016/eTwinning-report-2016.pdf>
- Kearney, C., & Gras-Velázquez, À. (2015). *eTwinning ten years on: Impact on teachers' practice, skills, and professional development opportunities, as reported by eTwinners*. Brussels, BE: Central Support Service of eTwinning & European Schoolnet. Retrieved from https://www.etwinning.net/eun-files/eTwinningreport_EN.pdf
- Kearney, C., & Gras-Velázquez, À. (2017). *Summary report. eTwinning twelve years on: Impact on teachers' practice, skills, and professional development opportunities, as reported by eTwinners*. Brussels, BE: Central Support Service of eTwinning & European Schoolnet. Retrieved from <https://www.etwinning.net/en/pub/publications.htm>
- Klassen, R.M., & Tze, V.M.C. (2014). Teachers' self-efficacy, personality, and teaching effectiveness: a meta-analysis. *Educ. Res. Rev.* 12, 59–76.
- Leto, E. (2018). eTwinning and the Project Based Learning approach. In *Future Education Conference Proceedings, Libreria Universitaria*, pp. 237-239.
- Licht, A., Pateraki, I., & Scimeca, S. (2020). *eTwinning Schools: towards a shared leadership approach - Quantitative and qualitative analysis of the eTwinning School practices*. Central Support Service of eTwinning - European Schoolnet, Brussels
- Navracsics, T. (2016). *Μεγαλώνοντας Ψηφιακούς Πολίτες*. Κεντρική Υπηρεσία Υποστήριξης του eTwinning, European Schoolnet, Βρυξέλλες, Βέλγιο.
- OECD, (2002). *Frascati Manual: Proposed Standard Practice for Surveys on Research and Experimental Development*, 6th edition.
- OECD, (2020). *TALIS 2018 Results (Volume II): Teachers and School Leaders as Valued Professionals*, TALIS, OECD Publishing, Paris. <https://doi.org/10.1787/19cf08df-en>.

- Papadakis, S. (2016). Creativity and innovation in European education. Ten years eTwinning. Past, present and the future. *International Journal of Technology Enhanced Learning*, 8(3-4), pp.279-296.
- Papadakis, S., & Kalogiannakis, M. (2010). eTwinning in the early childhood as starting line of innovative practices for the didactic of natural sciences. *HSci2010 7th International Conference Hands-on Science Bridging the Science and Society gap*. University of Crete, Rethymno, Greece.
- Pateraki, I. (2018a). *eTwinning and its relation to cultural heritage*. In: I. Pateraki & S. Scimeca (Eds.), *Learning from the past, designing our future: Europe's cultural heritage through eTwinning* (pp. 14-36). Brussels: Central Support Service of eTwinning-European Schoolnet.
- Pateraki, I. (2018b). Measuring the impact of eTwinning activities on teachers' practice and competence development - *Monitoring eTwinning Practice Framework*. Central Support Service of eTwinning – European Schoolnet, Brussels.
- Pham, M.C., Clamma, R., & Derntl, M. (2012). *Dynamic visual analytics for lifelong learning communities*. Brussels: European Commission.
- Rigdon, E.E. (1996). CFI versus RMSEA: A comparison of two fit indexes for structural equation modeling. *Structural Equation Modeling: A Multidisciplinary Journal*, 3(4), pp.369-379.
- Scimeca, S. (2010). eTwinning 2.0 - Setting the scene. In C. Crawley, P. Gerhard, A. Gilleran, & A. Joyce (Eds.), *eTwinning 2.0: Building the community for schools in Europe* (pp. 9-14). Brussels, BE: Central Support Service for eTwinning - European Schoolnet. Retrieved from http://resources.eun.org/etwinning/25/EN_eTwinning_brochure.pdf.
- Scimeca, S., Dumitru, P., Durando, M., Gilleran, A., Joyce, A., & Vuorikari, R. (2009). European Schoolnet: enabling school networking. *European Journal of Education*, 44 (4), 475-492.
- Song, E., Petrushyna, Z., Cao, Y., & Klamma, R. (2011). Learning analytics at large: the lifelong learning network of 160,000 European teachers. In: C.D. Kloos, D. Gillet, R.M. Crespo Garcia, F. Wild & M. Wolpers (Eds.), *6th European Conference on Technology Enhanced Learning. Towards Ubiquitous Learning*, pp. 398-411. New York: Springer.
- Tschannen-Moran, M., & Woolfolk Hoy, A. (2001). Teacher efficacy: Capturing and elusive construct. *Teaching and Teacher Education*, 17(7), 783-805.
- Velea, L.S. (2016). Learning Quality Assurance of Schools' Collaborative Online Projects. *The 12th International Scientific Conference "eLearning and Software for Education" Bucharest*,

April 21-22, 2016 (pp. 280-285). Bucharest: Carol I National Defence University Publishing House.

Vuorikari, R. (2010). *Teachers' professional development: an overview of current practice*. Brussels: Central Support Service of eTwinning- European Schoolnet.

Vuorikari, R., Berlanga, A., Cachia, R., Cao, Y., Fetter, S., Gilleran, A., & Petrushyna, Z. (2011). ICT-based school collaboration, teachers' networks and their opportunities for teachers' professional development – a case study on eTwinning. In: H. Leung, E. Popescu, Y. Cao, R.W.H. Lau & W. Nejdil (Eds.), 10th International Conference. *Advances in Web-based Learning*, pp. 112-121. New York: Springer.

Vuorikari, R., Kampylis, P., Scimeca, S., & Punie, Y. (2015). Scaling up teacher networks across and within European schools: The case of eTwinning. *Scaling educational innovations* (pp. 227-254). Springer, Singapore.

Walker, A., & White, G. (2013). *Technology enhanced language learning: Connecting theory and practice*. Oxford, UK: Oxford University Press

Αγγελόπουλος, Π., & Πατεράκη, Ε. (2014). *Νέο eTwinning: Δημιουργική μάθηση και καινοτομία*. Στο Π. Αναστασιάδης, Ν. Ζαράνης, Β. Οικονομίδης, & Μ. Καλογιαννάκης (Επιμ.), Πρακτικά 9ου Πανελληνίου Συνεδρίου με Διεθνή Συμμετοχή «Τεχνολογίες Πληροφορίας & Επικοινωνιών στην Εκπαίδευση», Ρέθυμνο, σ.320-323.

Αραμπατζής, Δ. (2020). *Διερεύνηση των επιδράσεων του eTwinning στη σχολική κοινότητα, με έμφαση στην αλλαγή του τρόπου διδασκαλίας των εκπαιδευτικών και στη βελτίωση των δεξιοτήτων των μαθητών και ειδικά των ψηφιακών*. Διπλωματική εργασία, Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας

Γαύρου, Β. (2019). *Συμμετοχή σε ευρωπαϊκά εκπαιδευτικά προγράμματα: Η περίπτωση του ETWINNING*. Απόψεις και αντιλήψεις εκπαιδευτικών πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης. Μεταπτυχιακή εργασία, Τμήμα Διοίκησης Οργανισμών, Μάρκετινγκ και Τουρισμού, Διεθνές Πανεπιστήμιο της Ελλάδας.

Γουρναρόπουλος, Γ. (2007). *Η συμβολή του διευθυντή στη διαμόρφωση του σχολικού κλίματος*. Διδακτορική διατριβή. Πανεπιστήμιο Αιγαίου.

Δημητρακοπούλου, Ι. (2015). *Θεωρίες παρακίνησης ανθρώπινου δυναμικού και εφαρμογή τους στο χώρο της υγείας*. Μεταπτυχιακή εργασία. Τμήμα Οικονομικής Επιστήμης. Πανεπιστήμιο Πειραιά.

Εθνική Υπηρεσία Υποστήριξης eTwinning (2020). *Υλικό παρουσίασης για Πρεσβευτές eTwinning*.

Κατσιφαράκη, Γ. (2009). *Η ευρωπαϊκή εκπαιδευτική δράση eTwinning: ανασκόπηση*. Στο: *Καινοτομία & ποιότητα στη σχολική εκπαίδευση*. σελ. 33-39. Γλυφάδα: Εκπαιδευτικό Κέντρο Εθνικής Τράπεζας της Ελλάδος.

Μαστροθανάσης, Κ. (2018). Κατασκευή, ανάπτυξη και ψυχομετρική αξιολόγηση κλίμακας για την εκτίμηση της αυτοαποτελεσματικότητας των εκπαιδευτικών στη διδασκαλία της ανάγνωσης, *Έρευνα στην εκπαίδευση*, 7(1), 64-80.

Μπούκλα, Ε. (2018). *Η αξιοποίηση συνεργατικών δράσεων eTwinning στην Πρωτοβάθμια Εκπαίδευση*. Μεταπτυχιακή εργασία. Α.Π.Θ.

Παπαδάκης, Σ. (2015). Η δράση eTwinning. Παρελθόν, παρόν και μέλλον. Στο: Α. Λούβρης & Ν. Τζιμόπουλος (Επιμ.), *2^ο Πανελλήνιο Συνέδριο eTwinning «Αξιοποίηση των Τεχνολογιών της Πληροφορίας και της Επικοινωνίας στα συνεργατικά σχολικά προγράμματα»*. σ.361-370. Πάτρα: Εθνική Υπηρεσία Υποστήριξης eTwinning.

Παπακωνσταντίνου, Γ. (2008). *Εισαγωγή καινοτομιών στην εκπαιδευτική μονάδα: ο ρόλος του διευθυντή*. Οδηγός Επιμόρφωσης – Διαπολιτισμική Εκπαίδευση και Αγωγή, σ.231-240. Θεσσαλονίκη. Α.Π.Θ.

Παρασκευάς, Μ. (2016). Πρόλογος. Στο: Ν. Τζιμόπουλος & Α. Λούβρης (Επιμ.), *3^ο Πανελλήνιο Συνέδριο eTwinning «Αξιοποίηση των Τεχνολογιών της Πληροφορίας και της Επικοινωνίας και της ανοικτότητας στα συνεργατικά σχολικά προγράμματα»*, 25-27 Νοεμβρίου 2016, (σελ. 11-15). Πάτρα: Εθνική Υπηρεσία Υποστήριξης eTwinning.

Πασιαρδής, Π. (2004). *Εκπαιδευτική ηγεσία. Από την περίοδο της ευμενούς αδιαφορίας στη σύγχρονη εποχή*. Αθήνα: Μεταίχιμο.

Σιακοβέλη, Π. (2011). Ζητήματα Οργάνωσης και Διοίκησης εκπαιδευτικών μονάδων. Αυτοέκδοση, Πάτρα.

Σπανός, Α. (2014). Τρόποι διοίκησης και ηγεσίας εκπαιδευτικών μονάδων, *Έρκυνα, Επιθεώρηση Εκπαιδευτικών-Επιστημονικών Θεμάτων*, 2, σελ.40-50.

Υ.ΠΑΙ.Θ. (2020). *Σχεδιασμός και υλοποίηση προγραμμάτων eTwinning για το σχολικό έτος 2020-2021*. Υπουργείο Παιδείας και Θρησκευμάτων, ΑΔΑ 9Κ5Α46ΜΤΛΗ-ΡΨΙ, 29 Οκτωβρίου 2020.

Φουτσιτζή, Ε., Παπαντωνίου, Γ., Μωραΐτου, Δ., & Δερμιτζάκη, Ε. (2015). Τα ερωτηματολόγια για εκπαιδευτικούς των Grogorenko, Sternberg και Strauss: Ψυχομετρικές ιδιότητες της ελληνικής εκδοχής. *Hellinic Journal of Psychology*, 12, 205-236.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

Ερωτηματολόγιο μέσω Google Forms

Οφέλη του Προγράμματος eTwinning και ανάπτυξη ψηφιακών και συνεργατικών ικανοτήτων καθηγητών Α/θμιας & Β/θμιας Εκπαίδευσης

Το ερωτηματολόγιο που ακολουθεί, έχει δημιουργηθεί στο πλαίσιο εκπόνησης της διπλωματικής μου εργασίας για το Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών στη Διοίκηση & Οργάνωση Εκπαιδευτικών Μονάδων του Διεθνούς Πανεπιστημίου της Ελλάδος. Στόχος αυτής της έρευνας είναι η διερεύνηση των απόψεων των εκπαιδευτικών Α/θμιας & Β/θμιας Εκπαίδευσης σχετικά με τα οφέλη που προκύπτουν από τη συμμετοχή τους στο πρόγραμμα eTwinning.

Η συμμετοχή σας στην παρούσα έρευνα είναι εθελοντική και ανώνυμη. Οι απόψεις σας είναι ιδιαίτερα σημαντικές για την πραγματοποίηση της παρούσας έρευνας. Οι πληροφορίες που θα συλλεχθούν θα χρησιμοποιηθούν αποκλειστικά και μόνο για τους ερευνητικούς σκοπούς της εργασίας. Δεν υπάρχουν σωστές ή λάθος απαντήσεις και προτείνεται η αυθόρμητη συμπλήρωσή του.

Εκτιμώμενος χρόνος συμπλήρωσης: 5 λεπτά

Σας ευχαριστώ εκ των προτέρων για τον χρόνο και την πολύτιμη βοήθειά σας.

Με εκτίμηση,
Κατερίνα Κυριακίδου
Εκπαιδευτικός ΠΕ06
eTwinning Ambassador Ανατολικής Θεσσαλονίκης
e-mail: kathykyriakidou@gmail.com

* Required

A. Προφίλ Εκπαιδευτικού

1. Φύλο: *

Mark only one oval.

Άνδρας

Γυναίκα

2. Ηλικία: *

Mark only one oval.

- έως 30
- 31-35
- 36-40
- 41-45
- 46-50
- 51-55
- 56 και άνω

3. Το Επίπεδο Σπουδών μου: *

Mark only one oval.

- Πτυχίο ΑΕΙ
- Τίτλος Μεταπτυχιακών Σπουδών
- Διδακτορικό

4. Η Βαθμίδα Εκπαίδευσης που ανήκω: *

Mark only one oval.

- Πρωτοβάθμια Εκπαίδευση
- Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση

5. Διδάσκω σε : *

Mark only one oval.

- Δημόσιο Σχολείο
- Ιδιωτικό Σχολείο

6. Η Ειδικότητά μου είναι (π.χ: ΠΕ01, ΠΕ02...) *

7. Το σχολείο μου ανήκει στην παρακάτω περιφέρεια: *

Mark only one oval.

- Αττικής
- Ανατολικής Μακεδονίας & Θράκης
- Βορείου Αιγαίου
- Δυτικής Ελλάδας
- Δυτικής Μακεδονίας
- Ηπείρου
- Θεσσαλίας
- Ιονίων Νήσων
- Κεντρικής Μακεδονίας
- Κρήτης
- Νοτίου Αιγαίου
- Πελοποννήσου
- Στερεάς Ελλάδας

Β. Συμμετοχή στο Πρόγραμμα eTwinning

8. Έχετε συμμετάσχει/συμμετέχετε στο Πρόγραμμα eTwinning; *

Mark only one oval.

- Ναι
- Όχι

9. Συμπληρώστε τον αριθμό ετών που έχετε ασχοληθεί με το Πρόγραμμα eTwinning: *

10. Σε πόσα έργα eTwinning συμμετέχετε ή έχετε συμμετάσχει; (Αν η απάντησή σας είναι κανένα, συμπληρώστε 0) *

11. Πόσα από αυτά τα έργα έχετε συντονίσει ως ιδρυτής/συνιδρυτής (founder/cofounder)?(Αν η απάντησή σας είναι κανένα, συμπληρώστε 0) *

12. Έχετε λάβει κάποιου είδους διάκριση από το eTwinning για έργο/έργα που έχετε υλοποιήσει; (Μπορείτε να επιλέξετε περισσότερες από 1 απαντήσεις) *

Check all that apply.

- Εθνική Ετικέτα Ποιότητας
 Ευρωπαϊκή Ετικέτα Ποιότητας
 Εθνικό βραβείο eTwinning
 Ευρωπαϊκό Βραβείο eTwinning
 Όχι, δεν έχω λάβει

13. Έχει το σχολείο σας αποκτήσει 'Ετικέτα Σχολείου eTwinning' (eTwinning School Label); *

Mark only one oval.

- Ναι
 Όχι

Γ. eTwinning & Εκτιμώμενη Ανάπτυξη Ψηφιακών Δεξιοτήτων

Mark only one oval per row.

	1 καθόλου	2 λίγο	3 αρκετά	4 πολύ	5 πάρα πολύ
τη χρήση ΤΠΕ (Τεχνολογίες Πληροφορικής και Επικοινωνιών) στη διδασκαλία σας	☐	☐	☐	☐	☐
τη χρήση ψηφιακών πηγών (π.χ. εκπαιδευτικές ιστοσελίδες, web tools, blogs, wikis) στη διδασκαλία σας	☐	☐	☐	☐	☐
τη χρήση ΤΠΕ από τους μαθητές σας για τις ανάγκες του μαθήματός σας	☐	☐	☐	☐	☐
την εξοικείωσή σας με λογισμικά (π.χ. εφαρμογές Office όπως Word, Powerpoint) που εμπλουτίζουν τη διδασκαλία σας	☐	☐	☐	☐	☐

<p>την εξοικείωσή σας με τη χρήση πολυμέσων (βίντεο, εικόνα, ήχος)</p>	☐	☐	☐	☐	☐
<p>την εξοικείωσή σας με τη χρήση υπηρεσιών διαδικτύου (email, web, social media, κοινότητες κ.τ.λ)</p>	☐	☐	☐	☐	☐
<p>την εξοικείωσή σας με ηθικά και νομικά ζητήματα που σχετίζονται με τη χρήση Υπηρεσιών Διαδικτύου (email, web, social media, κοινότητες κ.τ.λ)</p>	☐	☐	☐	☐	☐
<p>την εξοικείωσή σας με την προστασία δεδομένων, τα πνευματικά δικαιώματα και την υπεύθυνη χρήση υλικού που βρίσκεται στο διαδίκτυο</p>	☐	☐	☐	☐	☐
<p>τη δυνατότητα να ανταποκριθείτε στις απαιτήσεις της εξ αποστάσεως εκπαίδευσης στο πλαίσιο της τρέχουσας πανδημίας</p>	☐	☐	☐	☐	☐

Δ. eTwinning & Εκτιμώμενη Ανάπτυξη Συνεργατικών Δεξιοτήτων

15. Προσδιορίστε σε ποιο βαθμό η συμμετοχή σας στο Πρόγραμμα eTwinning επηρεάζει θετικά: *

Mark only one oval per row.

	1 καθόλου	2 λίγο	3 αρκετά	4 πολύ	5 πάρα πολύ
τον τρόπο που συνεργάζεστε με τους συναδέλφους σας	☐	☐	☐	☐	☐
τη συμμετοχή και συνεργασία σας με άλλους συναδέλφους σε διαδικτυακές κοινότητες	☐	☐	☐	☐	☐
τη συμμετοχή σας σε διαδικτυακές ευκαιρίες για επαγγελματική ανάπτυξη (π.χ. MOOC, διαδικτυακά σεμινάρια μάθησης)	☐	☐	☐	☐	☐
τη χρήση τεχνολογικών εργαλείων για ομαδική εργασία, για συνεργατικές διαδικασίες και για την κοινή δημιουργία πόρων, γνώσεων και περιεχομένου	☐	☐	☐	☐	☐

τον τρόπο που
οργανώνετε
τους μαθητές
σας σε μια
συνεργατική
δραστηριότητα

τη χρήση
διαφορετικών
διαδικτυακών
καναλιών
επικοινωνίας
και
συνεργατικών
χώρων για να
συνεργαστείτε
με τους μαθητές
σας

τη συνεργασία
σας με τους
γονείς των
μαθητών σας
(για να τους
εμπλέξετε σε
δραστηριότητες
στην τάξη)

τη δημιουργία
συνεργασιών
μεταξύ της
τάξης σας και
άλλων
ενδιαφερομένων
(π.χ. Δήμοι,
ΜΚΟ,
Οργανισμοί κτλ.)

16. Παρακαλώ δηλώστε το βαθμό που συμφωνείτε με τις παρακάτω προτάσεις σε σχέση με την ενασχόλησή σας με το eTwinning: *

Mark only one oval per row.

	1 καθόλου	2 λίγο	3 αρκετά	4 πολύ	5 πάρα πολύ
Είμαι σε θέση να κερδίζω την εμπιστοσύνη και την εκτίμηση όλων των συναδέλφων μου	☐	☐	☐	☐	☐
Είμαι ικανός/ή να ξεπερνάω όλες τις προκλήσεις που συναντώ για την επίτευξη των διδακτικών μου στόχων	☐	☐	☐	☐	☐
Είμαι ικανός/ή να λαμβάνω αναγνώριση και εκτίμηση από τους μαθητές μου	☐	☐	☐	☐	☐
Έχω την ικανότητα να κάνω τους μαθητές μου να σέβονται τους κανόνες και τους κώδικες συμπεριφοράς στην τάξη	☐	☐	☐	☐	☐

Έχω την
ικανότητα να
εμπλέξω με
επιτυχία ακόμη
και τους πιο
απρόθυμους και
δύσκολους
μαθητές στις
δραστηριότητες
της τάξης

This content is neither created nor endorsed by Google.

Google Forms